

FOUNDATION CONCERTGEBOUWORKEST

jaarverslag 2022

Foundation Concertgebouworkest

Jaarverslag 2022

Inhoud

3 Voorwoord

5 Bestuursverslag

5 Doelstelling, doelgroep en communicatie

9 Bestedingsdoelen

18 **Concertgebouworkest Young**

Musici van het Concertgebouworkest delen hun kennis en enthousiasme

21 Donateurs in Nederland

26 **Companionship**

Interview Quinten en Robert de Wijn

29 Donateurs in het buitenland

33 Corporate partnerships

36 **Amsterdam, uit en thuis**

Interview Arjan Dijk, Booking.com

39 Verantwoording en organisatie

43 Meerjarenbeleid

47 Financieel beleid en financiële administratie

50 Jaarrekening 2022

VOORWOORD

ANITA NIJBOER

Met veel plezier heb ik het voorzitterschap van de Foundation Concertgebouworkest overgenomen van Fons van Westerloo. Het is een grote eer om deze rol voor dit fantastische instituut te mogen vervullen.

Ik kijk met plezier en trots terug op de mooie momenten in 2022, de zalen stroomden weer vol en de afdeling Development organiseerde met kenmerkend enthousiasme weer events en ontvangsten voor sponsors en schenkers. De komst van Klaus Mäkelä als artistiek partner geeft nieuwe energie en de Opening Night in het Westerpark was een mooi begin van het seizoen. Velen, jong en oud, vaste en nieuwe bezoekers, trotseerden de regen en genoten van dit prachtige concert.

Het Concertgebouworkest is goed gepositioneerd om ook de komende jaren tot de wereldtop te blijven behoren. Investeren in kwaliteit en vernieuwing is essentieel. Ik denk aan activiteiten voor het aantrekken en behouden van talentvolle musici, instrumenten en artistieke projecten. Uw bijdragen hieraan zijn waardevol.

Tegelijkertijd is de druk op de begroting van het Concertgebouworkest groot. Al een aantal jaar blijven de subsidies vrijwel gelijk en stijgen de kosten. Het zal u niet verbazen dat wij als bestuur met de afdeling Development nadenken hoe de Foundation het orkest structureel financieel kan steunen. De gedachten gaan onder andere uit naar een endowment fonds dat zodanig groot is, dat uit de jaarlijkse rendementen een vast bedrag kan worden besteed voor bijvoorbeeld de betaling van solisten en gastdirigenten. Wij informeren u daar heel graag nader over.

Mede namens de andere bestuursleden van de Foundation dank ik u heel hartelijk voor het in ons gestelde vertrouwen en de afdeling Development voor haar grote betrokkenheid en inzet.

Anita Nijboer

Voorzitter Stichting Foundation Concertgebouworkest

ANNE CHRISTIN ERBE

Het jaar 2022 was voor mij en mijn team een periode waarin we ons vol positieve energie en met hernieuwde ambities op de toekomst van het Concertgebouworkest konden richten.

Na de jaren waarin de pandemie het dagelijks leven beheerste, luidde de komst van Klaus Mäkelä als artistiek partner en toekomstige chef-dirigent een nieuw tijdperk in. Met onze geweldige orkestleden, onder wie weer een jonge generatie ambitieuze musici, zal Klaus Mäkelä als geen ander de waardevolle tradities van het Concertgebouworkest kunnen verrijken en vernieuwen.

Met groot plezier zie ik ook hoe we als Foundation een nieuwe generatie schenkers bereiken. Het eenjarig bestaan van de Companions toont dat onze dromen werkelijkheid zijn geworden. Er groeit een jongere doelgroep die graag onze concerten bezoekt, mensen die nieuwsgierig zijn naar klassieke muziek en het Concertgebouworkest opnemen in het ritme van hun vaak drukke leven. Een illustratie daarvan is het dubbelinterview in dit verslag met een van onze schenkers en zijn zoon die dit jaar Companion geworden is.

Graag laat ik weten hoe trots en dankbaar ik ben dat corporate partners ons ondanks de crisis trouw gebleven zijn. Met Booking.com hebben we bovendien een nieuwe global partner verwelkomd en met TBI een nieuwe corporate partner. Partners die zich graag verbinden met de ambities en het maatschappelijk belang van het Concertgebouworkest.

Terugblikkend op 2022 wil ik namens het orkest bovenal mijn dankbaarheid uitspreken voor de grote steun van onze vele trouwe schenkers, sponsors en vermogensfondsen. Deze bijdragen vormen het onmisbare draagvlak voor alle toekomstplannen en ambities van het Concertgebouworkest.

Anne Christin Erbe

Hoofd Development Koninklijk Concertgebouworkest

De concerten onder leiding van Santtu-Matias Rouvali in maart 2022 werden afgesloten met het Oekraïense volkslied.

Hare Majesteit Koningin Máxima en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix maken kennis met Klaus Mäkelä, na afloop van het concert op vrijdag 25 november.

BESTUURSVERSLAG

1 DOELSTELLING, DOELGROEP EN COMMUNICATIE

In dit verslag legt het bestuur van de Stichting Foundation Concertgebouworkest (de Foundation) rekening en verantwoording af over het gevoerde beleid gedurende de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. Een jaar getekend door de nasleep van de coronapandemie en door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne.

De stichting werd opgericht op 11 januari 1963 ten behoeve van de financiële ondersteuning van het Koninklijk Concertgebouworkest. Zij werft en beheert gelden van particulieren, corporate sponsors en vermogensfondsen ten einde die te kunnen besteden aan het orkest.

Doelstelling

Het statutaire doel van de Foundation is steun te verlenen aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest en/of aan de leden van dit orkest, alles 'in de ruimste zin des woords'.

Missie en visie

De Foundation biedt noodzakelijke financiële steun aan het Koninklijk Concertgebouworkest en zijn individuele musici. Hiermee helpt de Foundation het Concertgebouworkest in zijn streven om, als Nederlands ambassadeur voor internationale excellentie, op het allerhoogste niveau uitvoeringen van symfonische muziek te geven, op de belangrijkste podia en onder leiding van de beste dirigenten. De Foundation realiseert duurzame verbintenissen tussen het orkest en zijn publiek, gericht op het vergroten van betrokkenheid en het werven van fondsen voor onder andere muziekinstrumenten en jong talent.

Doelgroep

Voor het verwezenlijken van de genoemde doelstelling richt de Foundation zich op particuliere en zakelijke relaties en op institutionele fondsen en familiefondsen in Nederland en in het buitenland.

Particuliere donateurs

Veel vaste concertbezoekers uiten hun waardering voor het Concertgebouworkest door een extra bijdrage te doen bij de bestelling van hun abonnement. Naar aanleiding van het annuleren van concerten in januari en februari (wegens de lockdown) waren er, net als in 2020 en 2021, kaartkopers die hun kaarten omzetten in een schenking.

Muziek liefhebbers die het orkest structureel willen ondersteunen, kunnen deelnemen aan een van de verschillende schenkingsprogramma's. Ze kunnen schenken als Companion, Patron, Fellow, Master of Trustee. Daarnaast heeft de Foundation vele Fondsen op Naam onder haar hoede. Ook nemen steeds meer particuliere schenkers de Foundation op in hun testament. Aansluitend bij de internationale profilering van het orkest ontvangt het orkest genereuze bijdragen van donateurs in het buitenland, verenigd in de Global Friends van het Concertgebouworkest.

Ook in 2022 bleek de bereidheid van schenkers groot om het orkest te ondersteunen.

In hoofdstuk 2, 3 en 4 worden bestedingen en activiteiten van particuliere donateurs in Nederland en in het buitenland verder uitgewerkt.

Corporate partners

Voor veel bedrijven is het aantrekkelijk een verbintenis aan te gaan met het Concertgebouworkest in de vorm van een partnership. Een partnership kan een bijdrage leveren aan het bereiken van de doelstellingen van een bedrijf. Tegelijkertijd biedt het de mogelijkheid voor een bedrijf om een rol te spelen in het behoud en de ontwikkeling van uniek Nederlands erfgoed. Naast het aangaan van een partnership kunnen bedrijven ook projectpartner worden, een barter deal sluiten of lid worden van de business club van het Concertgebouworkest, De Salon.

Ook dit jaar zijn corporate sponsors het orkest trouw gebleven en werden nieuwe overeenkomsten gesloten.

In hoofdstuk 5 worden de vormen van corporate partnerships verder uitgewerkt.

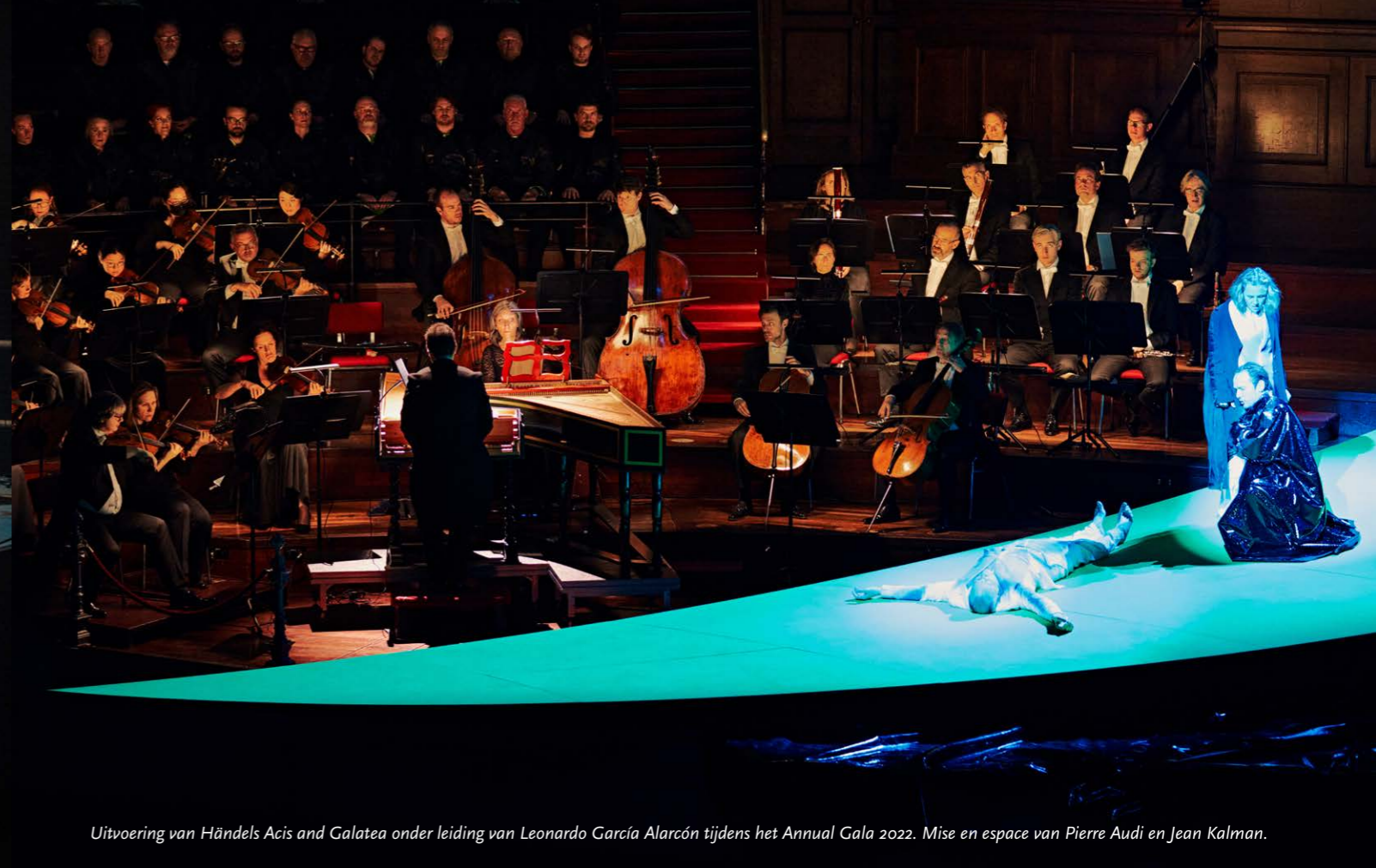
Institutionele fondsen 2022

Het team blijft investeren in de relatie met fondsen en het benaderen van nieuwe fondsen. De fondsen die steun hebben toegezegd, worden structureel op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het orkest. Ook wordt de samenwerking periodiek geëvalueerd.

De volgende fondsen hebben in 2022 substantiële financieringsaanvragen gehonoreerd:

Het orkest ontmoet grootheden van de West-Afrikaanse muziek in de Gashouder in Amsterdam, met als verbinder singer-songwriter Damon Albarn.

Uitvoering van Händels Acis and Galatea onder leiding van Leonardo García Alarcón tijdens het Annual Gala 2022. Mise en espace van Pierre Audi en Jean Kalman.

Ammodo

Ammodo heeft in 2022 het volgende ondersteund:

- Ammodo Masterclass dirigeren
- De Academie van het Concertgebouworkest
- Verwerving van nieuwe instrumenten
- Artistiek curatorschap

Art Mentor Foundation Lucerne

In 2022 maakte de stichting Art Mentor Foundation Lucerne zowel de Academie van het Concertgebouworkest als Concertgebouworkest Young mede mogelijk.

Dutch Masters Foundation

De bijdrage van Dutch Masters Foundation is in 2022 gegaan naar de Academie van het Concertgebouworkest en naar Concertgebouworkest Young.

Porticus

Porticus ondersteunde in 2022 de derde editie van Concertgebouworkest Young.

Don Quixote Foundation

Don Quixote Foundation maakte de Academie van het Concertgebouworkest in 2022 mede mogelijk.

Stichting Vogelgezag

Stichting Vogelgezag heeft in 2022 bijgedragen aan Concertgebouworkest Young.

Communicatie

De Foundation zet verschillende middelen in om te communiceren met bestaande en potentiële particuliere schenkers en corporate partners. Informatie over bestedingen en activiteiten vormt de spil van de communicatie. Transparantie en zorgvuldigheid staan hierbij voorop, zowel in de persoonlijke benadering als in alle communicatie-uitingen van de Foundation.

Persoonlijk

De medewerkers van de afdeling Development – particuliere fondsenwerving en corporate partnerships – gaan geregeld samen met de bestuursleden van de Foundation persoonlijk in gesprek met potentiële particuliere en corporate begunstigers om tot een specifieke schenkingsvorm te komen die hen aanspreekt. Ook bouwen zij voortdurend aan de relatie met bestaande begunstigers. In het kader van werving en behoud ontvangen de teamleden bij vrijwel alle concerten in Amsterdam (jaarlijks ongeveer tachtig) en in het buitenland (jaarlijks ongeveer veertig) particuliere en corporate relaties.

Evenementen

Na twee jaren die gekenmerkt werden door de coronacrisis konden na februari 2022 de activiteiten voor schenkers en sponsors weer plaatsvinden.

In hoofdstuk 3, 4 en 5 wordt een aantal evenementen verder toegelicht.

Nieuwsbrieven en achtergrondartikelen

De Foundation hield in 2022 contact met haar begunstigers in binnen- en buitenland via diverse digitale nieuwsbrieven en regelmatige updates, waaronder:

- Maandelijks digitale nieuwsbrief van het orkest voor alle schenkers
- Global Friends News – voor internationale schenkers
- Diverse (online) updates voor de corporate partners en de Salonleden
- Diverse (online) updates voor particuliere schenkers

Medio 2022 verscheen het jaarverslag 2021 – een moment van terugblikken op een bewogen concertjaar. In dit verslag werden naast bestedingen en activiteiten de namen van alle begunstigers vermeld, uiteraard met toestemming van deze begunstigers. Na publicatie verscheen ook de gedrukte versie op de website en werd het toegezonden aan begunstigers, belanghebbenden en op verzoek ook aan andere geïnteresseerden. Op 28 juni 2022 was er een online presentatie van de jaarcijfers door de voorzitter van de Foundation, Anita Nijboer.

Samen met slagwerker Bence Major achter de marimba tijdens het schoolconcert Carnaval der dieren in de Amsterdamzaal.

2 BESTEDINGSDOELEN

Particuliere schenkingen worden aan vijf vastgestelde doelen besteed:

- **Talentontwikkeling**
- **Opbouw en beheer instrumentencollectie**
- **Educatie en publieksbereik**
- **Bijzondere artistieke projecten**
- **Endowment**

De inkomsten vanuit corporate partnerships gaan na aftrek van de kosten rechtstreeks naar het orkest, ter ondersteuning van de internationale excellentie. Deze zijn niet per se gekoppeld aan specifieke schenkingsdoelen.

Talentontwikkeling

Ontwikkeling van jong talent is een belangrijk speerpunt van het Concertgebouworkest. Belangrijke bestedingsdoelen van de Foundation zijn daarom de Academie van het Concertgebouworkest en het Europese jeugdorkest Concertgebouworkest Young.

Academie van het Concertgebouworkest

De Academie geeft jaarlijks een aantal jonge musici de gelegenheid mee te spelen in ten minste twaalf concertproducties onder leiding van vooraanstaande dirigenten, waarbij ze worden begeleid door leden van het orkest. Ook geven academisten met elkaar en met orkestleden kamermuziekconcerten op diverse locaties.

De academieleergang van het Concertgebouworkest bestaat daarnaast uit de volgende onderdelen:

- Twintig individuele lessen bij aanvoerders en overige leden van het orkest
- Bewegingstechnieken, zoals individuele lessen Alexandertechniek of dispokinese (houdings- en bewegingsleer gericht op musici)
- Individuele en groepsessies mentale training
- Een masterclass met de artist in residence en/of een dirigent
- Auditietraining, uitmondend in twee proefaudities, waarvan één met auditiegordijn
- Educatie (*creative learning*): een improvisatieworkshop en een driedaagse educatieworkshop, uitmondend in een uitvoering op een school voor blinde en slechtziende kinderen (Koninklijke Visio-school)

Academisten 2021/2022

Sarah Décamps, viool
Miranda Nee, viool
Hannah Solveij Gramss, viool
Alessandro Di Giacomo, viool
Clara Petit, altviool
Liesbeth Bosboom, cello
Pedro De Elvas Raposo, contrabas
Luna Vigni, fluit
Dovas Lietuvninkas, trompet
Tim Ouwejan, trombone

Academisten 2022/2023

Nadia Ettinger, viool
Cord Koss, viool,
Michael Nodel, viool
Pablo Flores Regidor, viool
Noemí Funez Palencia, altviool
Francisco Javier Rodas Sánchez, altviool
Izak Hudnik, cello
Marie Velin Langlamet, cello
Sasha Witteveen, contrabas
María Victoria Muñoz Zaragoza, hobo
Emile Souvagie, klarinet
Gerard Sánchez Safont, hoorn

De Academie groeide in 2022 van 10 naar 12 posities.

Alle academisten ontvangen een salaris gelijk aan het wettelijk minimumloon. Positieve afronding van de academieleergang geeft de academist drie jaar recht op een voorrangpositie bij het proefspelen voor het Concertgebouworkest.

Een greep uit de activiteiten van de Academie die in 2022 plaatsvonden

Academie 2021/2022, januari - juni

- Workshop rond een nieuwe compositie, *Elegy no.2* die Martijn Padding schreef in opdracht van de Academie, onder leiding van slagwerker Herman Rieken - 16 februari
- Masterclass van Marc Danel, violist en artistiek leider van de Nederlandse Strijkkwartet Academie - 20 februari
- Optredens tijdens het Young Talent Festival Schiermonnikoog samen met de Academie van het Rotterdams Philharmonisch Orkest - 12 en 13 maart
- Concert in München met de Academie van het Symphonie-orchester des Bayerischen Rundfunks onder leiding van Daniel Harding in de Isarphilharmonie - 27 maart
- Samenwerking met elf blinde of slechtziende leerlingen (12-16 jaar) van de Visio-school. Er werd gewerkt aan composities op basis

- van materiaal dat de jongeren zelf aandroegen - 5, 6 en 7 april
- Masterclass door dirigent Iván Fischer in het bijzijn van schenkers - 22 april.
  - Kamermuziekconcert door Miranda Nee en Liesbeth Bosboom met een interactieve workshop door Renee Jonker in de Spiegelzaal voor Salonleden voorafgaand aan het Essentialsconcert - 29 april
  - Vriendenconcert met onder meer de wereldpremière van *Elegy no.2* van Martijn Padding – 9 mei
  - Kamermuziekconcert samen met orkestleden Christian van Eggelen, Benedikt Enzler en Felix Lashmar voor de Dutch Masters Foundation in London - 23 mei
  - Concert tijdens de Companions Summer Drinks in de Amsterdamzaal - 2 juni
  - Jaarlijks concert in samenwerking met de Stichting Vluchtelingenwerk in het Asielzoekers Centrum Utrecht - 21 juni
  - Optreden tijdens de Dag van de Componist in de Amsterdamzaal. De academisten speelden het speciaal voor hen geschreven stuk van Martijn Padding, *Elegy no.2* - 18 juni
  - Kamermuziekconcert en certificaatuitreiking in de Amsterdamzaal - 23 juni
  - Concert tijdens de Season Celebration in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw - 30 juni
  - Verschillende kamermuziekconcerten (Abcoude, Maarn, Kasteel Amerongen, lunchconcert Het Concertgebouw)

Academie 2022/2023, september - december

- Verblijf van de nieuwe academisten in Akoesticum in Ede met onder andere kamermuziekrepitities en groeps- en individuele gesprekken met coach Monica Luijendijk - 18 en 19 september
- Lunchconcert in Het Concertgebouw (Kleine zaal) - 28 september
- Een lezing over auditeren en slim studeren door orkestlid Katy Woolley en Raoul Oudejans (VU) - 27 september
- Workshop presenteren door Floris Kortie – 26 oktober
- Verschillende kamermuziekconcerten (Kinderconcert in de Kleine Zaal; Kerstconcert in de Amsterdamzaal; IJ-Salon)

Zoals elk seizoen konden coaches en mentoren van de academisten (orkestleden) groepssessies volgen bij coach Monica Luijendijk over het geven van feedback en het begeleiden van kamermuziekrepitities.

Het Concertgebouworkest vindt het belangrijk dat de Academie en de academisten zichtbaar zijn voor het publiek. Om die reden werden de nieuwe academisten voor aanvang van het concert op 14 september officieel voorgesteld aan het publiek.

Na de Academie

De Academie van het Concertgebouworkest heeft sinds de oprichting in 2003 veel succesvolle beroepsmusici voortgebracht. Maar liefst veertien van hen maken inmiddels deel uit van het Concertgebouworkest. In 2022 hebben oud-academisten Casper Horsch (2017/2018) en Alessandro Di Giacomo (2021/2022) een tutti tweede-vioolpositie verworven.

De volgende oud-academisten hebben in 2022 een orkestpositie elders verworven:

- Marlene Dijkstra (2019/2020), plaatsvervangend aanvoerder tweede viool Nederlands Philharmonisch Orkest
- Emile Souvagio (2022/2023), eerste klarinet in het symfonieorkest van Opera Ballet Vlaanderen
- Pablo Flores Regidor (2022/2023), eerste viool in het Real Orquesta Sinfónica de Sevilla

Regelmatig spelen voormalig academisten als remplaçant in het Concertgebouworkest. Recentelijk onder meer Annemiek de Bruin, Marlene Dijkstra, Igor Pollet, Fiorenzo Ritorto, Alberto Rodríguez Rodríguez, Isobel Warmelink en Anna Maria Wünsch.

Jaarlijks wordt vanuit het Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent een beurs uitgereikt aan een van de academisten die een aansprekend projectplan heeft ingediend. In 2022 werd deze beurs door de jury van het Fonds op Naam toegekend aan fluitiste Luna Vigni.

De Academie wordt volledig mogelijk gemaakt door de Foundation Concertgebouworkest die daarvoor donaties ontvangt van onder meer Ammodo, de Dutch Masters Foundation, de Swiss Friends of the Concertgebouworkest, Don Quixote Foundation, De Salon, particuliere schenkers en een aantal Fondsen op Naam.

Sweelinck Academie

De jaarlijkse samenwerking met de Sweelinck Academie, het jongtalentprogramma van het Conservatorium van Amsterdam is na de coronacrisis weer opgestart met twee ensembles in het voorjaar 2022. Edith van Moergastel (altviool) en Joris van de Berg (cello) hebben de ensembles gecoacht en speelden mee. Violiste van de Sweelinck Academie Tess Verweij heeft in 2022 de Schunck-Cremers beurs gewonnen.

Concertgebouworkest Young

Het Europese jeugdorkest Concertgebouworkest Young dat in 2019 onder de vleugels van het Concertgebouworkest is opgericht, is voor de komende jaren als 'speciaal project' een belangrijk wervingsdoel van de Foundation.

Achtergrond en doelstelling

Concertgebouworkest Young is vooral bedoeld voor 'verborgen' talenten: jonge Europese musici van 14 tot en met 17 jaar die een steuntje in de rug verdienen en die te weinig zichtbaar zijn in de Europese jeugdorkesten.

Met Young onderstreept het Concertgebouworkest het belang van de ontwikkeling van toptalent. Daarnaast beoogt het orkest met Young via de muziek ook het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling, gemeenschapszin en democratisch denken. Hiervoor is samen met United World Colleges Nederland een speciaal programma ontwikkeld. Het idee is ook dat de deelnemers

Kandidaat Holly Choe en maestro Fabio Luisi tijdens de Ammodo Masterclass dirigeren.

Academisten Hannah Solveij Gramss, Alessandro Di Giacomo, Pedro de Elvas Raposo, Tim Ouwejan en Sarah Décamps werken tijdens een workshop met blinde of slechtziende leerlingen van de Visio-school.

ambassadeurs worden; dat zij hun liefde voor klassieke muziek uitdragen en dat zij de gedachte achter Young met betrekking tot talentontwikkeling, diversiteit en verbinding met de maatschappij mee terugnemen naar hun eigen land en actief delen.

Op deze manier slaat dit nieuwe jeugdorkest een brug tussen de maatschappij en een cultureel topinstituut.

Concertgebouworkest Young onderscheidt zich van andere Europese jeugdorkesten omdat het onder de hoede is van één orkest, dat bovendien behoort tot de wereldtop. Daarnaast zijn de focus op ‘verborgen’ talent, het sociale programma, en het ontwikkelen van ambassadeurschap voor klassieke muziek uniek.

Editie 2022

Het muzikale en sociale programma van Concertgebouworkest Young, de Young Summer school, vond plaats van 4 tot 21 augustus in Akoesticum in Ede. Het orkest van 73 deelnemers uit 24 landen stond onder leiding van dirigent Gustavo Gimeno.

Programma

Francisco Coll - *Hímnica*

Ludwig van Beethoven - *Vioolconcert* met soliste Isabelle Faust

Antonín Dvořák - *Symfonie nr. 9 'Uit de nieuwe wereld'*

Concerten

18 augustus – Het Concertgebouw, Amsterdam

20 augustus – Elbphilharmonie, Hamburg

Kamermuziekconcerten

13 augustus - de blazers speelden in het openluchttheater

De Pinkenberg in Velp, de strijkers in Akoesticum in Ede

14 augustus - verschillende kamermuziekensembles traden

gelijktijdig op in het Amsterdam UMC, op de locaties AMC en VUmc

Summer school

Tijdens de Young Summer school volgden de jongeren een

intensief programma. Naast de orkestrepetities, oefenden ze

per instrumentengroep, werden ze gecoacht in kamermuziek en

volgden ze masterclasses. Allemaal onder leiding van musici van

het Concertgebouworkest.

Naast deze muzikale onderdelen was er het sociaal programma dat is ontwikkeld met United World Colleges Nederland. Professionele trainers begeleidden de jongeren in een programma gericht op persoonlijke groei, democratie en ambassadeurschap. Aan de hand van verschillende werkvormen waren er trainingen waarin deze thema's de leidraad vormden, steeds met oog voor zowel elkaars overeenkomsten als verschillen.

Bijeenkomen in vaste mentorgroepen was een belangrijk onderdeel van het programma – gericht op kennismaken, van elkaar leren en ontspannen ruimte innemen in het groepsproces.

Werving en selectie

Op basis van selectie en auditie zijn voor de derde lichting van Young 73 jongeren aangenomen uit 24 landen. Om zoveel mogelijk jongeren te bereiken, worden in beginsel deelnemers geselecteerd die niet eerder mee hebben gedaan met Concertgebouworkest Young. Een aantal enthousiaste deelnemers uit 2019 en 2021 hadden zich opnieuw aangemeld, maar konden daarom geen tweede keer meespelen.

Online activiteiten 2022

Naar aanleiding van het succes van de individuele online masterclasses tijdens de coronacrisis, kregen alle deelnemers van 2022 twee online lessen van orkestleden voorafgaand aan de Summer school, om hun partijen al onder begeleiding te kunnen oefenen. Ook was er een online “kick-off sessie” om iedereen informatie te geven en om elkaar te leren kennen.

Fondsenwerving

In het voorjaar zijn alle betrokken fondsen en schenkers geïnformeerd over de editie Young 2022. Er werd een nieuw Fonds op Naam opgericht volledig ten behoeve van Concertgebouworkest Young, er kwam steun van nieuwe schenkers, vermogensfondsen en er kwamen twee nalatenschappen ten behoeve van Young. De wervingsdoelstelling voor 2022 is dan ook gehaald; de Foundation kon het project volledig financieren.

De volgende evenementen werden georganiseerd speciaal voor schenkers en potentiële schenkers:

- 16 augustus – Bezoek aan een groepsrepetitie in Akoesticum, Ede
- 18 augustus – Bijwonen van het Young-concert in Het Concertgebouw met na afloop een na-ontvangst met de dirigent en Young-deelnemers
- 19 augustus – Bijwonen van de openbare masterclass in de Amsterdamzaal

Bestedingen

In 2022 zijn vanuit de Foundation de kosten vergoed voor de volgende onderdelen van Young:

- Masterclasses: zowel online als tijdens de Summer school
- Artistieke kosten: assistent-dirigent, dirigent, solist
- Voor alle deelnemers: reiskosten, verblijf en maaltijden in Akoesticum, Ede
- Programma i.s.m. United World Colleges Nederland: workshops online en tijdens de Summer school
- Coördinatiekosten

Communicatie

De communicatie rondom de werving voor Concertgebouworkest Young is onder meer ondersteund door:

- Een persbericht bij de start van de kaartverkoop
- Blogs in de aanloop naar en tijdens Young 2022 met interviews met de deelnemers op de website van het orkest
- Nieuws over Young in Preludium, in online nieuwsbrieven en een interview met een deelnemer uit 2019 die inmiddels aan het Conservatorium van Amsterdam les krijgt van de concertmeester van het Concertgebouworkest
- Wervende oproepen in online nieuwsbrieven
- Een doneerpagina op de website van het orkest
- Een korte film met terugblik op Young editie 2021

Team Concertgebouworkest Young

- **Staf:** Lili Schutte - *projectleider*, Dorien de Bruijn - *productieleider*, Eefje Witvliet - *productie*, Marieke Mulder - *coördinator mentoren*, Pétrie de Vries - *social media*.
- **Musici betrokken bij het selectieproces:** Hans Alting, Borika van den Booren, Andrea Cellacchi en Léo Genet zaten in de commissie. Bij de voorselectie waren ook andere musici betrokken.
- **Musici betrokken bij de individuele (online) masterclasses: Viool:** Ursula Schoch, Michael Waterman, Arndt Auhagen, Eke van Spiegel, Coraline Groen, Caroline Strumphler, Leonie Bot, Mirelys Morgan Verdecia, Jane Piper, Marleen Asberg. **Altviool:** Guus Jeukendrup, Edith van Moergastel, Martina Forni, Michael Gieler. **Cello:** Clément Peigné, Benedikt Enzler, Gregor Horsch. **Contrabas:** Léo Genet. **Fluit:** Kersten McCall. **Hobo:** Alexander Krimer. **Klarinet:** Arno Piters. **Fagot:** Andrea Cellacchi. **Hoorn:** Fons Verspaandonk, Laurens Woudenberg, Katy Woolley. **Trompet:** Hans Alting. **Trombone:** Nico Schippers. **Tuba:** Perry Hoogendijk. **Pauken:** Tomohiro Ando.
- **Musici betrokken bij de groepsrepetities:** Hans Alting, Tomohiro Ando, Arndt Auhagen, Borika van den Booren, Léo Genet, Guus Jeukendrup, Helma van den Brink, Clément Peigné, Caroline Strumphler en Laurens Woudenberg.
- **Musici betrokken bij ensemble coaching:** Arndt Auhagen, Borika van den Booren, Helma van den Brink, Andrea Cellacchi, Perry Hoogendijk, Guus Jeukendrup, Edith van Moergastel, Arno Piters, Herman Rieken, Caroline Strumphler.

Evaluatie 2019-2022

Urban Paradoxes heeft als extern onderzoeksbureau Concertgebouworkest Young drie jaar gemonitord en geëvalueerd. Als gevolg van de positieve resultaten van het onderzoek is besloten om in 2023 een volgende editie van Young te organiseren, met de intentie daarna een vijfde en zesde editie.

Vooruitblik 2023

Young 2023 zal van start gaan met de Summer school van 8 tot 26 augustus. Het orkest zal onder leiding staan van Andrés Orozco Estrada en violiste María Dueñas soleert. Op het programma staan onder meer *Schilderijen van een tentoonstelling* van Moesorgski, het *Vioolconcert* van Bruch en een nieuwe werk van Carlijn Metselaar. Op 23 en 25 augustus vinden de concerten plaats in Het Concertgebouw in Amsterdam en het Konzerthaus Berlijn.

Concertgebouworkest Young wordt de komende drie edities weer gemonitord en geëvalueerd door Urban Paradoxes. Het onderzoek wordt financieel mogelijk gemaakt door een van de ondersteunende fondsen.

Concertgebouworkest Young 2022 werd mede mogelijk gemaakt door donaties aan de Foundation van een groot aantal particuliere schenkers, de fondsen: Art Mentor Foundation Lucerne, Brook Foundation, Dutch Masters Foundation, Porticus, Stichting Tabernaleporis, Stichting Tull Universal, Vogelgezang Foundation, enkele anonieme fondsen en de volgende Fondsen op Naam: Frances Fonds, Fréan Visscher Fonds, Pieter Houbolt Fonds, Het Mozartgenootschap, Ben Pauw Fonds, Irwan Rachman Fonds, Richter Fonds, Christine Schunck Fonds, Christiaan Vlek Fonds, Wealtheon Fonds, en het De Witt Wijnen Fonds.

Ammodo masterclass dirigeren

Op 27, 28 en 29 juni vond de (tweejaarlijkse) Ammodo Masterclass dirigeren plaats, onder leiding van Fabio Luisi. Deelnemers waren Holly Choe, Mirian Khukhunaishvili, Earl Lee en Anna Rakitina. De masterclass werd door publiek bijgewoond in de zaal vanaf het podium, of via de livestream.

Met de Ammodo Masterclass geeft het Concertgebouworkest jonge talentvolle dirigenten de zeldzame kans om onder begeleiding van een topdirigent ervaring op te doen met een van de beste orkesten ter wereld. Zo stimuleren Ammodo en het orkest niet alleen waardevolle individuele talentontwikkeling, maar dragen zij ook bij aan het creëren van een kweekvijver voor dirigenten.

De masterclass wordt mogelijk gemaakt met een substantiële bijdrage van Ammodo en een bijdrage van het Kirill Kondrashin Fonds.

► Lees hoe musici van het Concertgebouworkest repeteren met orkestleden van Young, pag. 18-19.

Opbouw en beheer instrumentencollectie

De klank van het Concertgebouworkest ontstaat niet zomaar. Daar werken de musici continu aan: spelen, luisteren, verfijnen. Iedere dag opnieuw, met de beste instrumenten. Om de unieke klankkleur en het artistieke topniveau te behouden, bouwt de Foundation aan een collectie hoogwaardige muziekinstrumenten. Deze worden in bruikleen gegeven aan de musici van het Concertgebouworkest – de Foundation is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van deze instrumenten.

In de afgelopen vijf jaar kwamen er in totaal veertien nieuwe musici in het orkest. Deze meestal jonge orkestleden beschikken zelden over een muziekinstrument van de gewenste kwaliteit. Ook bij musici die al langer aan het orkest zijn verbonden, bestaat nog altijd behoefte aan verbetering of vervanging van hun instrument en het onderhoud daarvan.

Inmiddels speelt ruim de helft van alle musici van het Concertgebouworkest op een instrument uit de collectie van de Foundation of op een instrument dat door derden in bruikleen is gegeven en door de Foundation wordt beheerd. Sommige aankopen zijn kansen die onverwacht voorbijkomen, maar meestal is de aanschaf van een instrument het resultaat van een zorgvuldig en soms langdurig proces. Een nieuw instrument moet niet alleen bijdragen aan de unieke klank van het orkest, maar ook naadloos passen bij de musicus die het bespeelt. Het nieuwe instrument geeft de musicus weer extra mogelijkheden en leidt tot nieuwe klankkleuren. Uiteindelijk komt dat uiteraard de ontwikkeling van de kwaliteit van het Concertgebouworkest ten goede.

Aanwinsten 2022

In 2022 kon onder meer het volgende aan de collectie worden toegevoegd:

- Violdijkstok voor Christian van Eggelen, Pierre Simon, Parijs, ca. 1855-1860
- Altviol voor Martina Forni, Giovanni Rota, Cremona, ca. 1810
- Contrabas voor Felix Lashmar, J.F. Lott, Londen, 1810
- Houten fluit voor Julie Moulin, Powell
- Fluit voor Mariya Semotyuk, Brannen-Cooper Brögger
- Hobo voor Alexander Krimer, Marigaux
- Basklarinet voor Davide Lattuada, Buffet Crampon
- Fagot voor Andrea Cellacchi, Heckel
- Dubbelhoorn voor José Sogorb Jover, Schneider & Fehr
- Enkele vioolkisten

De Foundation draagt onder andere ook bij aan de kosten van de verzekeringspremies, aan onderhoud en reparatie van de instrumenten en aan 'snaar- en rietengeld' (kosten voor nieuwe snaren voor strijkers en harpisten, en rieten voor houtblazers).

Binnen deze doelstelling zijn sommige particuliere schenkingen besteed aan specifieke instrumenten. Ook Ammodo maakt de aanschaf van diverse instrumenten mogelijk met een substantiële bijdrage.

Educatie en publieksverbreding

Met steun van de Foundation heeft het orkest een educatieprogramma ontwikkeld voor het basis- en voortgezet onderwijs. Om duurzaam te investeren in het publiek van de toekomst zijn er daarnaast de jaarlijkse Kinderconcerten en werkt het orkest met concertformules die een ander publiek aanspreken.

Kinderconcerten

Voor kinderen vanaf zes jaar organiseert het orkest, gesteund door de Foundation, jaarlijks twee Kinderconcerten. Op een speelse en interactieve manier introduceert het orkest symfonische muziek bij een jong publiek.

Schilderijtentoonstelling - 20 maart, Grote Zaal Concertgebouw

In een aansprekend concert voor kinderen van 6 jaar en ouder kwamen de meest bizarre schilderijen tot leven met de muziek van Moesorgski. Het concert stond onder leiding van Felix Mildenberger, met acteur Rogier van Erkel, tekst en regie door Lotte van Dijck en projecties van Jurjen Alkema.

Raas en de Basketball - 20 november, Kleine Zaal Concertgebouw

Raas en de Basketball is als muzikale podcast ontwikkeld in samenwerking met de afdeling jeugd van KRO-NCRV. Op verzoek van het Concertgebouworkest schreven tekstschrijver Jibbe Willems en componist Bram Kortekaas een extra proloog van 20 minuten om het een volwaardig concert te laten zijn voor kinderen van 5 tot en met 12 jaar. Jamai Loman was verteller en Bart Oomen tekende voor de regie.

Kindermuziekdag - 3 april, Amsterdamzaal

Ochtendprogramma in de Amsterdamzaal in de vorm van een 'muzikale ontdekkingsstocht' voor kinderen van 2 - 4 jaar. Met actrice Lotte van Dijck, Eke van Spiegel en Jelena Ristic, viool en Petra van der Heide, harp. Tussendoor speelden orkestmusici in de Huiskamer slaapliedjes, bekend van de reeks 'Ssst... lekker slapen' die het orkest in samenwerking met Zwitsal produceerde.

Middagprogramma in de Amsterdamzaal met vier concerten voor kinderen van 4 - 8 jaar met *Carnaval der Dieren* of *Peter en de Wolf*. Met acteur Benjamin Murck en tekst en regie van Lotte van Dijck. Tussen de miniconcerten in konden de kinderen in een instrumententuin kennismaken met slagwerk- en strijkinstrumenten. Verder was er een minibioscoop met muziekfilmpjes, een digitaal muziekmemoryspel en een luister- en tekenhoek.

Familieserie

Voor kinderen in de leeftijdscategorie 8 tot en met 16 jaar ondersteunt de Foundation de Familieserie van het orkest. Een serie van drie concerten op zondagmiddag met aansprekende concertprogramma's waarin ouders en grootouders hun (klein) kinderen kunnen laten kennismaken met de wereld van het Concertgebouworkest. Voorafgaand aan de concerten is er een

inleiding speciaal gericht op kinderen. Een workshopbegeleider vertelt over het programma en gaat actief met de groep aan de slag. Er is altijd een musicus uit het orkest, een solist of dirigent aanwezig die vertelt over het concertprogramma en/of over zijn of haar instrument. En er is uiteraard gelegenheid vragen te stellen. Abonnementhouders krijgen zitplaatsen op de podia achter het orkest, zodat de kinderen de musici en de dirigent goed kunnen zien.

Educatieprogramma's

App *De nachtegaal*

In 2022 is met steun van particuliere schenkers de vijfde muziek-app voor het digibord gelanceerd. Basisschoolleerlingen van de groepen 5 en 6 leren met deze nieuwe app, *De nachtegaal*, op een speelse manier over muziek. De app is gebaseerd op een poëtisch geanimeerde video-opname van het muziekspreekje *De nachtegaal* met muziek van Theo Loevendie, uitgevoerd door het Concertgebouworkest.

Net als de andere digibord-apps is *De nachtegaal* gratis beschikbaar voor basisscholen dankzij financiële bijdragen van Fondsen op Naam.

Projecten voor middelbare scholen

In samenwerking met Het Concertgebouw kunnen leerlingen uit het voortgezet onderwijs een repetitie bijwonen van het orkest gecombineerd met een rondleiding door Het Concertgebouw: *On Stage and Backstage*. Ook kunnen middelbare schoolklassen ervoor kiezen een workshop te volgen in combinatie met een concert van het Concertgebouworkest.

Schoolconcerten 2022 in de Amsterdamzaal

- 31 maart en 1 april 2022 *Carnaval der dieren*, 6 concerten
- 5 en 6 april *Peter en de Wolf*, 6 concerten
- 14 april *Schilderijtentoonstelling*, 3 concerten
- 22 april *Romeo en Julia*, 3 concerten

Bereik

Aantal scholen: 10

Uit: Amsterdam (5), Purmerend (4), Beverwijk (1) waarvan 2 uit het Speciaal Onderwijs.

Aantal leerlingen: ruim 900 leerlingen uit het basisonderwijs en 60 leerlingen uit de eerste klassen van de Sweelinck Academie (VMBO en HAVO)

Alle klassen hebben een voorbereidende les gehad door een vakleerkracht. Vanwege de voorzichtigheid rondom corona zijn er geen musici naar de scholen gegaan.

Klaus Mäkelä en Alexei Ogrintchouk (solohoboïst) voorafgaand aan de première van *Time's River* van Alexander Raskatov. De componist droeg het werk op aan Alexei Ogrintchouk.

Kristiina Poska leidt het orkest in de opdrachtcompositie *Eco... del vuoto* (in memoriam Luc Brewaeys) van Annelies Van Parys. De componiste geeft toelichting bij haar partituur.

Mbo-inspiratiedagen

Op 14 juni en 1 december kregen negen mbo-klassen een kijkje achter de schermen bij Het Concertgebouw en het Concertgebouworkest. De inspiratiedagen laten de studenten zien dat een carrière in de culturele sector goed mogelijk is. De jongeren kregen drie inspiratiesessies van mensen die werken bij Het Concertgebouw en het Concertgebouworkest. Verder waren ze aanwezig bij een klein deel van de repetitie van het orkest.

Fondsen die bijdragen aan educatie: Jacobson Fonds, Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds, In memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds, Pan Fonds, Alfred Nijkerk Fonds, Ben Pauw Fonds, en Helen Wieringa Fonds.

Essentials

Essentials is al vanaf 2014 een succesvolle reeks van inmiddels zes concerten waarbij steeds één meesterwerk centraal staat, een stuk dat iedereen beslist gehoord moet hebben. De serie is ontwikkeld in samenwerking met ING en Unilever. Presentator Thomas Vanderveken geeft vanaf het podium een toelichting op het programma. De serie is met name gericht op bezoekers die niet eerder naar het Concertgebouworkest kwamen luisteren.

Na afloop van het concert organiseert Entrée, de jongerenvereniging van het Concertgebouworkest en Het Concertgebouw, een borrel met live muziek. Ook voor young professionals van de corporate partners is er twee keer per seizoen een borrel na afloop van een van deze concerten.

Bijzondere artistieke projecten

De Foundation ondersteunt bijzondere producties die zich artistiek onderscheiden en passen bij de internationale status van het orkest. Dat kunnen kleinschalige projecten zijn van een enkele musicus, maar ook bijzondere producties voor het gehele orkest.

De Foundation maakte in 2022 de volgende bijzondere artistieke producties mogelijk:

Oprachtcomposities

In de loop van het seizoen zijn onder meer opdrachtcomposities uitgebracht van Beat Furrer (*Sechs Gesänge*); Bernd Richard Deutsch (*Phantasma für Orchester*), Aleksandr Raskatov (*Time's River*, hoboconcert voor Alexei Ogrintchouk) met steun van de Foundation en in het bijzonder het Eduard Planting en Marque Joosten Compositiefonds. De compositie van Beat Furrer werd mede bekostigd door het fonds Pro Helvetia uit Zwitserland.

Dag van de Componist

Op 18 juni werd de landelijke Dag van de Componist gevierd – een evenement in het kader van nieuwe Nederlandse muziek. Het Concertgebouworkest sloot zich aan met een gratis toegankelijk concert in de Amsterdamzaal. Orkestleden speelden composities van JacobTV, Rob Dirksen en Henriëtte Bosmans. Academisten speelden *Elegy nr. 2*, een nieuw werk dat Martijn Padding schreef speciaal voor de Academie.

Concertante opera

In samenwerking met regisseur Pierre Audi voerde het orkest op 30 september en 2 oktober de pastorale opera *Acis and Galatea* van Händel uit, onder leiding van dirigent Leonardo García Alarcón en met medewerking van het Nederlands Kamerkoor en vijf solisten. De uitvoering op 30 september was onderdeel van het Annual Gala. Deze productie kwam tot stand mede dankzij het Für Elise Fonds en met een substantiële bijdrage van Ammodo.

Club Night

Kamermuziek in ontspannen clubsfeer, de Club Night is de gelegenheid om de musici van het Concertgebouworkest in een intieme en informele setting te horen. Op 11 juni was er een Club Night in Lil' Amsterdam Centraal Station met de titel *The Last Dance*. Voor de pauze speelde artist in residence Yefim Bronfman solo, en samen met orkestleden. Na de pauze klonk muziek van Björk, Radiohead, Charles Mingus, en Patrick Zimmerli. De Amerikaans-Nederlandse componist David Dramm rapte mee in zijn eigen *Master Bop Blaster*.

Bijlmer Klassiek

Vanaf seizoen 2022/2023 werkt het Concertgebouworkest samen met het Bijlmer Parktheater in een reeks grensverleggende concerten, waarbinnen verschillende muziekstijlen en podiumkunsten naadloos in elkaar overgaan. Op 22 oktober en 11 december vonden de eerste concerten plaats in deze serie van vijf.

Endowment

Om ervoor te zorgen dat het orkest ook bij tegenvallende kaartverkoop of subsidie-inkomsten op het allerhoogste niveau kan blijven presteren, nu en in de toekomst, wordt bij de Foundation al decennialang een vermogen opgebouwd dat in onvoorziene omstandigheden kan worden aangewend.

Hoewel het orkest in 2022 geen beroep hoefde te doen op deze reserves, met name door de genereuze financiële steun vanuit de overheid tijdens de coronapandemie, bevestigt de huidige wereldwijde situatie de financiële kwetsbaarheid van de culturele sector en de noodzaak van de opbouw van een reserve. De bijdragen vanuit de private sector zijn daarbij onverminderd belangrijk om op lange termijn de kwaliteit op niveau te kunnen houden.

Arno Piters repeteert met een blaaskwintet van Concertgebouworkest Young.

Concertgebouworkest Young is een uniek internationaal jeugdorkest. In de zomer volgen ruim zeventig jongeren een intensief programma. Naast orkestrepetities, oefenen ze per instrumentengroep, worden ze gecoacht in kamermuziek en volgen ze masterclasses. Allemaal onder leiding van musici van het Concertgebouworkest.

'Talk to each other!' Vijf jongeren zitten in een halve cirkel. Met hun serieuze blikken richting lessenaar worden ze toegeroepen door Arno Piters – klarinettist van het Concertgebouworkest. Arno repeteert stukken voor blaaskwintet met houtblazers van Young. Groepsrepetities onder leiding van musici van het Concertgebouworkest vormen een belangrijk onderdeel van het programma van het jeugdorkest. Wat zijn concrete aanwijzingen die de ervaren orkestmusicus de jongeren meegeeft? Welke opmerkingen zorgen ervoor dat de stukken na anderhalf uur inderdaad enorm opgeknapt zijn? Een kijkje in de keuken.

Partner in crime

Arno Piters geeft in zijn enthousiasme de meest waardevolle aanwijzingen. Tips en trucs die ze in een latere muzikale ontwikkeling ongetwijfeld vaker aangereikt zullen krijgen, maar die voor de jonge musici nu nog *eyeopeners* zijn.

Veel van wat Arno hun meegeeft gaat over samenspelen; over communiceren met elkaar en met het publiek. Over naar elkaar kijken en naar elkaar luisteren. Maar ook over 'aanwezig' zijn. 'Ik wil meer persoonlijkheden horen! Over je lessenaar heen aanwezig zijn. Je wilt dat het publiek zich betrokken voelt. Maak de luisteraar "partner in crime".

Estafette

In *Summer Music* van Samuel Barber loopt de melodie als een verbindende lijn door de verschillende partijen, ze begint bij de hoorn en gaat verder in de hobo. Arno legt uit dat je de melodie heel actief aan elkaar moet doorgeven: 'Het is als een estafette. Het moment dat je denkt: "Hé, dat gaat lekker", kan alles instorten. Je mag niet verslappen – je kunt wel ontspannen zijn in je spel, maar je mag nooit comfortabel zijn in je concentratie.'

Snelkookpan

Perry Hoogendijk (tuba) komt uit de repetitie met alle koperblazers die hij leidde.

'Ik heb zelf ook in jeugdorkesten gespeeld, het is heel herkenbaar. De jongeren komen schichtig binnen, niemand kent elkaar – en een paar dagen later klinkt er onafgebroken geklets bij glaasjes prik, er worden knuffels uitgedeeld en tijdens de repetitie durven ze inmiddels ongevraagd met mij in discussie te gaan.

Het is een snelkookpan. Ze worden bij elkaar gezet met leeftijdgenoten die heel goed zijn. Alles komt ineens in de hoogste versnelling, hun eigen niveau gaat als een raket omhoog. Zonder dat ze het in de gaten hebben, want alles gaat ongedwongen en relaxed.'

'Performance'

Herman Rieken (slagwerk) heeft net een groepsrepetitie voor de slagwerkers geleid.

'Als ik eerlijk ben... Toen ik die twee Spaanse jongens zag tijdens de eerste repetitie, kon ik me moeilijk voorstellen dat het goed zou komen. Maar al snel bleek dat ze – heel voorzichtig en verstopt achter hun lessenaar – technisch fan-tastisch konden spelen. Alleen de *performance* miste. Dus ik zei: "Doe die lessenaar omhoog, of omlaag, en kijk eens naar elkaar!" En als je dan na een paar dagen ziet hoe ze gegroeid zijn... Ze zijn enorm *eager*, alles wat ik zeg, proberen ze zich zo snel mogelijk eigen te maken. Dat maakt het ontzettend leuk om te doen.'

Een feestje

Helma van den Brink (fagot) repeteerde met de houtblazers.

'Ik was zwaar onder de indruk! Het niveau is hoog en ze hebben zich enorm goed voorbereid. Ik geef tijdens zo'n repetitie technische en muzikale aanwijzingen, maar ik hoop hen vooral te inspireren met mijn enthousiasme. Dat ze naar buiten komen met nog meer zin in muziek maken.

Repeteren is een serieuze aangelegenheid, de jongeren zijn zelf ook heel serieus. Ik wil dat ze daarbij niet vergeten dat muziek maken leuk is! Dat geldt trouwens ook voor ons als beroepsmusici – in je eentje in je studeerkamer is het al serieus genoeg. Samenspelen mag een feestje zijn.'

Brilletje

Het niveau van de jonge musici ligt hoog. Ze zijn ambitieus. Maar uiteraard worden er ook fouten gemaakt. Arno is helder over hoe je omgaat met fouten als je op hoog niveau muziek maakt. 'Je mag fouten maken, maar..., geen *stomme* fouten. Er kan onverwacht van alles anders lopen, maar er mag niets fout gaan wat je had kunnen voorkomen. Daarvoor schrijf je aantekeningen in je partij. Dat doen wij in het orkest ook. Als ik dan iets samen heb met de fagot, schrijf ik er "fagot" bij. En als ik ergens extra alert moet zijn, teken ik een brilletje.'

Spatgelijk

Een kunst apart is het gelijk beginnen, zonder dirigent, met instrumenten die allemaal een andere weerstand geven. Bij fluit en klarinet spreekt de toon bijvoorbeeld makkelijker aan dan bij de andere drie blaasinstrumenten.

In *Petite Offrande Musicale* van Nino Rota beginnen hobo, klarinet, fagot en hoorn. Het is aan de hoboïst om die eerste inzet aan te geven. Hij beweegt zijn instrument, de anderen volgen. Het klinkt niet gelijk. 'Kijk naar elkaar!', roept Arno. Maar met de volgende poging wordt het er niet gelijk op. 'Oké, dan allemaal ogen dicht!' Het groepje kijkt elkaar een beetje ongelovig aan, maar sluit de ogen. En weer is het niet gelijk. Dan geeft Arno uitleg aan de hoboïst: 'Haal adem in tempo; de snelheid van je adem bepaalt het tempo, dat horen de anderen.' Ogen dicht. Er klinkt een krachtige inademing en de inzet is spatgelijk. Arno is tevreden: 'Dan zal het met ogen open helemaal perfect gaan'.

► Lees meer over Concertgebouworkest Young, pag. 10-13.

3 DONATEURS IN NEDERLAND

Het Koninklijk Concertgebouworkest kon in 2022 rekenen op veel steun van particulieren. De betrokkenheid van particuliere schenkers betekent veel voor het orkest.

De Foundation ontving vanuit tegoeden voor tickets voor concerten die in 2022 niet doorgingen wegens corona weer eenmalige schenkingen. Bestaande schenkers zijn het orkest trouw gebleven en anderen hebben hun schenkingstermijn verlengd of zijn toegetreden tot het schenkingsprogramma.

Werving

In 2022 is een algemene wervingscampagne gelanceerd en is ook de mogelijkheid voor nalaten aan het orkest onder de aandacht gebracht. Voor het nieuwe schenkingsprogramma Companions werden meerdere wervingsacties geïnitieerd. Er is geadverteerd via Preludium en andere communicatiekanalen van het orkest.

Schenkingsprogramma

Donateurs worden – afhankelijk van de hoogte van hun jaarlijkse bijdrage: Patron (vanaf € 1.500), Fellow (vanaf € 5.000), Master (vanaf € 10.000) of Trustee (vanaf € 50.000). Voor deze schenkersgroepen is een programma op maat ontwikkeld. Daarnaast is in 2021 een nieuw schenkingsprogramma gelanceerd voor schenkers tussen de 30 en 45 jaar: Companions. Zij schenken jaarlijks € 750 aan het orkest.

Het doel van dit programma is om schenkers nog meer bij het orkest te betrekken door hen toegang te bieden tot de wereld van het orkest in Amsterdam en het buitenland.

Daarnaast wordt het orkest nog steeds gesteund door schenkers van het eerste uur verenigd in het Gouden Gilde.

Ook zijn er nog lopende schenkingen in het kader van de totstandkoming van het onderkomen van het Concertgebouworkest in 2019 (RCO House).

Aantallen schenkers

- Companions: 61 (2021: 35)
- Patrons: 185 (2021: 181)
- Fellows: 27 (2021: 30)
- Masters: 29 (2021: 29)
- Trustees: 3 (2021: 1)
- Leden van het Gouden Gilde: 75 (2021: 98)
- Schenkers aan RCO House: 116 (2021: 187)
- Houders van de Fondsen op Naam: 39 (2021: 36)

De Foundation ontving in 2022 ook weer veel eenmalige schenkingen.

Activiteiten voor schenkers

Schenkers komen dichterbij het orkest. De Foundation organiseert daarvoor verschillende evenementen. Na de lockdown van begin 2022, konden vanaf februari alle activiteiten voor schenkers weer plaatsvinden.

Activiteiten voor schenkers:

- 1 februari - Repetitiebezoek voor schenkers
- 3 maart - Companions Campus
- 8 maart - Presentatie van het nieuwe seizoen
- 12 maart - Masterreis naar Parijs
- 20 maart - Ontvangst voorafgaand aan het Kinderconcert
- 20 april - Bijwonen Masterclass Academie
- 23 mei - Bijwonen proefaudities Academie
- 2 juni - Spring Drinks voor Companions
- 23 juni - Bijwonen uitreiking certificaten Academie
- 28 juni - Presentatie jaarcijfers (online)
- 30 juni - Season Celebration
- 20 augustus - Concert Concertgebouworkest Young
- 30 september - Annual Gala
- 11 oktober - 'Een avond met ...', deze editie met Katy Woolley
- 12 november - Masterreis naar Zwitserland
- 22 november - Masterdiner
- 26 november - Essentialsconcert voor Companions
- 16 december - Kerstconcert door deelnemers aan de Academie

► Lees het interview met vader en zoon De Wijn over hun betrokkenheid als Fellow en Companion bij het Concertgebouworkest, pag. 26-27.

Fondsen op Naam

Voor wie een schenking met een specifieke bestemming in gedachten heeft die aansluit bij de doelstellingen en de programma's van het orkest, is een Fonds op Naam een ideale vorm van schenken. Een instrument(groep), endowment, jong talent, educatie, kamermuziek of nieuw publiek; instellers van een Fonds op Naam kunnen meedenken over het doel van hun gift aan het Concertgebouworkest. De naam van het fonds kunnen schenkers zelf bedenken: bijvoorbeeld de naam van een componist, een dierbare, of een inspirerend persoon. Bijna alle fondsen staan open voor giften van derden die de gekozen doelstelling ondersteunen. In 2022 beheerde de Foundation 39 Fondsen op Naam.

Hieronder leest u over de bestaande Fondsen op Naam en hun bestedingen in 2022:

Anoniem Fonds: Academie van het Concertgebouworkest

Dankzij dit Fonds op Naam kon in 2003 de Academie van het Concertgebouworkest worden opgericht. Sindsdien ondersteunt deze muziekliefhebber jaarlijks met veel enthousiasme de Academie met een royale bijdrage.

Anoniem Fonds: Academie van het Concertgebouworkest

Vanuit dit Fonds op Naam worden jaarlijks bijdragen geschonken ten behoeve van de Academie van het Concertgebouworkest.

Willem Mengelberg Fonds: jong talent

Het Willem Mengelberg Fonds ondersteunt conservatoriumstudenten met een bijdrage voor een aanvullende opleiding of cursus in binnen- of buitenland. In 2022 honoreerde het fonds maar liefst 23 aanvragen met een beurs.

Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent: jong (dirigeer)talent

Dit fonds geeft jonge dirigeertalenten de mogelijkheid als assistent-dirigent repetities en uitvoeringen bij te wonen van het Concertgebouworkest – tot voor kort tijdens de concerten die onder leiding van Bernard Haitink stonden. Assistent-dirigent Benjamin Voce kon in 2022 dankzij een bijdrage uit dit fonds ervaring opdoen bij het Concertgebouworkest.

Daarnaast kunnen oud-deelnemers van de Academie eenmalig een extra beurs aanvragen om zich verder te ontwikkelen als orkestmusicus. In 2022 werd de beurs toegekend aan fluitiste Luna Vigni.

Christiaan Vlek Fonds: de cellogroep van het orkest

Dankzij dit fonds kon de cellopositie voor Concertgebouworkest Young in 2022 grotendeels worden gefinancierd. Daarnaast werd een fotograaf bekostigd die voor de cellogroep van het orkest promotiemateriaal maakte voor een concert in april.

Familie Van Ees-Havenstein Fonds: de toekomst van het orkest

De opbrengst van dit fonds komt volledig ten goede aan het Endowment fonds, voor de toekomst van het Concertgebouworkest.

Jacobson Fonds: educatie

In 2022 ging een bijdrage van dit fonds naar de productie *Schilderijtentoonstelling* en de schoolproductie *Romeo en Julia*.

Els Mosler Fonds: koperblazers

Met een bijdrage uit dit fonds kon een nieuwe 6/4 tuba worden aangekocht. Het instrument werd ontwikkeld door de firma Adams met veel inbreng van tubaïst Perry Hoogendijk.

Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds: kinderen kennis laten maken met klassieke muziek

Het doel van dit fonds is om kinderen die door omstandigheden minder kans krijgen om in aanraking te komen met klassieke muziek, kennis te laten maken met het Koninklijk Concertgebouworkest. In 2022 werden kaarten beschikbaar gesteld voor de kinderconcerten *De Schilderijtentoonstelling* en *Raas en de basketbal*. Ook werd bijgedragen aan de animaties voor het kinderconcert *De Schilderijtentoonstelling*.

Irwan Rachman Fonds: jong talent | instrumenten

Dit fonds droeg in 2022 bij aan de derde editie van Concertgebouworkest Young. Daarnaast werd de aankoop bekostigd van een hobo.

Sjoerd van den Berg Fonds: jong en nieuw publiek

Dankzij een bijdrage uit het Sjoerd van den Berg Fonds werd randprogrammering mogelijk gemaakt bij de Essentialsconcerten. Ook ging een bijdrage naar de Entrée Only Essentials, een concert speciaal voor leden van jongerenvereniging Entrée.

De Witt Wijnen Fonds: educatieve projecten van het orkest

Concertgebouworkest Young mocht in 2022 ook weer rekenen op een bijdrage vanuit dit fonds; ook werd bijgedragen aan lessen voor mentoren en coaching aan de leden van de Academie.

Huib Kersten Fonds: kamermuziek binnen de Academie van het Concertgebouworkest | jongtalentprogramma

In 2022 maakte het Huib Kersten Fonds de kamermuziek-coaching voor academisten mogelijk en werd bijgedragen aan het kerstconcert door leden van de Academie.

Het Mozartgenootschap: jong talent | educatie

Het Mozartgenootschap heeft in 2022 bijgedragen aan de derde editie van Concertgebouworkest Young.

Für Elise Fonds: Japanse musici in het orkest

In 2022 heeft dit fonds de concertante uitvoering van de opera *Acis en Galathea* van G.F. Händel mede gefinancierd. Deze werd uitgevoerd tijdens het Annual Gala van het Concertgebouworkest.

In memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds: kinderen in aanraking laten komen met muziek.

Vanuit dit fonds werd in 2022 bijgedragen aan de promotie van educatieprojecten van het orkest.

Ben Pauw Fonds: voor musici en jong publiek

In 2022 ondersteunde dit fonds de derde editie van Concertgebouworkest Young met een royale bijdrage. Daarnaast ging er geld naar de podcast *Raas en de basketbal* en naar de serie Bijlmer Klassiek om jong compositietalent een kans te geven.

Kirill Kondrashin Fonds: ontwikkeling van dirigeertalent

In 2021 werd de Kirill Kondrashin Stichting geliquideerd. De Foundation ontving het liquidatiesaldo om in de toekomst te besteden aan de Ammodo masterclass dirigeren. De masterclass van juni 2022 kon op een bijdrage uit dit fonds rekenen.

Pan Fonds: kinderen met een beperking inspireren met klassieke muziek

In 2022 werd het kinderconcert *Schilderijtentoonstelling* van Moesorgski ondersteund.

Frances Fonds: jong talent | Academie van het Concertgebouworkest

Opnieuw steunde dit fonds de Academie met een bijdrage aan het Visio-project en aan de coaching en begeleiding van de academisten gedurende hun tijd bij het orkest door mentoren (musici) uit het orkest. Bovendien ondersteunde het Frances Fonds de derde editie van Concertgebouworkest Young met een royale bijdrage.

Alfred Nijkerk Fonds: jong talent | Academie van het Concertgebouworkest

Net als vorig jaar werd in 2022 met een bijdrage uit dit fonds aan alle leden van de Academie coaching aangeboden bij Monica Luijendijk.

Christine Schunck Fonds: Nederlands muzikaal erfgoed op topniveau behouden

Jaarlijks wordt door dit fonds de Gerda Schunck-Cremers Beurs uitgereikt aan jong Nederlands talent aan de Sweelinck Academie van het Conservatorium van Amsterdam. In 2022 ontving violiste Tess Verweij deze beurs. Ook werd bijgedragen aan zowel Concertgebouworkest Young als aan de Academie.

Greta Steneker-van der Drift Fonds: muziekinstrumenten | ondersteuning orkest

Dit fonds is gericht op de algemene ondersteuning van het orkest en de verwerving van muziekinstrumenten.

Burgerhout Fonds: de houtblazers van het orkest

Dit fonds droeg ook in 2022 bij aan onderhoud en reparatie van de verschillende houtblaasinstrumenten.

Het Reni en Egon Mosler Fonds: de dubbelrietblazers

Dankzij dit fonds kon een nieuwe basklarinet worden aangekocht voor Davide Lattuada.

Mr. Cornelis Roozen Fonds: Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest

Het Mr. Cornelis Roozen Fonds droeg ook in 2022 bij aan het jaarprogramma van de Academie.

Richter Fonds: jong talent

Het Richter Fonds ondersteunde de derde editie van Concertgebouworkest Young.

Fréan Visscher Fonds: Concertgebouworkest Young

Het Fréan Visscher Fonds ondersteunde de derde editie van Concertgebouworkest Young.

Helen Wieringa Fonds: educatie

In 2022 ging een bijdrage uit dit fonds naar educatieprojecten van het orkest. Vanwege het overlijden van de schenkster kan dit Fonds op Naam niet tot voltooiing komen en zal in de komende jaren het nog resterende bedrag aan educatie worden besteed.

Van Lith-Dumont Fonds: noodfonds musici

Musici kunnen een beroep doen op het Van Lith-Dumont Fonds bij tegenslagen. In 2022 werden met steun vanuit dit fonds weer een aantal individuele orkest- en stafleden zeer geholpen.

Fonds Jan Raes: interdisciplinaire projecten

Dit fonds ter bevordering van interdisciplinaire en innovatieve producties werd ingesteld door Jan Raes ter gelegenheid van zijn afscheid als algemeen directeur van het orkest in 2019. In 2022 werd een bijdrage gedaan aan de serie Bijlmer Klassiek.

Eduard Planting en Marke Joosten Compositiefonds: compositieopdrachten

In 2022 werden composities van Van Parys, Furrer, Firsova, Deutsch, Raskatov en Adès ondersteund vanuit dit fonds.

Agnes Nijboer Fonds: bijzondere composities, dirigenten en solisten

Met een bijdrage uit dit fonds werden de concerten onder leiding van Klaus Mäkelä met het Nederlands Kamerkoor in november mogelijk gemaakt. Op het programma stond de *Vierde Symfonie* van Sibelius en het *Requiem* van Mozart.

Sonnevaert Fonds: jong talent | Academie van het Concertgebouworkest

Vanuit dit fonds werd bijgedragen aan de mentale coaching van de academisten door Monica Luijendijk.

24 Koperblazers van Concertgebouworkest Young geven een concert in Openluchttheater de Pinkenberg in Velp.

Fonds Pieter van der Meij: jong talent | Academie van het Concertgebouworkest

In 2022 werd een eerste besteding uit dit nieuwe fonds gedaan ten behoeve van de Academie.

Annemarijn Fonds: jong talent | Academie van het Concertgebouworkest

In 2022 werd vanuit dit fonds de Academie ondersteund.

Pieter Houbolt Fonds: jong talent en educatie

Vanuit dit fonds werd bijgedragen aan de online bijeenkomst voor musici van Concertgebouworkest Young, de masterclass, coaching en lessen.

Wealthon Fonds: talentontwikkeling | Concertgebouworkest Young

Vanuit dit nieuwe fonds op naam kon ruimhartig worden bijgedragen aan de derde editie van Concertgebouworkest Young.

Nalaten | Kroongilde

Bewonderaars van het Concertgebouworkest die het orkest opnemen in hun testament worden lid van het Kroongilde. Deze schenkers dragen bij aan het vergroten van het vermogen als essentiële basis voor een gezonde toekomst van het Concertgebouworkest. Een vermogen dat rendeert, biedt zekerheid voor een volgende generatie orkestmusici - zij kunnen muziek blijven maken op het hoogste niveau.

De leden van het Kroongilde ontvangen maandelijks een digitale nieuwsbrief en worden jaarlijks uitgenodigd bij een repetitie of masterclass met een informele lunch na afloop daarvan.

In 2022 werd wederom een aantal waardevolle nalatenschappen aanvaard. De Foundation Concertgebouworkest is bijzonder dankbaar voor de soms onverwachte steun van liefhebbers.

Léo Genet (contrabas) en Arno Piters (klarinet) tijdens de Kindermuziekdag in de Amsterdamzaal.

Season Celebration voor schenkers, Salonleden en Corporate Partners. Sylvia Huang - viool en Theotime Voisin - contrabas, met achter zich academisten Hannah Gramss - viool, Clara Petit - altviool en Pedro De Elvas Raposo - contrabas.

Annual Gala 2022, Afterparty in de Koorzaal.

Voor zijn veertigste verjaardag kreeg Robert de Wijn van zijn ouders het Companionship van het Concertgebouworkest cadeau. Quinten en zijn vrouw Herma de Wijn gaan zelf al dertig jaar met grote regelmaat naar de concerten van het orkest en zijn sinds 2012 ook als schenkers bij het orkest betrokken. In gesprek met vader en zoon.

Het werd wat zwaarmoedig ingeleid, vertelt Robert. Hij kijkt naar zijn vader: 'Je zei iets over opvoeding, en "bij een zekere leeftijd horen bepaalde verantwoordelijkheden." Verdorie, dacht ik, ben ik veertig, word ik nog steeds opgevoed!' Quinten lacht: 'Ja, we maakten het een beetje dramatisch – dat we in onze opvoeding tekort waren geschoten op het gebied van klassieke muziek.'

Companions vormen een kring van schenkers tussen de 30 en 45 jaar die de ontwikkeling van jong muzikaal toptalent binnen het Concertgebouworkest steunen, en met exclusieve events betrokken worden bij het orkest. Toen Quinten en Herma hierover hoorden, ging er een lichtje branden: 'Robert heeft het zo druk met zijn baan en kinderen dat hij uit zichzelf geen avond vrij neemt. Als we hem nou Companion maken, dachten we, staan er concerten in zijn agenda en hopelijk komt zijn liefde voor klassieke muziek dan ook weer boven!'

Robert had geen idee wat hij kon verwachten. Maar als Companiona kreeg hij meteen een programma aangeboden met als eerste

activiteit het Annual Gala waar hij met zijn vrouw naartoe ging. 'We wisten niet wat ons overkwam. Het was enorm groots opgezet, extreem indrukwekkend – geweldig! Het was ook een groot contrast met de cocon waarin we zaten, ons tweede kind was net geboren, met alle slapeloze nachten die daarbij horen.'

Inmiddels heeft Robert tijdens een ander event kennis gemaakt met orkestleden en was er al een gezamenlijk concert met een etentje vooraf. 'Het gaat nu echt leven. De groep is erg leuk, we ontmoeten mensen die in dezelfde levensfase zitten en vergelijkbare interesses hebben. In ons drukke leven is nieuwe vrienden maken moeilijk, dit is een mooie manier! En een concert zelf is voor mij een totaal vacuüm van rust en ontspanning, een enorme luxe. Het is fijn dat we voor die ervaring nu bij de hand worden genomen binnen het overweldigende aanbod van culturele uitgaansmogelijkheden.'

Altijd muziek

Met het tekortschieten tijdens de opvoeding in het kader van de klassieke muziek lijkt het mee te vallen. Robert heeft jarenlang piano

gespeeld. Hij vertelt: 'Je groeit op met de muziek die thuis wordt gedraaid, die maak je je eigen, en bij ons stond echt altijd klassieke muziek aan. Eerst platen, daarna cd's en in de auto cassettebandjes. Het was er gewoon. Als ouder hoop ik nu ook dat de muziek die we draaien een bepaalde invloed heeft op onze kinderen.' Tegen zijn vader: 'Bij jullie staat nog steeds altijd muziek aan – dan kom ik in Den Haag in een leeg huis, maar hoor ik wel muziek!'

Een bijdrage leveren

Wat waren de overwegingen van Quinten en Herma om te schenken aan het Concertgebouworkest? Quinten: 'Wij beschouwen schenken als een groot voorrecht. We hebben veel ontvangen in ons leven, het is mooi als je in de gelegenheid komt te kunnen geven.' Toen het huis was afbetaald, de kinderen 'goed terecht gekomen' waren, namen ze het Concertgebouworkest op in hun testament. Later ontstond de behoefte met 'de warme hand' te schenken. Quinten: 'We wilden echt helpen, een bijdrage leveren.' Robert vult aan: 'Dat past bij mijn ouders, "helpen" is een groot thema in hun leven en is heel breed, meestal gekoppeld aan hun persoonlijke interesses.' Hij herinnert zich bijvoorbeeld maatjesprojecten en werk voor de hulphulp. Een vluchteling uit Kameroen is inmiddels een soort petekind.

Quinten geeft toe dat hij moeite heeft met 'nee' zeggen. 'Maar dat vind ik niet erg. Het gaat dan om iets dat me raakt, waar ik iets mee wil doen. Bij het Concertgebouworkest gaat het om klassieke muziek

– ik kan me geen leven zonder voorstellen. En dit orkest staat aan de top – in combinatie met de zaal. Het geeft een gevoel van trots dat je daarbij hoort. We denken ook dat het geld goed besteed wordt en ten goede komt aan de kwaliteit van het orkest.'

Robert tegen zijn vader: 'Ik ben altijd onder de indruk van de hulp die jullie bieden. Klassieke muziek is daarbij jullie absolute passie, daarom is het ook belangrijk voor mij. Het is mooi dat ik nu word meegenomen in iets waarvan ik weet dat het belang voor mij zal toenemen – de waardering voor klassieke muziek kan alleen maar groeien. Ik zie mijzelf hier ook niet weggaan.'

Biertje bij Welling

Soms gaan Quinten en Robert samen naar een concert. Dierbare avonden. Robert: 'Vaak zijn de stukken voor mij nieuw en heb jij ze al in allerlei uitvoeringen met verschillende dirigenten gehoord. Ik vind ook lang niet alles meteen mooi... Dan moeten we dat even nabespreken!' Quinten: 'Ja dat is altijd leuk! Met een biertje om de hoek, bij Welling.'

– Optreden voor Global Friends in het Senckenberg Museum in Frankfurt. V.l.n.r.: Vincent Cortvrint (piccolo), Marleen Asberg (viool), Martina Forni (altviool), Gregor Horsch (cello) en Miriam Overlach (harp).

4 DONATEURS IN HET BUITENLAND

Bijzondere verbondenheid met het internationale publiek komt tot uitdrukking in de relatie van het orkest met zijn Global Friends. In 2022 is deze groep buitenlandse donateurs vrijwel gelijk gebleven. Inmiddels heeft het orkest zestig Global Friends (in België, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Singapore en de Verenigde Staten), naast de 70 leden van de vriendenkring in Zwitserland en circa 35 donateurs in het Verenigd Koninkrijk, verenigd in de Dutch Masters Foundation. Een verbintenis als Global Friend en het lidmaatschap van de vriendenkringen geldt in de meeste gevallen voor een (echt)paar voor minstens een jaar. Ook heeft het orkest enkele Global Fans, liefhebbers in het buitenland die met kleinere donaties hun betrokkenheid laten blijken.

Vergelijkbaar met het programma voor schenkers in Nederland is het internationale schenkingsprogramma gediifferentieerd. Ook Global Friends kunnen afhankelijk van hun bijdrage Patron, Fellow, Master of Trustee worden en deelnemen aan exclusieve activiteiten van het orkest.

In de landen waar het orkest actief fondsen werft, heeft het bestendige relaties met vooraanstaande Europese concertzalen in bijvoorbeeld Parijs, Brussel, Luxemburg, Frankfurt en Hamburg. Ook bij verschillende Europese festivals, zoals in Luzern, trekt het orkest jaarlijks volle zalen. Naast de reguliere concerten geeft het orkest regelmatig kamermuziekoptredens en workshops voor jonge talentvolle musici in de diverse steden in het buitenland.

Global Friends ondersteunen onder meer de internationale tournees, de Academie van het Concertgebouworkest, Concertgebouworkest Young en zij dragen bij aan de aanschaf van instrumenten van topkwaliteit voor orkestleden.

Activiteiten

Global Friends krijgen voorrang bij de toewijzing van kaarten voor internationale concerten van het orkest en zij kunnen ter plekke repetities bezoeken. Lokaal worden regelmatig kleine bijeenkomsten georganiseerd rondom een kamermuziekconcert of op een avond waar een musicus centraal staat. Ook ontvangen deze schenkers twee kaarten voor het jaarlijkse gala waar zij andere Global Friends, deelnemers aan het schenkingsprogramma in Nederland en orkestleden kunnen ontmoeten. Global Friends worden regelmatig op de hoogte gehouden met een nieuwsbrief.

Events voor Global Friends uitgelicht

- 28 t/m 30 januari 2022 – ‘Made in America’. Met een uitgebreid online programma verkende het Concertgebouworkest muziek uit de Verenigde Staten. Global Friends waren uitgenodigd om dit programma via streaming bij te wonen.
- 14 maart – Naar aanleiding van het concert van het Concertgebouworkest in de Philharmonie de Paris organiseerden de Swiss Friends of the Concertgebouworkest hun jaarlijkse culturele trip naar Parijs. 's Avonds voegden zich twintig Global Friends uit België, Frankrijk en Luxemburg bij de twintig Zwitserse Vrienden in de Philharmonie. Samen woonden ze de repetitie en het concert bij onder leiding van Fabio Luisi en met Nelson Goerner als pianist.
- 30 september – Tijdens het Annual Gala ontving het orkest 75 buitenlandse donateurs (uit Duitsland, Frankrijk, België, Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten). Zaterdagochtend 1 oktober was er een ‘morning after coffee’ ontvangst in RCO House met ongeveer 20 Global Friends.

Organisatie per land

België - Brussel

Belgische muzikliefhebbers met een bijzondere band met het Concertgebouworkest vormen de Belgische Global Friends. Deze vrienden organiseren onder meer kamermuziekconcerten in Brussel en masterclasses voor Belgisch jong talent door musici van het orkest.

De Belgische Global Friends steunden in 2021 een compositieopdracht van Annelies van Parys. De uitvoering daarvan was wegens corona uitgesteld naar 25 en 27 maart 2022.

Evenementen in 2022

- Op 7 december waren de Belgische Global Friends uitgenodigd voor een kamermuziekconcert bij Global Friend Victor Zwart thuis in Ukkel, Brussel. Het concert werd gevolgd door een walking dinner.

Global Friends Comité België 2022

Eric ter Hark, *voorzitter*
 Peter Callens
 Leonardus Hendrikx
 Marianne van der Mersch-Doyer
 Sietske Steneker, *tot 1 mei*

In de trein van Bern naar Zürich tijdens de Zwitserlandtournee. Violiste Coraline Groen geeft een masterclass aan academiste Miranda Nee in het bijzijn van schenkers.

Duitsland - Frankfurt

- Op 18 oktober was er een optreden van musici in samenwerking met het Senckenberg Museum in Frankfurt. Tussen de opgezette dieren in het museum speelden de musici voor de Global Friends en relaties van het Senckenberg Museum, het Netherlands Business Support Office en de Duits-Nederlandse Handelskamer.

Global Friends Comité Duitsland

Ronald Scherpenhuijsen Rom, *voorzitter tot 1 maart*

Sascha Schmidt

Valérie Tadié, *tot 1 juni*

Dutch Masters Foundation

De Dutch Masters Foundation is een gezamenlijke donateursvereniging opgezet in Londen door het Koninklijk Concertgebouworkest, het Nederlands Dans Theater (NDT) en de Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis. De opbrengst van deze stichting gaat naar de Academie van het Concertgebouworkest en naar Concertgebouworkest Young.

Evenementen in 2022

- Op 23 mei speelde een Kamermuziekensemble voor ongeveer 35 donateurs van de Dutch Masters Foundation in de Royal Automobile Club op Pall Mall in Londen.
- Op 4 en 5 november trad het orkest op in The Barbican en waren de donateurs van de Dutch Masters Foundation uitgenodigd voor de receptie en pre-drinks in de Barbican op 4 november.
- Op 1 december vond het traditionele Annual Gala Dinner plaats bij Christie's in Londen, in aanwezigheid van Founding Patron Prinses Mabel van Oranje-Nassau, voor ongeveer 130 donateurs en genodigden. Er waren optredens van alle drie de Masters. Namens het Concertgebouworkest speelden Helma van den Brink (fagot), Arno Piters (klarinet) en Bart de Kater (klarinet).

In 2022 zijn de donateurs via e-mail op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen bij de drie Dutch Masters via de DMF Newsletter.

Bestuur Dutch Masters Foundation 2022

Stephanie Kogels, *Chairman en Trustee*

Sabine Taal, *NDT Nominated Trustee*

Tjalling Halbertsma, *Mauritshuis Nominated Trustee*

Guy America, *Trustee*

Jogchum Brinksma, *Trustee*

Jeannette Smits van Oyen, *Concertgebouworkest Nominated Trustee*

Frankrijk - Parijs

- Op 21 juni 2022 waren de Global Friends en Fans uitgenodigd op de residentie van de Nederlandse ambassadeur in Parijs. In aanwezigheid van ongeveer vijftig gasten traden Jae-Won Lee (viool), Clément Peigné (cello) en Ramon van Engelenhoven (piano) op.

Global Friends Comité Frankrijk

Harmen Zeven, *voorzitter tot 14 maart*

Imme Kam, *voorzitter vanaf 14 maart*

Valérie Judels

Pieterneel Kroes, *tot 14 maart*

Jan-Willem van Lotringen, *tot 14 maart*

Brigitte Overeem, *tot 14 maart*

Constance de Royère

Friso Wijnen

Luxemburg - Luxemburg

- Op 13 maart waren de Global Friends uitgenodigd voor het concert in de Philharmonie in Luxemburg. Zij konden ook de repetitie bijwonen.

Global Friends Comité Luxemburg

Laura en François-Carlos Bovagnet

Swiss Friends of the Concertgebouworkest

Sinds 2007 kan het Concertgebouworkest rekenen op genereuze steun van de Zwitserse vrienden. Deze Swiss Friends of the Concertgebouworkest richten zich op de ontwikkeling van jong talent. Zo kunnen getalenteerde Zwitserse muziekstudenten masterclasses bijwonen van orkestleden wanneer het orkest tijdens het Luzern Festival optreedt. Ook vergoeden de Zwitserse vrienden de reiskosten van Zwitserse auditanten voor de Academie van het Concertgebouworkest voor hun audities in Amsterdam. In 2022 honoreerden de Zwitserse Vrienden de aanvraag voor een bijdrage aan De Academie en een bijdrage ten behoeve van de aankoop van een cello.

Evenementen in 2022

- In 2022 bezochten de Zwitserse vrienden concerten van het orkest in Parijs en in diverse steden in Zwitserland tijdens de tournee van het orkest in november. Als onderdeel van het reisprogramma was er een gratis optreden in de stationshal in Zürich door orkestleden samen met studenten van de Musikhochschule en een masterclass in de trein van Bern naar Zürich.
- Op 29 augustus was het orkest weer aanwezig op het jaarlijkse festival in Luzern. Het orkest speelde *Die Schöpfung* van Haydn onder leiding van Philippe Herreweghe. Voorafgaand aan het concert woonden de Zwitserse vrienden en schenkers uit Nederland de zaalrepetitie bij. Bij hun traditionele Apéro Riche in Hotel Schweizerhof waren orkestleden en directie uitgenodigd en was er een bijzonder solo-optreden van concertmeester Liviu Prunaru.
- Zwitserse studenten kregen op 29 augustus een mentale training door Hans Alting in de Musikhochschule Luzern.

Concert in de Philharmonie de Paris onder leiding van Fabio Luisi.

Bestuur Swiss Friends of the Concertgebouworkest 2022

Ronald Wijs, *voorzitter*

Marije Fleur Dwarshuis, *penningmeester*

John-Patrick Broekhuijsen, *algemeen bestuurslid*

Anne van den Bergh, *algemeen bestuurslid*

Belle van Lith, *algemeen bestuurslid*

Koos Vink, *Honoraire Consul Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden in Zürich, voorzitter van het Patronaatscomité*

Verenigde Staten

In 2022 reisden meerdere ensembles van het orkest naar De Verenigde Staten voor kamermuziekconcerten voor de Amerikaanse Global Friends:

- 9 mei – Ontvangst met concert in de club 'After Arts', New York. Voor Global Friends en leden van After Arts.
- 10 mei – Bijeenkomst met kamermuziek in The National Arts Club, New York. Voor Global Friends en voor relaties van comitéleden, het consulaat en The Netherlands Club.
- 11 mei – Kamermuziekconcert voor genodigde Global Friends bij comitélid Karen van Bergen thuis.
- 20 september – Kamermuziekconcert in de Salmagundi Club in New York voor Global Friends.

Global Friends Comité Verenigde Staten van Amerika

Max Rijkenberg, *voorzitter*

Herman Quarles van Ufford (Consul-generaal New York) *tot 1 maart*

Karen van Bergen

Paul Heule

Floortje Huinink

Transnational Giving Europe

Door de samenwerking van het Concertgebouworkest met stichtingen verbonden aan het netwerk Transnational Giving Europe zijn de giften van Global Friends in alle landen waar zij wonen fiscaal aftrekbaar. In België is dat de Koning Boudewijn Stichting, in Frankrijk de Fondation de France, in Duitsland de Maecenata Stiftung, in de VS de Netherland-America Foundation, in Luxemburg de Fondation de Luxembourg. Deze stichtingen brengen 5% van de donatie als kosten in rekening. Sommige schenkers verhogen hun schenking om in deze kosten te voorzien.

Opening Night in het Westerpark.

Miroslav Petkov (r), solotrompet, speelt met bevriend trompettist Philipp Hutter tijdens de 'Lounge' in de Koorzaal. Een borrel na afloop van het Essentialsconcert in november voor young professionals van corporate partners. Ook Companions, waren uitgenodigd ter gelegenheid van hun eenjarig bestaan.

5 CORPORATE PARTNERSHIPS

Algemeen

Het Concertgebouworkest heeft een groot netwerk van zakelijke relaties. Voor veel bedrijven binnen dat netwerk is een verdere verdieping van de relatie met elkaar en met het orkest van toegevoegde waarde. Zij gaan een duurzame verbintenis aan met het orkest in de vorm van een corporate partnership.

Bedrijven kunnen met het partnership diverse strategische doelstellingen bereiken: van relatiemanagement en business development tot HR en marketingactiviteiten. Daarnaast geven corporate partners aan belang te hechten aan de maatschappelijke bijdrage die ze leveren door het ondersteunen van het orkest als uniek Nederlands erfgoed. De maatschappelijke activiteiten van het orkest zelf, zoals Concertgebouworkest Young zijn voor bedrijven vervolgens een extra reden om zich te binden aan het orkest.

De corporate partners ondersteunen met hun jaarlijkse bijdrage de algemene doelstelling van het Concertgebouworkest en maken specifiek de excellentie van het orkest mogelijk. Zo kan het orkest blijven spelen met de beste solisten en dirigenten, in de mooiste zalen van de wereld. Daarbij maakt de organisatie van het orkest regelmatig gebruik van de inhoudelijke expertise van hun partners, bijvoorbeeld op het gebied van marketing, diversiteit & inclusie, conceptontwikkeling, digitalisering, branding en procesoptimalisatie.

Het orkest biedt zijn corporate partners zeer diverse tegenprestaties: van exclusieve ontvangsten en events, programma's op het gebied van talentontwikkeling, meet & greets met musici, kamermuziekconcerten, tot het bijwonen (internationale) concerten. Steeds wordt gezocht naar een tegenprestatie op maat; met iedere partner wordt zorgvuldig gekeken naar specifieke behoeften en hoe het Concertgebouworkest daarop kan inspelen, waarbij uiteraard ook gekeken wordt naar de toegevoegde waarde voor het orkest zelf.

Het jaar 2022 – het oog op de toekomst

In de eerste maanden van 2022 was de nasleep van de coronamaatregelen nog voelbaar, maar al snel werd de blik vooral toekomstgericht. Het team organiseerde weer activiteiten voor corporate partners, het orkest kondigde de komst van een nieuwe chef-dirigent aan en als kers op de taart kon het orkest een nieuwe global partner aan het orkest verbinden: Booking.com.

Partner activiteiten

In 2022 was het partnership als marketingtool nog steeds belangrijk voor bedrijven. Samenwerken om zichtbaarheid te creëren voor zowel de partners als het orkest. In dat kader werden veel live evenementen, zoals kamermuziek op locatie en bijzondere

concertbezoeken ingezet.

- Opening Night in het Westerpark was het eerste grote event waarbij de drie global partners gezamenlijk het orkest ondersteunden om klassieke muziek toegankelijker te maken voor een breder publiek.
- Unilever heeft met de Zwitsal-campagne 'Ssst... Lekker slapen' opnieuw veel mensen bereikt. Deze serie internationale slaapliedjes gespeeld door musici van het orkest werd in 2020 gelanceerd en kreeg in 2021 een succesvol vervolg. Samen met Rubenstein zijn de kinderboekjes *Daantje Dirigentje* ontwikkeld. Die zullen uitkomen in 2023.
- Voortvloeiend uit het partnership met Unilever werkten orkestleden met artiesten Maan en Lee Towers aan de Magnum remix van *I Can See Clearly Now*.

Value in kind

De bijdrage van de partners bevat steeds vaker een 'Value in Kind' component, waarbij partners hun kennis en expertise beschikbaar stellen voor het orkest. Belangrijke thema's hierbij zijn branding/positionering, duurzaamheid en diversiteit & inclusie. Verschillende partners hebben het orkest geadviseerd bijvoorbeeld over de interne bedrijfsvoering (PwC), het versterken van merkidentiteit en branding (Accenture) en over juridische zaken (Loyens & Loeff).

De (global) partners

Het Concertgebouworkest heeft voor het eerst sinds 2015 weer een nieuwe global partner aan zich weten te binden. Booking.com is voor drie seizoenen global partner met focus op het vergroten van toegankelijkheid van klassieke muziek, in het bijzonder door het steunen van Opening Night. Opening Night kan hierdoor een jaarlijkse traditie worden, voor alle Amsterdammers en voor iedereen daarbuiten.

Met het global partnership van Booking.com zal de focus liggen op projecten met zoveel mogelijk maatschappelijke impact. De maatschappelijke en educatieve projecten van het orkest, zoals Concertgebouworkest Young, zullen daardoor een extra impuls krijgen. Daarnaast bestaat de ambitie om in samenwerking met andere maatschappelijke partners van Booking.com verschillende projecten te ontwikkelen. Denk bijvoorbeeld aan het opzetten van een alumni-beleid voor deelnemers van Young om zo de impact van Concertgebouworkest Young verder te vergroten.

► Lees het interview met Arjan Dijk, Senior Vice President en Chief Marketing Officer van Booking.com over het nieuwe global partnership met het Concertgebouworkest, pag. 36-37.

Het orkest heeft in 2022 ook TBI Holdings aan zich verbonden als corporate partner voor drie seizoenen. Dit van origine Rotterdams bedrijf ondersteunt het Concertgebouworkest, omdat het voor hen een van de meest waardevolle Nederlandse cultuurschatten is en staat voor topkwaliteit en vakmanschap. Iets waar TBI, een van Nederlands grootste techniek, bouw en infraconcerns, zich in herkent.

In 2022 heeft het orkest drie global partners, tien partners, een projectpartner en twee samenwerkingsovereenkomsten.

Global partners

Booking.com (vanaf september 2022)

ING

Unilever

Partners

Accenture

Arcadis

CBRE (t/m augustus 2022)

De Brauw Blackstone Westbroek

FrieslandCampina

KLM

Loyens & Loeff

PwC

Stibbe

TBI Holdings (vanaf september 2022)

Projectpartner

Egon Zehnder (vanaf september 2022)

Samenwerkingspartners & barters

ATPI (t/m december 2022)

Privium

Evenementen 2022 voor (global) partners

Op basis van de ervaringen tijdens de coronacrisis was de verwachting dat we een meer hybride vorm van online en live-activiteiten zouden aanbieden dan vóór 2020. De behoefte aan echte ontmoetingen en live muziek blijkt echter zo groot dat de focus al snel weer lag op voornamelijk de live belevenis.

Een greep uit de activiteiten voor partners:

- Season Celebration, feestelijke afsluiting van het seizoen met een muzikaal programma.
- Rondom het Annual Gala op 30 september waren er walking dinners voor ING en Unilever. De afterparty in de Koorzaal werd goed bezocht door medewerkers en relaties van diverse corporate partners.
- Tijdens de Essentialsconcerten werden zoals elk seizoen young professionals van corporate partners uitgenodigd om kennis te maken met klassieke muziek en elkaar te ontmoeten in een netwerkborrel achteraf in de Koorzaal.

- Op 23 november vond het jaarlijkse repetitie-ontbijt met contactpersonen van corporate partners plaats.

Enkele activiteiten met specifieke partners uitgelicht:

- In samenwerking met Stibbe was er een activiteit voor leerlingen van de IMC Weekendschool. De jongeren kregen les in civiel recht en strafrecht rondom een fraudezaak met een Stradivarius. Orkestleden speelden kamermuziek en gingen met de leerlingen in gesprek.
- Klanten van ING Private Banking konden concerten bijwonen gekoppeld aan een ontvangst met een toelichting op het programma door een musicus.
- Tijdens het Loyens & Loeff partnerweekend in juni speelden orkestleden de *Holberg Suite* van Edvard Grieg. Dominic Seldis sprak over samenwerken en inclusief leiderschap.
- In het auditorium bij De Brauw vond tijdens de lunch de Artist Talk plaats. Een kwartet kwam spelen en belichtte het onderwerp: "Work hard, play hard". Hoe behoud je motivatie en plezier in een veeleisende baan?
- Ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van FrieslandCampina was er een diner voor relaties voorafgaand aan het concert op 21 april 2022.

Internationaal

Het orkest kon in 2022 weer op reis. Rondom de concerten waren er ontvangsten voor gasten van ING, Stibbe, De Brauw, Accenture, Loyens & Loeff en PwC in Luxemburg, Parijs en Boedapest.

Tijdens een ING-event in New York trad een strijktrio op. Gerald Walker, de CEO van ING in Amerika, introduceerde de musici van het orkest.

De Salon

Naast de partnerships heeft het orkest een business club, genaamd De Salon. De circa veertig Salonleden uit diverse sectoren treffen elkaar meerdere keren per seizoen rondom bijzondere concerten en exclusieve evenementen, waarbij zij de gelegenheid hebben elkaar te ontmoeten en orkestleden te leren kennen.

Met een lidmaatschap van De Salon worden de topprestaties van het orkest gestimuleerd. De Salon ondersteunt bijvoorbeeld individuele projecten van musici waarmee zij zichzelf verder ontwikkelen. Ook ondersteunt De Salon jong talent via de Academie van het Concertgebouworkest door een positie mogelijk te maken.

Evenementen voor Salonleden:

- 8 maart - Seizoenspresentatie 2022/2023 via Zoom
- 5 april - Uitreiking Prix de Salon 2021 bij Salonlid Hete Peper
- 29 april - Essentialsconcert voorafgegaan door een walking dinner in de Spiegelzaal. Tijdens deze voorontvangst stond het netwerken centraal. Daarnaast was er een interactief programmaonderdeel waarbij ook Academisten geïnterviewd werden en kamermuziek uitvoerden.
- 30 juni - Season Celebration
- 30 september - Annual Gala
- 26 november - Essentialsconcert met voorontvangst

Prix de Salon wordt Salon Fonds

Jaarlijks reikte de Salon de Prix de Salon uit. Na 15 jaar is ervoor gekozen de insteek van deze prijs te veranderen. In plaats van een jaarlijkse prijs die voorbehouden is aan één project, is het Salon Fonds opgericht waarmee meer initiatieven kunnen worden gesteund. De doelstelling blijft hetzelfde, namelijk: creativiteit, talent- en muzikale ontwikkeling onder musici van het Concertgebouworkest stimuleren.

Leden business club De Salon

In 2022 hebben veel leden hun lidmaatschap verlengd en mochten we ook nieuwe leden verwelkomen. Onderstaand overzicht geeft weer welke bedrijven lid waren van de business club in 2022. Sommige bedrijven hebben meerdere lidmaatschappen.

Arcadis

Atlas Fiscalisten

AKD

AM

ATPI

Bain & Company

Booking.com

Boontje Advocaten

CBRE

Capital A

Cornerstone Real Estate Group

CrystalConnect

Damsté Advocaten & Notarissen

De Brauw Blackstone Westbroek

Egon Zehnder

EQT Life Sciences

Eversheds Sutherland

EY Nederland

FrieslandCampina

Gryphon

HC Partners

Hete Peper

IK Investment Partners

ING

KLM

Koninklijke De Gruijter & Co

Loyens & Loeff

Lumen Lawyers

Polestar Netherlands

Providence Capital

PwC

Rabobank

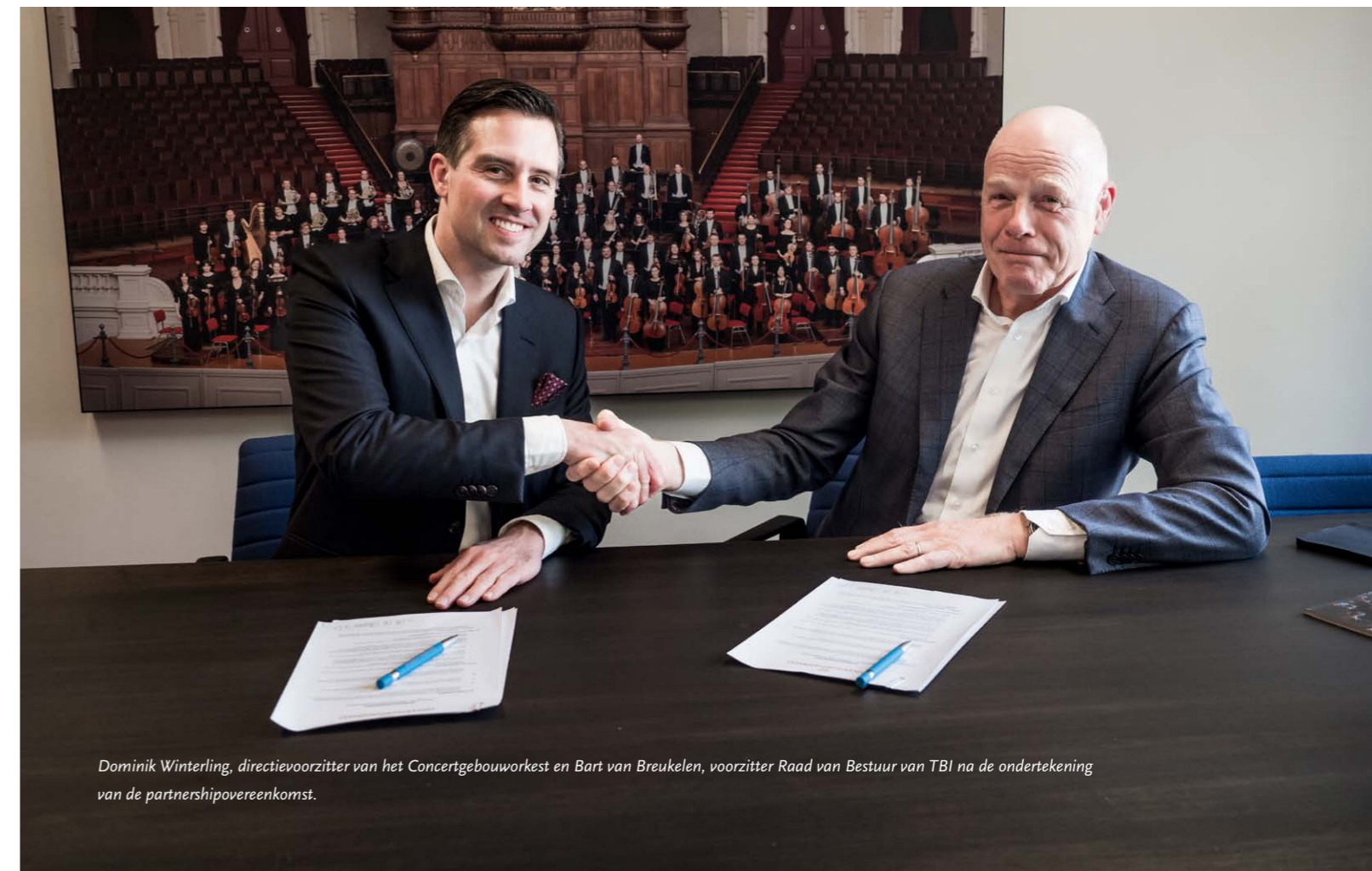
Rollz International BV

Stanton Chase

Stek Advocaten

Stibbe

TBI Holdings

Dominiq Winterling, directievoorzitter van het Concertgebouworkest en Bart van Breukelen, voorzitter Raad van Bestuur van TBI na de ondertekening van de partnershipovereenkomst.

AMSTERDAM, UIT EN THUIS

Het Concertgebouworkest heeft sinds 2022 een nieuwe global partner: Booking.com.

Arjan Dijk, Senior Vice President en Chief Marketing Officer van het welbekende digitale reisplatform vertelt wat het bedrijf verbindt met het Concertgebouworkest.

‘Onvergetelijke ervaringen opdoen, daar gaat het om.’

Amsterdams met internationale allure

Tijdens de Opening Night op de Dam in 2021 werkten het Concertgebouworkest en Booking.com voor het eerst samen, als projectpartners. Het concert was van beide organisaties een cadeau aan de stad, na een lange periode van lockdowns. Met het succes van het evenement werd de basis gelegd voor het nieuwe meerjarige partnership. De relatie met de hoofdstad vormde een belangrijk verbindend element.

Opggericht in Amsterdam in 1996 als kleine Nederlandse start-up is Booking.com uitgegroeid tot een van 's werelds leidende digitale reisplatforms. Arjan Dijk: ‘Als werkgever heeft Booking.com diepe wortels in Amsterdam. We zijn een hartstikke mooi en internationaal tech-bedrijf dat hier in Amsterdam zo groot is geworden en ik ben daar als Nederlander eigenlijk best heel trots op. Zo is ook het Concertgebouworkest sterk verbonden met de stad en heeft het tegelijkertijd internationale allure. Daar herkennen wij ons in.’

Booking.com wil graag onderdeel zijn van het leven in Amsterdam, iets teruggeven aan de samenleving. Arjan: ‘Mede daarom zijn we bijvoorbeeld sponsor van Amsterdam Pride. De diversiteit en het internationale karakter van dat evenement passen bij onze stad en ook bij ons als bedrijf. Ook het Concertgebouworkest is een belangrijk onderdeel van de stad, in het licht van weer een andere schijnwerper. Daarmee richten we ons op kwaliteit – het orkest is een van de beste ter wereld – en op de diversiteit van het culturele leven. Met ons partnership dragen we eraan bij dat je fijn kunt wonen en werken in Amsterdam en 's avonds naar een prachtig concert kunt gaan.’

Ik vind het zelf bijzonder dat ik veel klassieke muziek herken, zonder dat ik kan zeggen waarom of waarvan. De muziek is een waardevol onderdeel van onze historie. Er zit een prachtige tijdloosheid in.’

Twaalf procent

Een belangrijk raakvlak tussen het orkest en Booking.com is volgens

Arjan dat beide organisaties ervaringen bieden. ‘Het is onze missie om het voor iedereen makkelijk te maken de wereld te ervaren. Ervaringen zijn vaak meer waard dan bezittingen. Ik was ooit enorm blij met mijn eerste auto – die Opel Kadett – maar latere, duurdere auto's maken niet per se gelukkiger. Terwijl een weekendje weg, of een bijzonder concert van het Concertgebouworkest biedt ervaringen die je steeds weer geluk kunnen brengen.’

Wist je dat we maar ongeveer twaalf procent van wat we meemaken bewust onthouden? Aan de hand van geur, of iets wat je ziet of hoort, kunnen we wel onbewuste herinneringen oproepen, maar wij, net als het Concertgebouworkest, spelen in op de bijzondere ervaringen die je je bewust blijft herinneren. Met je moeder naar een fantastisch concert, met je partner naar Parijs – onvergetelijke momenten. Ik ben zelf heel blij dat ik in een sector werk die daaraan bijdraagt!’

Kansen geven

Arjan gelooft dat Booking.com als global partner wat kan betekenen voor het orkest. ‘Wij zijn een merk voor iedereen, net als bijvoorbeeld Lego, IKEA of Hema. In dat rijtje denk je niet snel aan het Concertgebouworkest, terwijl je wilt dat het prachtige muzikale leven dat het orkest biedt voor iedereen toegankelijk is. Wij willen helpen meer jonge mensen en nieuwe doelgroepen naar het Concertgebouworkest te laten luisteren. Het mede mogelijk maken van de Opening Night, afgelopen jaar in het Westerpark en in 2021 op de Dam, geeft invulling aan dit streven.’

Een andere pijler van het partnership is talentontwikkeling. Booking.com ondersteunt het Europese jeugdorkest Concertgebouworkest Young. ‘Kansen bieden aan getalenteerde jongeren spreekt ons aan. We herkennen de passie van jonge mensen om te doen wat ze graag willen. Bij ons gaat dat dan om technologie, bij het orkest om muziek. Het is belangrijk dat deze jongeren zich kunnen ontwikkelen in een fijne omgeving.’

Ervaring delen

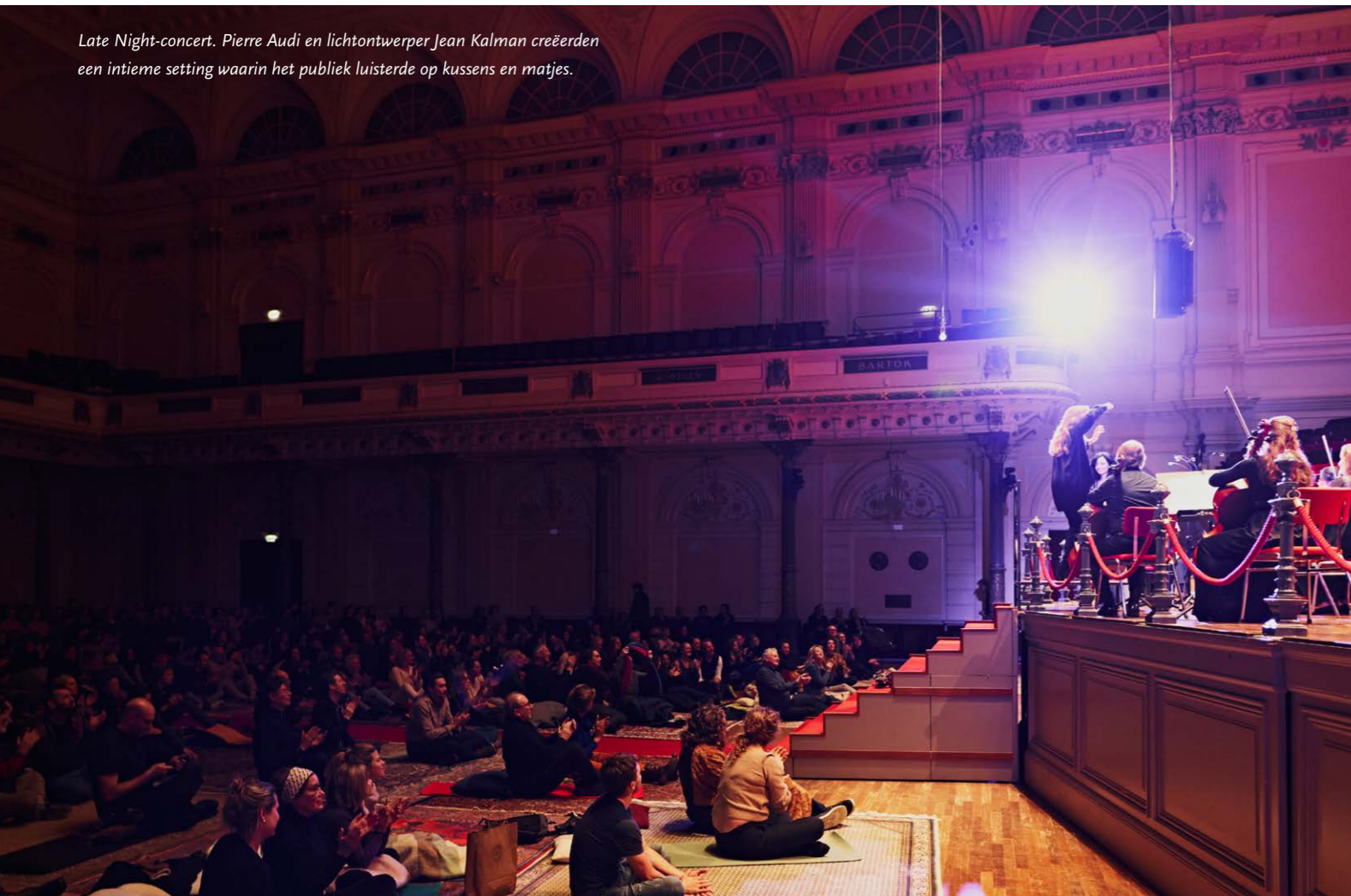
Het partnership tussen het orkest en Booking.com is nog jong. De teams van beide organisaties zijn volop in gesprek over mogelijkheden die het biedt. Nu al is duidelijk dat het bij Booking.com intern een succes is; concertkaarten voor medewerkers waren binnen een half uur weg. ‘Collega's zijn super enthousiast,’ vertelt Arjan. ‘We zijn een van de grootste werkgevers binnen de ring, met meer dan zesduizend medewerkers. Een meerderheid van onze mensen is niet-Nederlands, ook zij vinden het geweldig om concerten van zo'n waanzinnig goed orkest mee te maken. Dat is een waardevol element van het partnership. Met de concerten van het Concertgebouworkest geven we onze mensen een heel bijzondere ervaring mee, op een niet-materiële manier. Een ervaring die je met elkaar kunt delen. Vaak wordt de wereld daar een stukje beter van.’

► Lees meer over corporate partnerships, pag. 33-35.

Late Night-concert onder leiding van Barbara Hannigan met Aphrodite Patoulidou (sopraan en nyckelharpa).

Late Night-concert. Pierre Audi en lichtontwerper Jean Kalman creëerden een intieme setting waarin het publiek luisterde op kussens en matjes.

6 VERANTWOORDING EN ORGANISATIE

Bestuur Foundation Concertgebouworkest 2022

Anita Nijboer, *voorzitter (vanaf 24 maart 2022)*

Fons van Westerloo, *voorzitter (tot 24 maart 2022)*

Jakob Treffers, *penningmeester (vanaf 24 maart 2022)*

Oswald Coene

Ellen Cramer-de Jong

Marc Diepstraten *(vanaf 28 juni 2022)*

Dolf Hogewoning

Gregor Horsch

Heleen Kersten *(tot 2 maart 2022)*

Naomi Sedney *(vanaf 28 juni 2022)*

Dominik Winterling

Het bestuur van de Foundation Concertgebouworkest is samengesteld op basis van profielen. Hierbij is onder meer rekening gehouden met de behoefte van het bestuur aan specifieke kennis en kunde en met de relatie van de leden tot verschillende doelgroepen.

In 2022 nam voorzitter Fons van Westerloo na acht jaar afscheid van het bestuur. Bestuur en orkest zijn hem bijzonder dankbaar voor zijn jarenlange inzet voor de Foundation. Hij is opgevolgd door Anita Nijboer. Het penningmeesterschap van Anita Nijboer is door Jakob Treffers overgenomen. Solocellist Gregor Horsch adviseert vanaf dit jaar het bestuur vanuit de instrumentencommissie. Directievoorzitter van het orkest Dominik Winterling vult de statutair bepaalde zetel van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest in. Daarover is onder meer bepaald dat bij besluiten over concrete bestedingen van de Foundation aan het orkest de vertegenwoordiger van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest zich onthoudt van stemming. In juni 2022 zijn twee nieuwe bestuursleden benoemd: Naomi Sedney en Marc Diepstraten.

Interne controle en toezicht

Geen van de bestuursleden heeft een dienstverband met de Foundation of ontvangt een financiële vergoeding. Aan hen, noch aan het hoofd Development, zijn leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bestuursleden hebben een zittingstermijn van vier jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden. Als een bestuurslid op het moment van aftreden onvervangbaar is, dan wel, het voor de continuïteit van de Stichting belangrijk is, kan het bestuur besluiten de zittingstermijn met maximaal twee keer twee jaar te verlengen. Het bestuur benoemt zelfstandig nieuwe bestuursleden, met uitzondering van het bestuurslid dat zitting heeft als afgevaardigde van het bestuur van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest, zoals in de statuten bepaald. Er heeft altijd een orkestlid zitting in het bestuur. Dit lid behartigt onder meer de belangen rondom de aanschaf van instrumenten en is lid van de instrumentencommissie.

De Foundation hanteert het model waarbij het hoofd Development verantwoordelijk is voor de dagelijkse operatie en rapporteert aan het bestuur. Het bestuur werkt met ad hoc commissies in wisselende samenstelling, naast de vaste functies van voorzitter en penningmeester.

Het bestuur van de Foundation vergaderde in 2022 vier keer: op 24 maart, 28 juni, 27 september en 15 december. Op de agenda van de bestuursvergaderingen staan vaste onderwerpen zoals wervingsbeleid, financiële resultaten, resultaat uit beleggingen, behandeling van aanvragen tot steun, aankoop van instrumenten en de jaarbegroting. Verder adviseert het bestuur over de werving van nieuwe sponsors, donateurs en fondsen en de wervingsinitiatieven. Ook zijn de individuele bestuursleden actief betrokken bij de wervingsactiviteiten in binnen- en buitenland.

De afdeling Development en het bestuur van de Foundation zijn direct betrokken bij alle bestedingen en betrachten hierbij de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Gedurende het jaar en bij de uitvoering van de diverse projecten en activiteiten vindt voortgangsrapportage plaats en zo nodig (bij)sturing tijdens de bestuursvergaderingen. Evaluatie van projecten en activiteiten maakt deel uit van de bestuursvergaderingen. Ook reflecteert het bestuur op zijn eigen handelen en op dat van de afdeling Development. Incidenteel overleggen de bestuursleden onderling.

De jaarlijkse ontmoeting tussen de besturen van het Concertgebouworkest en de Foundation vond plaats op 10 juni 2022 op de dag van de bekendmaking van de toekomstige chef-dirigent Klaus Mäkelä.

Functies en nevenactiviteiten 2022 bestuursleden Foundation Concertgebouworkest

Anita Nijboer

- Vice voorzitter Raad van Toezicht Amsterdam UMC, voorzitter benoemingsadviescommissie, lid audit- en huisvestingscommissie
- Lid Raad van Commissarissen DPG Media, voorzitter auditcommissie
- Voorzitter board of directors Berlingske Media Denemarken
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Amsterdam Marketing *(tot 1 januari 2023)*
- Voorzitter Raad van Commissarissen Amsterdam Skills Centre
- Lid bestuur Stichting Breikers *(tot 1 januari 2023)*
- Lid bestuur Stichting Ondersteuning Nederlandse Bachvereniging *(tot 1 november 2022)*
- Ambassadeur Amsterdam AI, coalitie Amsterdamse kennisinstellingen en gemeente Amsterdam

Fons van Westerloo

- Directeur-eigenaar Tempus Fons BV
- Lid Raad van Commissarissen DPG Media
- Lid adviesraad Waysis
- Lid adviesraad Right to Play
- Bestuurslid Concertvrienden van Het Concertgebouw en Koninklijk Concertgebouworkest
- Ambassadeur van de Nationale Opera
- Bestuurslid Publieke Omroep WNL
- Toehorend lid bestuur Koninklijk Concertgebouworkest

Oswald Coene

- Lid Raad van Commissarissen van TBI Holdings
- Lid Raad van Commissarissen van Visma
- Senior Industry Advisor van HG Capital
- Voorzitter Raad van Toezicht van amsterdam&partners

Ellen Cramer-de Jong

- Notaris en partner Allen & Overy LLP
- Commissaris Musoni BV
- Bestuurder Stichting IVP Instituut voor Pensioeneducatie

Marc Diepstraten

- Partner PwC Nederland, lid van het PwC EMEA Executive Leadership Team
- Lid bestuur van de Stichting tot behoud van het Friese jacht

Dolf Hogewoning

- Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden in Libië
- Voorzitter raad van toezicht stichting GRACA die zich inzet voor emancipatie van vrouwen en meisjes in Syrië en Syrische diaspora
- Lid raad van commissarissen Nucleus, een bedrijf dat in start-ups investeert op de Noord-Amerikaanse markt en ze helpt met (financiële) strategie
- Voorzitter raad van toezicht stichting E-Systems (ontwikkeling en beheer van projecten op het gebied van renewable energy)

Gregor Horsch

- Eerste solocellist van het Koninklijk Concertgebouworkest
- Professor Violoncello Robert Schumann Hochschule Düsseldorf
- Bestuurslid van Stichting SEM

Heleen Kersten

- Partner Stibbe
- Voorzitter van Het Nederlandse Rode Kruis
- Lid Raad van Commissarissen van STMicroelectronics NV
- Lid Raad van Toezicht van het Rijksmuseum
- Lid van de Raad van Advies van IIA Nederland

Naomi Sedney

- Founder The Inclusion Factory
- Jurylid Young Talent Award, Stichting Topvrouw van het Jaar
- Ambassadeur Stichting Johannes Ferrier Foundation

Jakob Treffers

- Director IK Partners
- Secretaris Nederlands Jeugd Strijkorkest

Dominik Winterling

- Directievoorzitter Koninklijk Concertgebouworkest
- Bestuurslid Entrée, Vereniging Jong Publiek van het Koninklijk Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest
- Lid Musikgremium des Kulturkreises der deutschen Wirtschaft im BDI e.V.

Afdeling Development

Het adequaat en alert initiëren en opvolgen van schenkings- en sponsormogelijkheden staat centraal binnen de afdeling Development. De verantwoordelijkheid voor zowel het formuleren van beleid als voor de uitvoerende taken ligt bij het hoofd Development, ondersteund door de secretaris Development, de manager corporate partnerships en de manager fondsenwerving particulieren.

Naast reguliere voortgangsrapportages tijdens de bestuursvergaderingen zorgt het hoofd Development ieder kwartaal voor financiële rapportage aan het bestuur van de Foundation. Op deze functie is de Arbeidsvoorwaardenregeling (AR) van het Koninklijk Concertgebouworkest van toepassing.

De financiële administratie van de Foundation wordt, onder verantwoordelijkheid van het hoofd Development, grotendeels uitgevoerd door de afdeling Financiën van het orkest. Dubois & Co Registeraccountants trad ten aanzien van de jaarrekening over 2022 op als externe accountant. Het hoofd Development beschikt over kwartaalrapportages die financiële kerncijfers bevatten zoals het exploitatieoverzicht, de inkomsten sponsor- en fondsenwerving ten opzichte van de kosten sponsor- en fondsenwerving en percentage beheer & administratie. De kwartaalrapportages en ook de jaarrekening en het jaarverslag zijn de primaire beleidsinstrumenten voor de interne beheersing.

Voor de procentuele verhouding tussen gemaakte kosten en baten uit eigen sponsor- en fondsenwerving wordt de richtlijn van het CBF gevolgd. Daarbij geldt dat de tegenprestaties voor zakelijke relaties over het algemeen meer inzet vergen dan die voor particuliere donateurs. Schenkingen van particuliere donateurs komen veelal voort uit vrijgevigheid en persoonlijke betrokkenheid. Bedrijven gaan de samenwerking niet alleen aan ter ondersteuning van het orkest. Ze zijn ook op zoek naar een passende *return on investment*, waarbij het partnership dus een bijdrage levert aan hun eigen strategie en daarmee omzet; het partnership wordt gezien als kans voor netwerken, het gezamenlijk organiseren van activiteiten en relatiebeheer rondom concerten. Ook wordt de geldelijke bijdrage steeds vaker voor een deel vervangen door een bijdrage in natura. Het percentage wervingskosten ligt bij de zakelijke relaties dan ook hoger dan bij particuliere donateurs.

Samenstelling afdeling Development 2022

Anne Christin Erbe, *hoofd Development*

Katinka Canté, *manager fondsenwerving particulieren*

Patty Nobrega, *manager corporate partnerships*

Yvonne Borghans, *secretaris Development*

Sanne van den Brink, *relatiebeheerder particulieren*

Laura Creemer, *medewerker private fondsenwerving*

Félice Dekkers, *junior accountmanager corporate partnerships*

Leontine van Eerden, *evenementenorganisator particulieren*

(vanaf 1 oktober)

Henriette Henny, *senior relatiebeheerder particulieren (tot 1 augustus)*

Hanna Philips, *senior relatiebeheerder particulieren en instrumenten*

Charlie dos Reis Borges Rodrigues, *senior accountmanager corporate partnerships*

Barbara Ruding, *senior relatiebeheerder speciale projecten*

Harmina Snoodijk, *evenementenorganisator corporate partnerships*

Tijdelijke krachten:

Lotje van Veersen, *relatiebeheerder corporate partnerships*

(vanaf 16 augustus)

Magali van Voorst Vader, *senior relatiebeheerder particulieren*

Instrumentencommissie

De instrumentencommissie speelt een belangrijke rol tijdens het verwerven van muziekinstrumenten voor de collectie van de Foundation. De commissie bestaat uit orkestleden en wordt voorgezeten door een lid van de directie van het orkest.

De aankoop van een instrument verloopt volgens een vaste procedure:

- Een musicus dient een aanvraag in voor een specifiek instrument;
- op basis van vergaarde kennis, ervaring en minimaal één

luistersessie brengt de commissie advies uit over de aankoop aan het bestuur van de Foundation;

- de staf van de Foundation voert technisch onderzoek uit en laat het instrument taxeren door minimaal twee onafhankelijke experts;
- op basis van het advies van de commissie en het onderzoek neemt het bestuur van de Foundation het besluit om tot aankoop over te gaan.

Belangrijke afwegingen in het proces zijn de klank van het instrument; de mate waarin het past in de klankcultuur van de betreffende instrumentgroep en het totale orkest; de technische staat van het instrument; de verbinding tussen het instrument en de musicus die het zal gaan bespelen en uiteraard de prijs en de mogelijke financiering van het instrument uit donaties en/of de daartoe geormerkte reserves van de Foundation.

Ook wanneer een muziekinstrument in bruikleen wordt aangeboden, speelt de Instrumentencommissie een rol bij toewijzing aan een van de musici. Hierbij spelen naast een 'perfect match' met de betreffende musicus ook urgentie en positie in het orkest een rol. De voorwaarden van en de afspraken over de bruikleen worden vastgelegd in een overeenkomst tussen bruikleengever(s) en de Foundation.

Vrijwilligers

Er is geen sprake van een vrijwilligersbeleid om de doelstelling van de Foundation te verwezenlijken. De Foundation kan echter al jarenlang rekenen op doorlopende steun van een aantal donateurs dat zich persoonlijk met veel energie en overtuiging inzet voor de fondsenwerving. Het bestuur van de Foundation en de besturen van de buitenlandse steunverenigingen verlenen allen hun steun op vrijwillige, onbezoldigde basis.

V.l.n.r.: Hanna Philips, Katinka Canté, Leontine van Eerden, Harmina Snoodijk, Magali van Voorst Vader, Barbara Ruding, Félice Dekkers, Sanne van den Brink, Anne Christin Erbe, Charlie dos Reis Borges Rodrigues, Yvonne Borghans en Laura Creemer. Op het scherm: Patty Nobrega.

Het Eerste pianoconcert van Bartók waarin een prominente rol is weggelegd voor het slagwerk. Met János Balázs als solist, onder leiding van Iván Fischer.

Kinderconcert Raas en de Basketball in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw met muziek van Bram Kortekaas. Orkestleden speelden samen met academisten. Verteller was Jamai Loman.

7 MEERJARENBELEID

Sinds de oprichting van de afdeling Development slaagt de Foundation erin om ieder jaar meer gelden aan het orkest te besteden. Om het orkest zoveel mogelijk zekerheid te bieden, is een meerjarig bestedingsoverzicht gemaakt (met een stijgende inkomstenlijn). In nauw overleg met het orkest wordt gekeken aan welke projecten gelden worden besteed. Voor speciale nieuwe projecten kan het orkest een separate aanvraag indienen.

De inkomsten vanuit corporate partnerships gaan na aftrek van de kosten rechtstreeks naar het orkest. Deze zijn niet per se gekoppeld aan een van de individuele schenkingsdoelen.

Voor alle bijdragen vraagt de Foundation een jaarlijkse financiële verantwoording door het orkest en een jaarlijks geactualiseerd overzicht van de financiële noden van het orkest.

Inspelen op de realiteit

Sinds 2021 is het duidelijk dat het voor het orkest steeds moeilijker wordt om de begroting sluitend te krijgen. Door de explosieve stijging van kosten van onder meer zaalhuur, reis- en personeelskosten dekken de subsidies en publieksinkomsten de vaste lasten niet meer. De afhankelijkheid van vaak onvoorspelbare inkomsten wordt steeds groter en maakt het orkest kwetsbaar. Het orkest is hierdoor genoodzaakt zich steeds meer te focussen op kernactiviteiten. De Foundation biedt zoveel mogelijk steun door bij te dragen aan projecten die cruciaal zijn voor het voortbestaan van het orkest, zoals talentontwikkeling en vernieuwende artistieke producties. Daarnaast richt de Foundation zich op het vergroten van het Endowment fonds, zodat in de toekomst ook een structurele bijdrage kan worden verstrekt aan het orkest.

Het is mogelijk dat de Foundation zich bij het werven van derdengelden nog meer gaat richten op het direct verlichten van de druk op de orkestbegroting. Dat kan door middel van het steunen van bijvoorbeeld media-registraties, cd-opnames, bijzondere dirigenten en solisten en tournees.

Er zullen steeds nieuwe schenkingsproposities voor nieuwe doelgroepen ontwikkeld worden. Daarmee wil de Foundation mede bouwen aan een toekomstige generatie schenkers en tegelijkertijd aan een nieuw publiek.

Bijzondere speerpunten

Profilering

Een speerpunt binnen het meerjarenbeleid blijft het versterken van de nationale en internationale (artistieke) profiel en de merkpositie van het Concertgebouworkest. Bij het ontwikkelen van een brandcampagne is corporate partner Accenture betrokken. De Foundation is blij met deze ontwikkeling: een sterker profiel helpt om nieuwe sponsors en schenkers te interesseren.

Diversiteit en inclusie

Daarnaast heeft het investeren in diversiteit en inclusie (D&I) de komende jaren prioriteit. Corporate partner PwC heeft hierbij een adviserende functie. De focus op diversiteit en inclusie sluit ook aan bij het streven naar publieksverbreding, het betrekken van nieuwe doelgroepen.

Projecten die aansluiten bij deze speerpunten zullen naar verwachting om extra financiering door de Foundation vragen, evenals initiatieven op het gebied van duurzaamheid en digitalisering.

Structurele bijdragen

Talentontwikkeling

Het Concertgebouworkest heeft met zijn Academie en Concertgebouworkest Young twee internationaal erkende jongtalentprogramma's ontwikkeld. De Foundation financiert deze projecten vrijwel volledig. Naast particulieren en vermogensfondsen zal er in de toekomst meer gezocht worden naar ondersteuning vanuit de corporate sector. De rol van de buitenlandse steungroepen wordt hierbij groter wanneer het orkest jong talent uit het betreffende land zal opleiden.

Educatie en publieksverbreding

Het educatieprogramma van het orkest voor het basis- en voortgezet onderwijs wordt steeds verder uitgebreid, vooral dankzij de mogelijkheden die RCO House biedt. Veel schenkers zijn geïnteresseerd in het educatieprogramma, waardoor de Foundation in staat is om diverse educatie activiteiten financieel te ondersteunen.

Met bijvoorbeeld het ondersteunen van een terugkerend openluchtconcert – als de Opening Night – kan de Foundation bijdragen aan het bereiken van een breder publiek. Hetzelfde geldt voor nieuwe concertformules, zoals de concerten in de serie Essentials.

Bijzondere artistieke projecten

Ook de komende jaren zal de Foundation projecten ondersteunen waarmee het Concertgebouworkest zich artistiek profileert. Concertante opera's, compositieopdrachten, of samenwerkingsprojecten met andere culturele instellingen in binnen- of buitenland.

Endowment

De reserves van de Foundation groeien, vooral enkele grotere nalatenschappen hebben daar de laatste jaren aan bijgedragen. In 2022 was het rendement door de ontwikkelingen op de beurzen matig. Ondanks deze negatieve ontwikkeling blijft het geloof in een batig rendement op lange termijn en zal eraan worden gewerkt om de vermogenspositie van de Foundation te versterken.

Het vermogen dient enerzijds als reserve in het geval van calamiteiten. Anderzijds zal groei van het vermogen op lange termijn leiden tot meer financiële zekerheid en daardoor tot een structurele ondersteuning van de kwaliteit van het orkest en de orkestleden. Grote wens is het vermogen zodanig te verhogen dat het orkest in de toekomst structureel kan worden gesteund uit het rendement van een vastgesteld deel van het vermogen, een Endowment fonds. Uit het rendement dat dit fonds jaarlijks oplevert, kunnen bijvoorbeeld de honoraria van bijzondere dirigenten en solisten worden gefinancierd.

44 De Foundation zal zich in de komende jaren sterk maken voor de groei van het fonds en daarvoor extra aandacht vragen bij bepaalde schenkersgroepen.

Opbouw en beheer instrumentencollectie

De doelstellingen van de Foundation, zoals eerder geformuleerd, blijven ongewijzigd. Volgens zowel het bestuur als de directie en de musici van het Concertgebouworkest blijft met instroom van jonge musici de behoefte aan muziekinstrumenten van de hoogste kwaliteit onverminderd groot.

Wervingsstrategie

Fondsenwerving particulieren

Het team fondsenwerving particulieren zal extra aandacht vragen voor de mogelijkheden om de Foundation op te nemen in het testament. Het zal zich daarnaast richten op het vergroten van het Endowment fonds en er zal tijd gemaakt worden voor het benaderen van vermogensfondsen in binnen- en buitenland.

Daarnaast zullen de verschillende groepen binnen het schenkingsprogramma met nieuwe schenkers moeten worden uitgebouwd, in eerste instantie met een focus op Patrons. Voor 2023 staat opnieuw een wervingscampagne gepland.

Corporate partnerships

Het team corporate partnerships blijft zich richten op het werven van partners die passen bij de drie Global partners ING, Unilever en de nieuwe global partner Booking.com en de andere corporate partners. Het langdurige karakter van iedere verbintenis met een corporate partner en de zekerheid van een substantiële bijdrage voor een aantal jaar komt de lange termijnstrategie van het orkest ten goede. Het corporate team richt zich ook op nieuwe, goed presterende sectoren om de corporate sponsoring voor het orkest in stand te houden en bij voorkeur te verstevigen. Uiteraard blijft er ook aandacht voor het werven van Salonleden.

Grote projecten, zoals de tournee door de Verenigde Staten in 2024, Opening Night en andere bijzondere concertproducties zullen de komende jaren een van de uitgangspunten zijn bij het benaderen van potentiële partners.

Internationale kansen

De Foundation blijft investeren in haar internationale relaties, via de diverse buitenlandse vriendenverenigingen en op persoonlijke basis. Global Friends en leden van de vriendenverenigingen in het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland zorgen niet alleen voor een financiële bijdrage, maar vervullen ook een bredere ambassadeursrol voor het orkest in hun land.

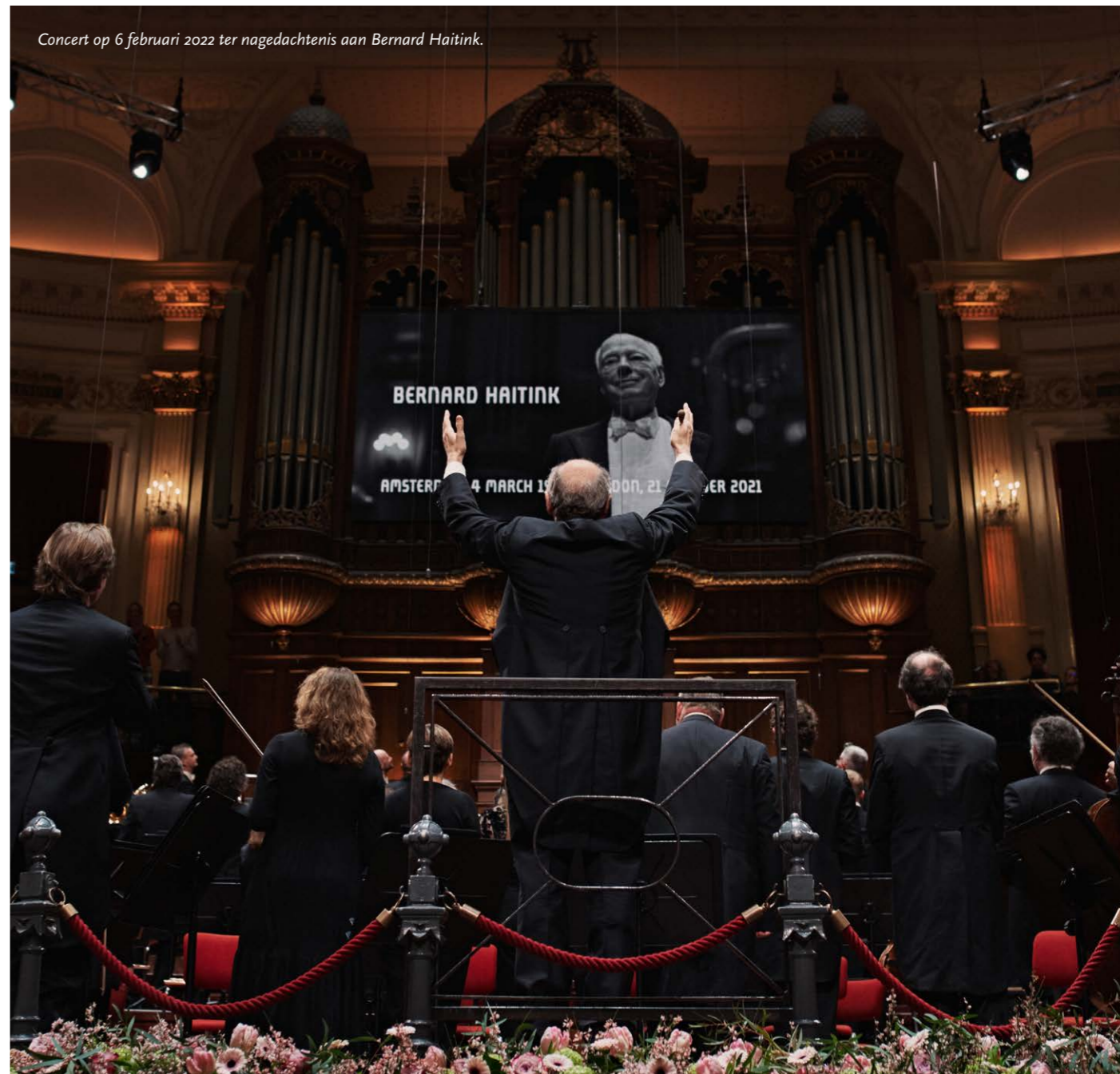
Door de samenwerking tussen de teams fondsenwerving particulieren en corporate partnerships binnen de afdeling Development kan de komende jaren ook effectiever gezocht worden naar mogelijkheden voor partnerships met bedrijven in het buitenland. Een aantal Global Friends is werkzaam bij bestaande of potentiële partners – dat biedt uiteraard kansen voor het aangaan en versterken van internationale relaties.

Vooruitblik 2023

Gezien de steeds grotere behoeften van het orkest is in de begroting voor 2023 een nog grotere target opgenomen. Op basis van de schenkingsdoelen zal de Foundation wederom een grotere financiële bijdrage dan in 2022 proberen te leveren, gekoppeld aan de speerpunten in het beleid van het orkest.

Bedreigingen

Het is lastig te voorspellen wat de impact zal zijn van de huidige (geo)politieke ontwikkelingen op de financiële markten en op de corporate partners en particuliere begunstigers – nu, en mogelijk op termijn. Het orkest zal steeds moeten beoordelen wat de gevolgen hiervan zijn en daarop waar mogelijk moeten anticiperen door beleid aan te passen en de financiële situatie op peil te houden, zodat het orkest kan blijven behoren tot de internationale wereldtop.

Concert op 6 februari 2022 ter nagedachtenis aan Bernard Haitink.

De huidige situatie heeft mogelijk vergaande gevolgen voor de inkomsten van de Foundation:

- Als gevolg van hogere vaste lasten zal de financiële situatie van particuliere schenkers mogelijk onder druk komen staan wanneer zij moeten inleveren op hun vermogen. Het risico bestaat dat een deel van hen niet meer bereid is te schenken of dat zij het bedrag van hun schenkingen verminderen. Datzelfde risico geldt ten aanzien van onze buitenlandse schenkers.
- De tendens is dat bedrijven steeds kritischer kijken naar een eventueel partnership, het moet bij uitstek waardevol zijn binnen hun eigen strategie en in specifieke behoeften voorzien. Ook is een tendens waarneembaar dat cash wordt vervangen door bijdragen in natura.

- De verdere verlaging van de belastingaftrek voor giften (van 40% in 2022 naar 36,93 % in 2023) zou gevolgen kunnen hebben voor de bereidheid van particulieren om te schenken.
- Daarnaast is het mogelijk dat het orkest nog extra financiële steun zal vragen aan de Foundation. Dan is de kans aanwezig dat de Foundation aanspraak moet maken op haar vermogen om de beloofde steun aan het orkest te kunnen realiseren.
- Noodgedwongen beleidswijzigingen en/of bezuinigingen bij het orkest kunnen betekenen dat bepaalde wervingsmogelijkheden en/of wervingsactiviteiten wegvallen.

Anneleen Schuitemaker (harp) met componist Rick van Veldhuizen in Madrid tijdens de tournee in het najaar.

8 FINANCIËEL BELEID EN FINANCIËLE ADMINISTRATIE

Reserves en bestemmingsfondsen

De Foundation Concertgebouworkest is een fondsenwervende organisatie met vermogen. Het eigen vermogen van de stichting bedroeg op 31 december 2022 € 30.063.379 (2021: € 30.810.525). Hiervan is € 20.248.321 beschikbaar als vrije reserve. Daarnaast is een bedrag van € 7.788.283 (2021: € 7.344.385) vastgelegd in muziekinstrumenten en € 2.026.752 (2021: € 1.676.062) beschikbaar middels 39 (2021: 36) Fondsen op Naam. Het volledige eigen vermogen staat ter beschikking van de doelstelling van de Foundation.

De Foundation stelt zich ten doel jaarlijks baten uit eigen sponsor- en fondsenwerving te realiseren die de jaarlijkse kosten van de organisatie ruimschoots overstijgen. Het resulterende batig saldo wordt vervolgens optimaal aan de vijf structurele bestedingsdoelen besteed. Alleen in tijden van nood kunnen de reserves van de Foundation aangesproken worden. De hoogte van die reserve moet zodanig zijn om een forse terugval in inkomsten van het orkest (bijvoorbeeld uit subsidies) te kunnen opvangen. Vanwege langetermijnplanning van de programmering (circa twee jaar) en de vaste lasten (o.a. personeelslasten), is er veel tijd en geld nodig om de organisatie in een dergelijk geval af te bouwen naar een ander niveau van inkomsten.

Instrumentencollectie

De Foundation investeert in muziekinstrumenten van hoge kwaliteit. De totale boekwaarde van de eigen instrumentencollectie steeg in 2022 als gevolg van o.a. het aankopen van enkele instrumenten met € 443.899 (2021: € 717.207). Per einde 2022 was de waarde van de muziekinstrumenten in eigendom van de Foundation € 7.788.283. Deze zijn in bruikleen gegeven aan leden van het Concertgebouworkest.

Beleggingsbeleid en vermogensbeheer

De Foundation heeft daarnaast haar vermogen belegd in kwalitatief hoogwaardige financiële waarden. Het beleggingsbeleid van de Foundation is primair gericht op beleggingen voor de lange termijn (langer dan 30 jaar). Het gekozen risicoprofiel is matig defensief. Het beleggingsdoel houdt het midden tussen vermogensbehoud en vermogensgroei. Het beleggingsbeleid is gericht op een stabiele waardegroei van het belegde vermogen, met als streefrendement een totaal rendement (som van inkomsten en vermogenswinst) van jaarlijks 4%.

Uitgangspunt voor de verdeling over beleggingscategorieën is als volgt: aandelen 42,5%, obligaties 52,5%, liquiditeiten 5% en alternatieve categorieën (zoals onroerend goed) 0%. Daarbij wordt over de verschillende beleggingscategorieën binnen een bandbreedte belegd van respectievelijk plus of minus 12,5%-12,5%, 17,5%-27,5%, 40%-5% en 0%-0%, afhankelijk van de ontwikkelingen in de financiële markten. Beleggingen in aandelen zijn gestructureerd via zogenaamde index trackers. Er wordt in principe niet in individuele aandelen van bedrijven belegd. In 2020 heeft de Foundation als onderdeel van een nalatenschap een portefeuille met individuele aandelen verkregen. Deze aandelen met een waarde op 31 december 2021 van € 2,2 miljoen zijn eind 2022 met een kleine boekwinst verkocht.

In 2022 werd het merendeel van het vermogen van de Foundation beheerd door ABN AMRO Bank binnen de vastgestelde bandbreedtes voor de allocatie naar zakelijke en vastrentende waarden en liquide middelen. Afgezien van de hiervoor besproken nalatenschap, werd er uitsluitend belegd in beleggingen die voldoen aan de Global Compact van de Verenigde Naties. Rapportage door de vermogensbeheerder aan het bestuur vond plaats op maandelijkse basis.

Gezien de resultaten over de afgelopen jaren, kiest de Foundation ervoor om haar gedefinieerde beleggingsbeleid te continueren. Het ingezette beleid wordt door het bestuur doorlopend getoetst aan de ontwikkelingen op de financiële markten.

Het totaal van de beleggingen en liquide middelen nam in het verslagjaar met € 3.970.428 af tot € 21.405.113 (2021: € 25.375.541). Het resultaat op de beleggingen bedroeg 13,4%, negatief (2021: 9,8% positief).

Werkkapitaal

Het saldo van vorderingen en kortlopende schulden per eind 2022 bedroeg € 982.075 (2021: € 1.730.266, negatief). Eind 2021 moesten er meer bestedingen op balansdatum nog worden voldaan terwijl er in 2022 grote vorderingen zijn uit hoofde van sponsorcontracten en nalatenschappen.

Resultaat 2022

De baten uit eigen fondsenwerving in 2022 van in totaal € 7.190.951 (2021: € 6.173.894) bevatten ontvangsten voor het project RCO House van totaal € 202.776 (2021: € 494.632). Ook is € 2.050.454 (2021: € 1.859.959) aan sponsorgelden en (bedrijfs) lidmaatschappen van de Salon opgenomen. Exclusief baten voor RCO House, sponsorcontracten en de Salon bedroegen de baten uit eigen fondsenwerving in 2022 € 4.937.721 (2021: € 3.819.303) en lagen bijna ruim een miljoen boven budget, met name door nalatenschappen.

Een groot deel van deze baten is afkomstig uit periodieke schenkingen behorend bij het schenkingsprogramma, stichters van Fondsen op Naam en van vermogensfondsen.

De som van de lasten bedroeg in 2022 € 5.991.545 (2021: € 5.460.523). Hierin zijn begrepen corporate wervingskosten van € 480.742 (2021: € 127.829).

In 2022 werd € 4.299.690 (2021: € 4.206.846) besteed aan de doelstelling. Dit is ruim € 200.000 meer dan de begroting. Het resultaat uit sponsorcontracten was hoger vanwege nieuwe contracten en omdat de wervingskosten vooral in het eerste kwartaal vanwege de Covid-19 pandemie nog laag waren.

De kosten van de eigen organisatie (uitvoeringskosten) waren in 2022 € 1.118.598 (2021: € 1.042.969) € 100.000 hoger dan de begroting vanwege door het orkest aan de medewerkers toegekende crisistoelagen en gratificaties.

Toerekening kosten aan activiteiten

De kosten eigen organisatie worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van de Foundation, conform de daarvoor geldende handreiking van Goede Doelen Nederland. Goede Doelen Nederland is de branchevereniging van landelijk wervende goede doelen. Deze activiteiten bestaan uit het besteden van gelden, het werven van fondsen en beheer en administratie.

Besteding aan doelstelling

In 2022 was de bestedingsratio 58,9% (2021: 67,3%). Dit betekent dat bijna 60% van de totale ontvangen baten uit fondsenwerving in 2022 werd besteed aan het doel van de Foundation. Het bestedingspercentage is lager dan begroot vanwege hogere inkomsten uit nalatenschappen en het lagere activiteitsniveau van het orkest in het eerste kwartaal van 2022 door de maatregelen als gevolg van de Covid-19 pandemie. In deze percentages zijn echter niet meegenomen de investeringen die door de Foundation werden gedaan in 2022 bij de verwerving van hoogwaardige muziekinstrumenten. Die groei van de instrumentencollectie wordt uiteraard ook tot een primaire doelstelling van de Foundation gerekend. De bestedingsratio inclusief investeringen was 68,3% in 2022 (2021: 80,6%).

Kosten van fondsenwerving

De Foundation hanteert als norm voor de kosten van fondsenwerving, als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving, een gemiddelde over drie jaar van maximaal 25%. In 2022 bedroegen de kosten als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving voor de Foundation 21,4%. Het gemiddelde over de afgelopen drie jaar komt daarmee op 17,6%.

Kosten beheer en administratie

De Foundation hanteert als norm dat het percentage kosten beheer en administratie ten opzichte van de totale lasten op langere termijn minder is dan 3,5%. In 2022 werd een percentage gerealiseerd van 2,6%, waarmee het 3-jaars gemiddelde uitkomt op 2,8%.

Kosten van beleggingen

De kosten van beleggingen bedroegen in 2022 € 54.686 (2021: € 55.147). De kosten van vermogensbeheer bedragen ongeveer 0,3% van de totaal beheerde effectenportefeuille inclusief liquiditeiten per ultimo 2022. Daarnaast zijn er indirecte kosten, die in de koersen van de producten verwerkt zitten van circa 0,1%.

Risico's

De Foundation heeft de volgende risico's geïdentificeerd, die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit:

- Vervanging van instrumenten – De instrumenten die de Foundation bezit, zijn verzekerd. Het grootste deel van de waarde van deze instrumentencollectie betreft uitzonderlijke instrumenten. In geval van een verzekeringsuitkering, bijvoorbeeld in geval van verlies of ernstige schade, zal het vervangen van dergelijke instrumenten tijd en moeite kosten. Het vinden van vervangings- of leeninstrumenten zal dan een mogelijke oplossing moeten bieden. Hierin kan echter niet op voorhand volledig in worden voorzien.

- Rendement van beleggingen – De omvang van de effectenportefeuille bedraagt ruim € 18 miljoen. Aan het houden van effecten zijn risico's verbonden. Op basis van een langetermijnvisie, strategische uitgangspunten en economische verwachtingen kiest de Foundation voor een afgewogen verhouding tussen risico en rendement. Daarbij moet een brede spreiding over diverse beleggingscategorieën zorgen voor het verminderen van ondernemings-, land- of valuta specifieke beleggingsrisico's. Het beleggingsbeleid wordt periodiek in het bestuur besproken.

- Kredietrisico – Het kredietrisico heeft betrekking op het oninbaar worden van een vordering die de Foundation heeft op een tegenpartij.

- De obligaties en spaarfaciliteiten waarin belegd wordt, worden doorgaans door rating agencies beoordeeld. Van de portefeuille obligaties en spaarfaciliteiten wordt een zeer klein deel belegd in High Yield obligaties. Het kredietrisico van de gehele vastrentende portefeuille wordt beperkt door een goede spreiding over obligaties en het grotendeels toepassen van actief beheer van de portefeuille. Een deel van de portefeuille is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten bij banken die voldoen aan strikte eisen met betrekking tot het tegenpartij risico (waaronder de credit rating). De liquide middelen, met uitzondering van liquide middelen die onderdeel zijn van een beleggingsmandaat, zijn ondergebracht bij twee banken: ABN AMRO en ING.

- Valutarisico – Het valutarisico is het risico van schommelingen in de waarde van vreemde valuta luidende posten als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. Het valutarisico in de effectenportefeuille wordt beperkt door de beleggingen te spreiden over vaste en zakelijke waarden in verschillende wereldregio's met daaraan gerelateerde valuta (Europa, Verenigde Staten, Azië en opkomende markten).

- Renterisico – Renterisico is de invloed die schommelingen in de rente hebben op de toekomstige winstgevendheid. Het renterisico is voornamelijk geconcentreerd in de portefeuille vastrentende waarden. Een stijging van de rente zal koersverlies veroorzaken. Het renterisico wordt beperkt door een goede spreiding over looptijden in de portefeuille, beleggingen in bedrijfsobligaties (waarvan het koersverloop tevens afhankelijk is van de bedrijfsresultaten) en een actief beheer van de portefeuille. Een deel van de portefeuille is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten met een beperkt renterisico.

- Terugtrekkende overheid – Vanwege onder andere de terugtrekkende overheid zal het risico bestaan dat het Koninklijk Concertgebouworkest een groter beroep moet doen op de Foundation. De Foundation bevindt zich vanwege de terugtrekkende overheid in een steeds competitiever landschap van fondsenwerving en sponsoring.

- Tot slot – verminderde bereidheid bij corporate sponsors om een partnership aan te gaan of te verlengen als het orkest als gevolg van een (nieuwe) pandemie of andere calamiteiten niet kan optreden in binnen- en buitenland. Ook bij particuliere schenkers in Nederland en in het buitenland zou dan de bereidheid tot schenken kunnen afnemen.

Amsterdam, 21 maart 2023

A.J.M. Nijboer, voorzitter

J. Treffers, penningmeester

JAARREKENING 2022

BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA	2022	2021
1. Materiële vaste activa		
Activa benodigd voor de doelstelling (muziekinstrumenten)	7.788.283	7.344.384
2. Effecten	16.311.291	18.431.308
3. Vorderingen en overlopende activa	2.405.620	664.245
4. Liquide middelen	5.093.822	6.944.233
TOTAAL ACTIVA	31.599.016	33.384.170
PASSIVA	2022	2021
5. Reserves en fondsen (eigen vermogen)		
<i>reserves</i>		
Stichtingskapitaal	23	23
Reserve als bron van inkomsten	20.248.321	21.790.055
Reserve financiering activa (muziekinstrumenten)	7.788.283	7.344.385
	28.036.627	29.134.464
<i>fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen op naam	2.026.752	1.676.062
6. Langlopende schulden		
Vooruitontvangen schenkingen	112.092	179.134
7. Kortlopende schulden		
Crediteuren	76.726	19.353
Rekening-courant Koninklijk Concertgebouworkest	793.964	2.006.761
Rekening-courant Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest	35.127	55.582
Belastingen	218.781	0
Vakantiedagen en -geld	6.523	10.704
Vooruitontvangen schenkingen	67.042	67.042
Overige schulden	225.382	235.070
	1.423.545	2.394.511
TOTAAL PASSIVA	31.599.016	33.384.170

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

FONDSENWERVING	rekening 2022	begroting 2022	rekening 2021
1. Baten uit eigen fondsenwerving			
Baten van particulieren	3.987.091	2.601.695	3.221.354
Baten van bedrijven	2.050.454	2.031.088	1.859.959
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.153.406	1.563.948	1.092.581
Som van de geworven baten	7.190.951	6.196.731	6.173.894
2. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	114.886	65.000	79.907
SOM DER BATEN	7.305.837	6.261.731	6.253.800
LASTEN			
3. Besteed aan doelstelling			
Steun aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	4.076.013	3.867.175	3.998.490
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	223.677	203.607	208.356
Totaal bestedingen	4.299.690	4.070.782	4.206.846
4. Wervingskosten			
<i>Kosten eigen fondsenwerving:</i>			
(In) directe verwervingskosten	796.934	1.374.520	419.064
Uitvoeringskosten	738.348	673.904	688.764
	1.535.282	2.048.424	1.107.828
5. Kosten beheer en administratie	156.574	142.525	145.849
SOM DER LASTEN	5.991.545	6.261.731	5.460.523
Saldo voor financiële baten en lasten	1.314.292	0	793.278
6. Financiële baten en lasten	-2.061.438	134.000	2.019.310
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-747.147	134.000	2.812.588
Overschot is toegevoegd/onttrokken aan:			
Vrij besteedbaar vermogen (<i>restant winstverdeling</i>)	-1.541.736	pm	2.328.096
<i>Vastgelegd vermogen:</i>			
Fonds activa doelstelling	443.899	pm	717.207
Fonds op naam	350.690	pm	70.831
Overige bestemmingsfondsen	0	pm	-303.546
	-747.147	o	2.812.588

OPBOUW RATIO'S	3-jaars gemiddelde	rekening 2022	begroting 2022	rekening 2021	rekening 2020
Kosten eigen fondsenwerving* als percentage van baten uit eigen fondsenwerving	17,6%	21,4%	33,1%	17,9%	13,5%
Bestedingsratio van de totale baten	55,6%	58,9%	65,0%	67,3%	40,8%
Percentage beheer en administratie	2,8%	2,6%	2,3%	2,7%	3,2%
Kosten fondsenwerving totaal als percentage van de totale baten	17,6%	21,0%	32,7%	17,7%	13,9%
Bestedingsdeel van de totale lasten	73,9%	71,8%	65,0%	77,0%	72,9%

* Volgens CBF-richtlijn geldt een maximum 3-jaars gemiddelde van 25%

KASSTROOMOVERZICHT

KASSTROOMOVERZICHT	*1) 1.000 euro	2022	2021
1. Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten		-747	2.813
Ongerealiseerde koersresultaat effecten		2.334	-1.786
		1.587	1.026
Bij:			
Mutatie voorzieningen		0	0
Afschrijving materiële vaste activa		108	106
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten		1.695	1.133
Mutatie vorderingen		-1.741	154
Mutatie kortlopende schulden		-971	-169
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		-1.017	1.117
2. Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa		-687	-834
Desinvesteringen in materiële vaste activa		134	10
Mutatie effecten – netto inleg/onttrekking		-3.716	693
Mutatie effecten – herbelegging inkomsten		3.502	410
Mutaties in langlopende schulden		-67	153
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-833	433
3. Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN (1-2-3)		-1.850	1.550
Liquide middelen einde boekjaar		5.094	6.944
Liquide middelen begin boekjaar		6.944	5.394
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		-1.850	1.550

Taart ter gelegenheid van het eenjarig bestaan van de Companions.

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De stichting stelt zich ten doel steun te verlenen aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (hierna Concertgebouworkest) en/of aan de leden van dit orkest, alles in de ruimste zin des woords.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangst en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650 Fondsenwervende organisaties vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen (uitgangspunten) zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenduidige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Richtlijn verslaggeving fondsenwervende organisaties

Het financieel jaarverslag is ingericht volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties die is gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en de besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

Foundation Concertgebouworkest is gevestigd op de Gabriël Metsustraat 16 te Amsterdam.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van RJ 650 Fondsenwervende organisaties en de stellige uitspraken van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

Met betrekking tot de waardering van de muziekinstrumenten wordt onderscheid gemaakt tussen strijkinstrumenten, blaasinstrumenten en overige instrumenten. De strijkinstrumenten worden gewaardeerd tegen de aankoopwaarde, respectievelijk verkrijgingsprijs bij schenking. Over de strijkinstrumenten wordt niet afgeschreven. De blaasinstrumenten en de overige instrumenten worden gewaardeerd tegen aankoopwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

De materiële vaste activa worden per balansdatum beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen. Eventuele waardeverminderingen worden direct ten laste gebracht van het resultaat.

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Alle effecten zijn opgenomen in de handelsportefeuille. De portefeuille wordt gewaardeerd tegen actuele waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

Transactiekosten die toe te rekenen zijn aan effecten worden rechtstreeks verantwoord in de staat der baten en lasten.

Vorderingen

De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Reserves en fondsen bestaan uit het stichtingskapitaal, een reservering als bron van inkomsten, een reserve voor financiering activa, bestemmingfondsen op naam en overige bestemmingsfondsen. De reserve als bron van inkomsten heeft het karakter van een algemene reserve. De reservering financiering activa betreft vermogen dat is vastgelegd in activa die worden aangewend voor de bedrijfsvoering (muziekinstrumenten). Bestemmingsfondsen worden gevormd voor toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Voor de besteding van deze gelden zijn door derden beperkingen opgelegd.

Lang- en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van langer respectievelijk korter dan een jaar. De schulden zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

54 Begroting

Overeenkomstig de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende organisaties is in het financieel jaarverslag naast de vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar de begroting van het verslagjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Deze begroting is door het bestuur van de Foundation goedgekeurd.

Baten

De baten bestaan uit donaties van particulieren, donaties van andere organisaties zonder winststreven, donaties van bedrijven en financiële baten. Een onderdeel van de overige baten betreft de verhuur van instrumenten aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

De toegezegde periodieke uitkeringen worden als baten verantwoord in het jaar van ontvangst. Baten uit legaten en nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit legaten en nalatenschappen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Dividenden

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde effecten worden verantwoord zodra het recht hierop is verkregen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

Lasten

De lasten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en worden onderverdeeld naar de volgende drie categorieën:

- bestedingen aan de doelstelling
- wervingskosten
- kosten van beheer en administratie

Kantoor- en personeelskosten worden middels een verdeelsleutel op basis van de uren besteding van het personeel toegewezen aan de volgende drie categorieën: 66% wordt toegerekend aan wervingskosten, 20% aan lasten besteed aan de doelstelling en de overige 14% aan beheer- en administratielasten.

Afschrijvingen

Afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde en op basis van de verwachte economische levensduur.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds ABP. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. Foundation Concertgebouworkest heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

Bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering

Door Foundation Concertgebouworkest worden de hoogwaardige instrumenten verhuurd aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest. Het verloop van de bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering is als volgt:

MATERIËLE VASTE ACTIVA				
	strijk- instrumenten	blaas- instrumenten	overige instrumenten	totaal
Stand per 1 januari 2022				
Aanschafwaarde	6.741.388	974.955	933.838	8.650.181
Cumulatieve afschrijvingen	0	-647.509	-658.287	-1.305.797
	6.741.388	327.445	275.551	7.344.384
Mutaties 2022				
Investeringen	486.939	198.421	1.308	686.668
Desinvesteringen	aanschafwaarde cum. afschrijving	-114.405 0	-67.152 47.085	0 47.085
Afschrijvingen	0	-62.623	-45.673	-108.297
	372.534	115.730	-44.365	443.899
Stand per 31 december 2022				
Aanschafwaarde	7.113.922	1.106.223	935.146	9.155.292
Cumulatieve afschrijvingen	0	-663.048	-703.961	-1.367.008
BOEKWAARDE	7.113.922	443.176	231.186	7.788.283
Afschrijvingspercentages	0%	10%	10%	

De afschrijvingen van de blaas- en overige instrumenten worden naar tijdsgelang vanaf het moment van ingebruikneming berekend. In 2022 is geen sprake van bijzondere waardeverminderingen.

2. Effecten

EFFECTEN	beurswaarde ultimo 2022	beurswaarde ultimo 2021
Stand per 1 januari	18.431.308	17.748.230
Stortingen/(onttrekkingen)	214.059	-1.103.254
Koers- en valutaresultaat	-2.334.076	1.786.332
STAND PER 31 DECEMBER	16.311.291	18.431.308

De effecten zijn voor rekening en risico van Foundation Concertgebouworkest in beheer gegeven aan ABN Amro bank en staan ter vrije beschikking van de Stichting. Er wordt in principe uitsluitend belegd in beleggingen die voldoen aan de Global Compact van de Verenigde Naties. Echter, in 2020 ontving de Foundation een nalatenschap in aandelen, die niet aan dit beleid voldoen, maar die vanwege de volatiele beurs nog enige tijd aangehouden zijn. Deze aandelen met een waarde op 31 december 2021 van € 2,2 miljoen zijn eind 2022 met een kleine boekwinst verkocht. Op de overige beleggingen werd een verlies geboekt dat in lijn is met de marktontwikkelingen in 2022. Het beleggingsbeleid van Concertgebouworkest Foundation is primair gericht op beleggingen voor de lange termijn (langer dan 30 jaar). Het risicoprofiel van de beleggingen kan omschreven worden als matig defensief. Het beleggingsdoel houdt het midden tussen vermogensbehoud en vermogensgroei. Het beleggingsbeleid is gericht op een stabiele waardegroei van het belegde vermogen, met als streefrendement een totaal rendement (som van inkomsten en vermogenswinst) van jaarlijks 4%. Uitgangspunt voor de verdeling over beleggingscategorieën is als volgt: aandelen 42,5%, obligaties 52,5%, liquiditeiten 5% en alternatieve categorieën (zoals onroerend goed) 0%. Daarbij wordt over de verschillende beleggingscategorieën binnen een bandbreedte belegd van respectievelijk plus of minus circa 12,5%-12,5%, 17,5%-27,5%, 40%-5% en 0%-0%, afhankelijk van de ontwikkelingen in de financiële markten. Het resultaat op de beleggingen bedroeg in 2022 -/- 13,4% (2021: 9,8%).

Flottende activa

3. Vorderingen

Deze post is als volgt samengesteld:

	31 december 2022	31 december 2021
Belasting	25.844	132.544
Debiteuren	968.708	6.947
Overige vorderingen	1.411.067	524.753
TOTAAL	2.405.620	664.245

Overige vorderingen hebben voornamelijk betrekking op vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen, waaronder legaten en nalatenschappen. Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Het maximale kredietrisico per balansdatum is de reële waarde van elke post uit de vorderingen zoals bovenstaand omschreven.

4. Liquide middelen

Dit betreft gelden bij bankinstellingen, de rekeningcourant-saldi en deposito's. Het totaal aan liquide middelen op 31 december 2022 bedraagt € 5.093.822. Hiervan maakt € 341.044 deel uit van de effectenportefeuille. De overige tegoeden zijn direct opeisbaar.

5. Reserves en fondsen

De mutaties in reserves en fondsen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

MUTATIES IN RESERVES EN FONDSEN			
	1 januari 2022	exploitatiesaldo	31 december 2022
Reserves			
Stichtingskapitaal	23	0	23
Reserve als bron van inkomsten	21.790.055	-1.541.735	20.248.321
Reserve financiering activa (muziekinstrumenten)	7.344.385	443.898	7.788.283
	29.134.464	-1.097.836	28.036.627
Fondsen			
Bestemmingsfondsen op naam	1.676.062	350.690	2.026.752
	1.676.062	350.690	2.026.752
TOTAAL	30.810.525	-747.147	30.063.379

Reserve als bron van inkomsten

Om de continuïteit in de steunverlening aan het Concergebouworkest te kunnen waarborgen is gekozen voor de opbouw van een vermogensfonds. Het opbouwen van deze reserve is een hoofdactiviteit van de Foundation: met het rendement van dit vermogen kunnen concrete projecten gefinancierd worden. Het verworven vermogen blijft, ook op de lange termijn, in stand door te investeren in instrumenten die passen bij de unieke klankkleur van het Koninklijk Concertgebouworkest en te beleggen in hoogwaardige financiële waarden. Vervolgens kan met het rendement van het besteedbaar vermogen jaarlijks een aantal concrete projecten worden gefinancierd. In samenspraak met het bestuur van het Concertgebouworkest is besloten te allen tijde een gezamenlijk buffervermogen van € 14 miljoen aan te houden dat vooralsnog 50%/50% wordt verdeeld. Op 31 december 2022 voldoet de Foundation aan dit interne vermogensbeleid.

Reserve financiering activa

De reserve financiering activa geeft het bedrag aan dat duurzaam is vastgelegd in muziekinstrumenten.

SPECIFICATIE / VERLOOP BESTEMMINGSFONDSEN OP NAAM				
	1 januari 2022	toevoeging boekjaar	onttrekking boekjaar	31 december 2022
N.N. / bestemd voor educatieve activiteiten	61.566	6.500	7.500	60.566
N.N. / bestemd voor educatieve activiteiten	26.100	0	4.000	22.100
N.N. / bestemd voor educatieve activiteiten, instrumenten en publieksbereik	0	500.000	20.000	480.000
Bernard Haitink Fonds voor jong talent	110.556	0	7.750	102.806
Willem Mengelberg Fonds	213.220	0	26.005	187.215
Christiaan Vlek Fonds	85.778	10.000	23.800	71.978
Van Ees-Havenstein Fonds	50.500	0	0	50.500
Jacobson Fonds	23.540	1.500	10.000	15.040
Els Mosler Fonds	74.818	0	23.500	51.318
Willem & Wihelmina Bouwes Fonds	28.678	0	5.769	22.909
Irwan Rachman Fonds	40.814	7.500	6.000	42.314
Für Elise Fonds	20.000	10.000	10.000	20.000
Huib Kersten Fonds	42.474	0	4.000	38.474
De Witt Wijnen Fonds	41.050	10.000	15.000	36.050
In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	26.000	0	2.000	24.000
Pan Fonds	56.752	1.000	5.000	52.752
Alfred Nijkerk Fonds	59.500	0	7.500	52.000
Frances Fonds	23.000	30.000	30.000	23.000
Christine Schunck Fonds	7.436	5.000	5.000	7.436
Het Mozartgenootschap	17.938	0	5.000	12.938
Kirill Kondrashin Fonds	28.180	1.399	10.000	19.580
Sjoerd van den Berg Fonds, voor jong & nieuw publiek	33.967	3.838	5.000	32.804
Ben Pauw Fonds	92.558	15.000	25.000	82.558
Greta Steneker-van der Drift Fonds	35.000	5.000	0	40.000
Burgerhout Fonds	23.680	5.000	5.000	23.680
Reni en Egon Mosler Fonds	63.084	0	19.900	43.184
Mr. Cornelis Roozen Fonds	75.000	0	15.000	60.000
Richter Fonds	20.000	10.000	2.500	27.500
Fréan Visscher Fonds	33.500	10.000	2.500	41.000
Helen Wieringa Fonds	14.800	0	4.000	10.800
Van Lith-Dumont Fonds	82.500	0	7.473	75.027
Fonds Jan Raes	26.075	20.000	2.000	44.075
Eduard Planting en Marque Joosten Compositiefonds	500	68.000	68.000	500
Agnes Nijboer Fonds	7.500	12.500	5.000	15.000
Sonnevaert Fonds	50.000	10.000	15.000	45.000
Annemarijn Fonds	70.000	10.000	5.000	75.000
Fonds Pieter van der Meij	10.000	10.150	2.500	17.650
Wealtheon Fonds	0	20.000	20.000	0
Pieter Houbolt Fonds	0	20.000	20.000	0
TOTAAL	1.676.062	802.387	451.697	2.026.752

Doelstelling per fonds

De doelstellingen van de fondsen worden in het jaarverslag toegelicht.

6. Langlopende schulden

Langlopende schulden bestaan uit schenkingen die vooruit ontvangen zijn in de vorm van een lening. De jaarlijkse aflossing wordt geschonken aan Foundation Concertgebouworkest. De looptijd van de leningen bedraagt vijf jaar.

	31 december 2022	31 december 2021
Stand 1 januari	246.176	52.968
Ontvangen gelden	0	275.250
Kwijtescholden u.h.v. schenking	-67.042	-82.042
Subtotaal	179.134	246.176
Kortlopend deel	-67.042	-67.042
STAND 31 DECEMBER	112.092	179.134

7. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden bestaan uit crediteuren, de rekening-courantverhouding met het Concertgebouworkest en St. Beheer Vastgoed Kon. Concertgebouworkest, vakantiedagen en -geld en overige schulden. De rekening-courantverhouding met het Concertgebouworkest betreft nog te betalen bestedingen en doorbelaste overige kosten, gecorrigeerd met verschuldigde schenkingen.

	31 december 2022	31 december 2021
Crediteuren	76.726	19.353
Rekening-courant Koninklijk Concertgebouworkest	793.964	2.006.761
Rekening-courant Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest	35.127	55.582
Belasting	218.781	0
Vakantiedagen en -geld	6.523	10.704
Vooruitontvangen schenkingen	67.042	67.042
Overige schulden	225.382	235.070
TOTAAL	1.423.545	2.394.511

Overige schulden bevat € 158.069 met betrekking tot vooruitontvangen sponsorgelden (2021: € 227.789).

Het Concertgebouw en het Concertgebouworkest sloten zich aan bij de actie Kapsalon Theater als protest tegen het overheidsbeleid ten aanzien van corona.

TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN

I. Baten uit eigen fondsenwerving

BATEN UIT EIGEN FONDSWERVING			
	2022	begroting 2022	2021
Donaties, giften en schenkingen	2.012.257	1.702.250	1.863.830
Donaties, giften en schenkingen m.b.t. RCO House	202.776	199.445	494.632
Legaten	195.635	100.000	97.681
Nalatschappen	1.576.424	600.000	765.210
Totaal baten van particulieren	3.987.091	2.601.695	3.221.354
De Salon	74.250	79.500	76.000
Sponsorcontracten	1.976.204	1.951.588	1.783.959
Totaal baten van bedrijven	2.050.454	2.031.088	1.859.959
Andere organisaties zonder winststreven	1.153.406	1.563.948	1.092.581
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	1.153.406	1.563.948	1.092.581

De baten van particulieren (incl. House) waren € 0,3 miljoen hoger dan begroot, o.a. vanwege een nieuw Fonds op Naam en eenmalige schenkingen. De inkomsten uit legaten en nalatschappen waren fors hoger dan begroot. Deze zijn, gezien hun aard, moeilijk te begroten en kunnen jaarlijks sterk fluctueren. In 2022 werden vijf legaten en drie nalatschappen verkregen (2021: 12). Vanwege de corona-epidemie werden minder aanvragen bij vermogensfondsen gedaan en/of gehonoreerd.

Sponsorcontracten

Het Concertgebouworkest heeft drie hoofdsponsors ('Global Partners'), namelijk:	
Booking.com	contract tot en met 31 augustus 2025
ING	contract tot en met 31 augustus 2026
Unilever	contract tot en met 31 december 2025
alsmede elf sponsors ('Partners'):	
Accenture	contract tot en met 31 augustus 2023
Arcadis	contract tot en met 31 augustus 2024
ATP	contract tot en met 31 december 2022
CBRE	contract tot en met 31 augustus 2022
De Brauw Blackstone Westbroek	contract tot en met 31 augustus 2025
FrieslandCampina	contract tot en met 31 december 2025
KLM	contract tot en met 31 december 2022
Loyens & Loeff	contract tot en met 31 augustus 2023
PwC	contract tot en met 31 augustus 2025
Stibbe	contract tot en met 31 augustus 2023
TBI	contract tot en met 31 augustus 2025

Op basis van sponsorcontracten heeft Foundation Concertgebouworkest een jaarlijks (periode 1/9/2022-31/8/2023) recht op sponsorbijdragen. Omdat de meeste sponsorcontracten per seizoen lopen, zijn er verplichtingen uit hoofde van tegenprestaties per einde kalenderjaar. De tegenprestaties worden gemiddeld genomen verspreid over het seizoen genoten door de sponsors. Eventuele tegoeden worden zoveel mogelijk uitgeput richting einde van het seizoen. De verwachting is dat er na afloop van het huidige seizoen geen sprake is van omvangrijke openstaande tegoeden.

De Foundation heeft de volgende toezeggingen ontvangen uit met name periodieke schenkingen en sponsorcontracten:

nog te ontvangen (voornamelijk periodieke schenkingen):		bedrag
2022 achterstallig		30.069
2023		1.139.538
2024		946.792
2025		765.592
2026		283.492
2027		119.842
latere jaren		0
		3.285.323
De Salon nog te ontvangen:		
2022 achterstallig	Deze bedragen zijn opgenomen onder de post vorderingen en zijn verantwoord bij de opbrengsten in het boekjaar 2022	pm
2023		69.000
2024 en latere jaren		69.000
		138.000
Sponsorcontracten nog te ontvangen:		
2023		2.175.133
2024		1.993.667
2025		1.653.667
2026		421.333
2027		0
latere jaren		0
		6.243.800
TOTAAL		9.667.123

2. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

OVERIGE BATEN			
	2022	begroting 2022	2021
Opbrengst verhuur instrumenten	114.886	65.000	79.907
TOTAAL OVERIGE BATEN	114.886	65.000	79.907

De instrumentencollectie wordt tegen vergoeding ter beschikking gesteld aan het Concertgebouworkest.

De realisatie bevat tevens een boekwinst van bijna € 50.000 uit verkoop van niet gebruikte instrumenten.

De steun aan het Concertgebouworkest was circa € 210.000 hoger dan begroot vanwege nieuwe ► sponsorcontracten en lagere sponsorkosten, met name in het eerste kwartaal als gevolg van corona.

3. Besteed aan doelstelling

STEUN AAN ST. KON. CONCERTGEBOUWORKEST	2022	begroting 2022	2021
Afschrijving instrumenten	108.297	105.000	106.430
Premie verzekeringen instrumenten	123.403	120.000	141.778
Onderhoud instrumenten	130.330	118.000	99.421
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	331.045	379.295	289.839
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	7.500	7.500	7.500
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	4.000	4.000	4.000
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten, instrumenten en publieksbereik (N.N.)	20.000	0	0
Bestedingen Bernard Haitink Fonds	7.750	15.000	4.000
Bestedingen Willem Mengelberg Fonds	26.005	20.000	21.500
Bestedingen Christiaan Vlek Fonds	23.800	15.000	22.500
Bestedingen Jacobson Fonds	10.000	10.000	10.000
Bestedingen Els Mosler Fonds	23.500	12.500	12.567
Bestedingen Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds	5.769	5.000	5.000
Bestedingen Irwan Rachman Fonds	6.000	7.500	7.500
Bestedingen Fur Elise Fonds	10.000	5.000	0
Bestedingen Huib Kersten Fonds	4.000	5.000	5.000
Bestedingen De Witt Wijnen Fonds	15.000	5.000	5.000
Bestedingen In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	2.000	2.500	2.000
Bestedingen Pan Fonds	5.000	5.000	0
Bestedingen Alfred Nijkerk Fonds	7.500	5.000	7.500
Bestedingen Frances Fonds	30.000	20.000	30.000
Bestedingen Christine Schunck Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Het Mozartgenootschap	5.000	10.000	10.000
Bestedingen Kondrashin Fonds	10.000	10.000	0
Bestedingen Sjoerd van den Berg Fonds	5.000	5.000	4.300
Bestedingen Ben Pauw Fonds	25.000	5.000	5.000
Bestedingen Burgerhout Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Reni en Egon Mosler Fonds	19.900	10.000	10.610
Bestedingen Mr. Cornelis Roozen Fonds	15.000	15.000	15.000
Bestedingen Richter Fonds	2.500	5.000	5.000
Bestedingen F. Visscher Fonds	2.500	14.800	2.000
Bestedingen Helen Wieringa Fonds	4.000	2.500	2.000
Bestedingen Van Lith-Dumont Fonds	7.473	7.500	7.500
Bestedingen Fonds Jan Raes	2.000	5.000	0
Bestedingen Eduard Planting en Marque Joosten Compositiefonds	68.000	50.000	57.000
Bestedingen Agnes Nijboer Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Sonnevart Fonds	15.000	7.500	0
Bestedingen Annemarijn Fonds	5.000	0	0
Bestedingen Fonds Pieter van der Meij	2.500	0	0
Bestedingen Wealtheon Fonds	20.000	0	0
Bestedingen Pieter Houbolt Fonds	20.000	0	0
Bestedingen Concertgebouworkest inzake sponsorcontracten	1.227.668	861.635	1.402.510
Bestedingen RCO House	202.776	194.445	495.582
Bestedingen Belgische Vrienden	0	5.000	42.046
Bestedingen overig	0	0	65
Overige bijdragen aan familieconcerten, educatieve- en artistieke projecten	1.370.797	1.647.500	913.342
Bijdrage aan automatiseringskosten (CRM-systeem)	30.000	30.000	30.000
RCO Universe	100.000	100.000	200.000
TOTAAL STEUN/ONDERSTEUNING DOELSTELLING	4.076.013	3.867.175	3.998.490
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling (tabel 1 / kolom 1)	223.677	203.607	208.356
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	4.299.690	4.070.782	4.206.846

4. Wervingskosten

KOSTEN EIGEN FONDSENWERVING			
(In)directe verwervingskosten	begroting		
	2022	2022	2021
Bijeenkomsten/werving particulieren	217.703	446.650	255.323
Wervingskosten Buitenlandse Vrienden	98.489	96.500	35.911
Bijeenkomsten/werving De Salon	22.117	56.780	21.166
Wervingskosten Sponsors	458.625	774.590	106.664
	796.934	1.374.520	419.064
Uitvoeringskosten (zie tabel 1 / kolom 2)	738.348	673.904	688.764
TOTAAL WERVINGSKOSTEN	1.535.282	2.048.424	1.107.828

Aan directe wervingskosten werd in 2022 € 0,6 miljoen minder uitgegeven dan begroot. In het eerste kwartaal vonden vanwege corona nog weinig wervingsevenementen plaats.

5. Kosten beheer en administratie doelstelling

(zie tabel 1 / kolom 3) **156.574** **142.525** **145.849**

TABEL 1 Lasten verdeling en toerekening aan de doelstelling						
doelstelling steun aan het Concertgebouworkest	wervingskosten	beheer en admin.	totaal 2022	begroting 2022	totaal 2021	
Steun aan het orkest	4.076.013	0	4.076.013	3.867.175	3.998.490	
Bijeenkomsten/ werving particulieren	0	217.703	217.703	446.650	255.323	
Bijeenkomsten/werving de Salon	0	22.117	22.117	56.780	21.166	
Wervingskosten Buitenlandse Vrienden	0	98.489	98.489	96.500	35.911	
Wervingskosten Sponsors	0	458.625	458.625	774.590	106.664	
Uitvoeringskosten						
<i>Salaris</i>	150.973	498.212	105.681 *	754.867	696.805	
<i>Sociale lasten</i>	20.107	66.352	14.075 *	100.533	86.404	
<i>Pensioenlasten</i>	23.543	77.690	16.480 *	117.713	129.327	
<i>Overige personeelskosten</i>	18.645	61.530	13.052 *	93.227	50.000	
<i>Kantoorkosten</i>	10.028	33.093	7.020 *	50.141	55.000	
<i>Bestuur/afd. e.d.</i>	380	1.255	266 *	1.902	500	
<i>Databeheer</i>	0	215	0	215	0	
<i>Overige algemene kosten:</i>						
<i>Notariskosten</i>	0	0	0	2.000	1.068	
Totaal uitvoeringskosten	223.677	738.348	156.574	1.118.598	1.020.036	
TOTAAL	4.299.690	1.535.282	156.574	5.991.545	6.261.731	

*) Van de salariskosten en kantoorkosten is 20% bestemd voor het beheer van de collectie muziekinstrumenten, 66% is besteed aan fondsenwerving en 14% is besteed aan algemene beheer- en administratiekosten. De uitvoeringskosten waren hoger dan begroot vanwege over 2022 toegekende crisistoelagen en gratificaties. De inhuur van uitzendkrachten was hoger dan begroot.

6. Saldo financiële baten en lasten

SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
	begroting		
	2022	2022	2021
Inkomsten effectenportefeuille	339.869	200.000	296.898
Koers- en valutaresultaat effecten	-2.334.076	0	1.787.346
Rente liquide middelen (bank- en spaarrekeningen)	-11.344	0	-8.714
	-2.005.552	200.000	2.075.529
Kosten van beleggingen	-54.686	-64.000	-55.147
Overige bankkosten	-1.200	-2.000	-1.072
TOTAAL SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-2.061.438	134.000	2.019.310

De baten uit beleggingen worden prudent begroot. De beurs kende in 2022 grote pieken en dalen. Het jaar werd met een fors koersverlies afgesloten.

PERSENEEL

	rekening 2022	begroting 2022	rekening 2021
Gemiddeld aantal personeelsleden in FTE	11,3	11,3	11,1
Totaal bezoldiging bestuurders en toezichthouders	0	0	0
Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichthouders	0	0	0

De Foundation heeft geen werknemers in dienst. Personeelskosten worden doorbelast vanuit Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

Educatie manager Lili Schutte in gesprek met componist Theo Loevendie tijdens de lancering van de app De Nachtegaal.

Verbonden partijen

A. Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (Concertgebouworkest)

Aard der activiteiten

De Stichting stelt zich ten doel de bevordering van de Nederlandse muziekcultuur door het in stand houden van het Koninklijk Concertgebouworkest en het doen geven van muziekkuitvoeringen door dit orkest, alsmede door alle andere aan dit doel dienstige wettelijke middelen.

Prestaties door het Concertgebouworkest

- administratieve dienstverlening (om niet)
- het verzekeren van de ter beschikking gestelde instrumenten
- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van personeel

Prestaties jegens Concertgebouworkest

- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van haar instrumenten aan de leden van het Koninklijk Concertgebouworkest
- het bijeenbrengen van gelden ten behoeve van het doel van het Concertgebouworkest

B. Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest

Aard der activiteiten

De stichting heeft ten doel het houden, beheren en exploiteren van registergoederen ten behoeve van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Prestaties door de Stichting Beheer Vastgoed

- het vanaf eind 2018 beschikbaar stellen van kantoorruimtes, en oefenruimtes en een ensemblezaal voor musici van het Koninklijk Concertgebouworkest

Prestaties jegens de Stichting Beheer Vastgoed

- het bijeenbrengen van gelden ten behoeve van het doel van de Stichting Beheer Vastgoed

Overige gegevens

1. Bestemming resultaat

Het saldo van baten en lasten bedraagt € 747,147 negatief en de bestemming van dit resultaat is als volgt:

Besteedbaar vermogen	
Reserve als bron van inkomsten	-1.541.736
Vastgelegd vermogen	
Fonds activa doelstelling	443.899
Fonds op Naam	350.690
TOTAAL	-747.147

Amsterdam, 21 maart 2023

A.J.M. Nijboer, *voorzitter*

J. Treffers, *penningmeester*

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Foundation Concertgebouworkest.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Foundation Concertgebouworkest te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Foundation Concertgebouworkest per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Foundation Concertgebouworkest zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvennootschappen. Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 31 maart 2023

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:

A.P. Buteijn RA en A.A. Hammega RA

BEGROTING 2023

Bijlage 1

BEGROTING	2022	realisatie 2022	2023
FONDSENWERVING			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Donaties, giften en schenkingen	1.702.250	2.012.257	1.665.150
Donaties, giften en schenkingen m.b.t. RCO House	199.445	202.776	21.450
Legaten	100.000	195.635	100.000
Nalatenschappen	600.000	1.576.424	600.000
De Salon	79.500	74.250	108.250
Sponsorcontracten	1.951.588	1.976.204	2.384.088
Andere organisaties zonder winststreven	1.563.948	1.153.406	1.230.000
	6.196.731	7.190.951	6.108.938
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten			
Opbrengst verhuur instrumenten	65.000	114.886	65.000
Som der baten	6.261.731	7.305.837	6.173.938
LASTEN			
Besteed aan doelstelling			
Steun aan St. Koninklijk Concertgebouworkest	3.867.175	4.076.013	3.986.044
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	203.607	223.677	215.846
	4.070.782	4.299.690	4.201.889
Wervingskosten	33,1%	21,4%	29,8%
<i>Kosten eigen fondsenwerving</i>			
(In)directe verwervingskosten	1.374.520	796.934	1.106.267
Uitvoeringskosten	673.904	738.348	714.690
	2.048.424	1.535.282	1.820.957
Kosten beheer en administratie			
	142.525	156.574	151.092
Som der lasten	6.261.731	5.991.545	6.173.938
Saldo voor financiële baten en lasten	0	1.314.292	0
Rente, dividenden en koersresultaten	200.000	-2.005.552	200.000
Kosten van beleggingen	-64.000	-54.686	-58.000
Overige bankkosten	-2.000	-1.200	-2.000
Saldo financiële baten en lasten	134.000	-2.061.438	140.000
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	134.000	-747.147	140.000

OVERSCHOT IS TOEGEVOEGD/ONTTROKKEN AAN:	2022	realisatie 2022	2023
Vrij besteedbaar vermogen	pm	-1.541.736	pm
<i>Vastgelegd vermogen:</i>			
Fonds activa doelstelling	pm	443.899	pm
Fonds op naam	pm	350.690	pm
TOTAAL	0	-747.147	0

SPECIFICATIE BEGROTING	2022	realisatie 2022	2023
Donaties, giften en schenkingen			
Schenkingsprogramma: Periodieke schenkingen	765.000	739.792	850.850
Schenkingsprogramma: Eenmalige giften	0	25.576	0
Fondsen op Naam	120.000	782.387	245.000
Diversen (t.b.v. instrumenten en dergelijke)	817.250	464.501	569.300
	1.702.250	2.012.257	1.665.150

Opening Night in het Westerpark. De instrumentenvrachtwagen backstage.

SPECIFICATIE BEGROTING	2022	realisatie 2022	2023
Steun aan St. Kon. Concertgebouworkest			
Afschrijving instrumenten	105.000	108.297	106.000
Premie verzekeringen instrumenten	120.000	123.403	120.000
Onderhoud instrumenten	118.000	130.330	200.000
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	379.295	331.045	374.000
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	7.500	7.500	7.500
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	4.000	4.000	4.000
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten, instrumenten en publieksbereik (N.N.)	0	20.000	20.000
Bestedingen Bernard Haitink Fonds	15.000	7.750	7.500
Bestedingen Willem Mengelberg Fonds	20.000	26.005	20.000
Bestedingen Christiaan Vlek Fonds	15.000	23.800	20.000
Bestedingen Jacobson Fonds	10.000	10.000	10.000
Bestedingen Els Mosler Fonds	12.500	23.500	10.000
Bestedingen Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds	5.000	5.769	5.000
Bestedingen Irwan Rachman Fonds	7.500	6.000	7.500
Bestedingen Fur Elise Fonds	5.000	10.000	10.000
Bestedingen Huib Kersten Fonds	5.000	4.000	5.000
Bestedingen De Witt Wijnen Fonds	5.000	15.000	5.000
Bestedingen In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	2.500	2.000	2.500
Bestedingen Pan Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Alfred Nijkerk Fonds	5.000	7.500	5.000
Bestedingen Frances Fonds	20.000	30.000	30.000
Bestedingen Christine Schunck Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Het Mozartgenootschap	10.000	5.000	10.000
Bestedingen Kondrashin Fonds	10.000	10.000	0
Bestedingen Sjoerd van den Berg Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Ben Pauw Fonds	5.000	25.000	5.000
Bestedingen Greta Steneker - van der Drift Fonds	0	0	0
Bestedingen Burgerhout Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Reni en Egon Mosler Fonds	10.000	19.900	10.000
Bestedingen Mr. Cornelis Roozen Fonds	15.000	15.000	15.000
Bestedingen Richter Fonds	5.000	2.500	3.000
Bestedingen F. Visscher Fonds	14.800	2.500	5.000
Bestedingen Helen Wieringa Fonds	2.500	4.000	3.000
Bestedingen Van Lith-Dumont Fonds	7.500	7.473	7.500
Bestedingen Fonds Jan Raes	5.000	2.000	5.000
Bestedingen Eduard Planting en Marque Joosten Compositiefonds	50.000	68.000	50.000
Bestedingen Agnes Nijboer Fonds	5.000	5.000	5.000
Bestedingen Sonnevlaert Fonds	7.500	15.000	10.000
Bestedingen Annemarijn Fonds	0	5.000	5.000
Bestedingen Fonds Pieter van der Meij	0	2.500	3.000
Bestedingen Wealthon Fonds	0	20.000	20.000
Bestedingen Pieter Houbolt Fonds	0	20.000	20.000
Bestedingen Concertgebouworkest inzake sponsorcontracten	861.635	1.227.668	1.246.594
Bestedingen RCO House	194.445	202.776	21.450
Bestedingen Belgische Vrienden	5.000	0	0
Overige bijdragen aan familieconcerten, educatieve- en artistieke projecten	1.647.500	1.370.797	1.322.500
Bijdrage aan automatiseringskosten (CRM-systeem)	30.000	30.000	30.000
RCO Universe	100.000	100.000	200.000
	3.867.175	4.076.013	3.986.044
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	203.607	223.677	215.846
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	4.070.782	4.299.690	4.201.889

SPECIFICATIE UITVOERINGSKOSTEN EN SALARISKOSTEN BEHEER MUZIEKINSTRUMENTEN			
Begroting 2022			
Verdeling uitvoeringskosten	doelstelling steun Concertgebouworkest	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	139.361	459.891	97.553
Sociale lasten	17.281	57.027	12.097
Pensioenlasten	25.865	85.356	18.106
Overige personeelskosten	10.000	33.000	7.000
Kantoorkosten	11.000	36.300	7.700
Bestuur/afd. e.d.	100	330	70
Databeheer	0	0	0
<i>Overige algemene kosten</i>			
Notariskosten	0	2.000	0
	203.607	673.904	142.525

Realisatie 2022			
Verdeling uitvoeringskosten	doelstelling steun Concertgebouworkest	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	150.973	498.212	105.681
Sociale lasten	20.107	66.352	14.075
Pensioenlasten	23.543	77.690	16.480
Overige personeelskosten	18.645	61.530	13.052
Kantoorkosten	10.028	33.093	7.020
Bestuur/afd. e.d.	380	1.255	266
Databeheer	0	215	0
<i>Overige algemene kosten</i>			
Notariskosten	0	0	0
	223.677	738.348	156.574

Begroting 2023			
Verdeling uitvoeringskosten	doelstelling steun Concertgebouworkest	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	155.430	512.919	108.801
Sociale lasten	19.273	63.602	13.491
Pensioenlasten	28.842	95.179	20.190
Overige personeelskosten	4.300	14.190	3.010
Kantoorkosten	7.600	25.080	5.320
Bestuur/afd. e.d.	400	1.320	280
Databeheer	0	400	0
<i>Overige algemene kosten</i>			
Notariskosten	0	2.000	0
	215.846	714.690	151.092

ROOSTER VAN TERMIJNEN BESTUURSLEDEN

Bijlage 2

bestuursleden	aangetreden	herbenoeming	ze termijn
Anita Nijboer	29-9-2015	2019	2023
Fons van Westerloo	12-3-2014	2018	2022
Heleen Kersten	2-3-2010	2014	2022*
Jakob Treffers	1-11-2018	2022	2026
Ellen Cramer-de Jong	1-11-2018	2022	2026
Oswald Coene	1-3-2021	2025	2029
Dolph Hogewoning	1-3-2021	2025	2029
Dominik Winterling	1-3-2021	2025	2029
Gregor Horsch	20-12-2021	2025	2029
Marc Diepstraten	28-6-2022	2026	2030
Naomi Sedney	28-6-2022	2026	2030

* Benoeming vond plaats onder regeling vorige statuten. Die kenden een benoemingstermijn van 12 jaar.

Het Koninklijk Concertgebouworkest

Bernard Haitink, *eredirigent* †

Mariss Jansons, *conductor emeritus* †

Riccardo Chailly, *conductor emeritus*

Directie in 2022

72 Dominik Winterlink, *directievoorzitter*

Ulrike Niehoff, *artistiek directeur*

David Bazen, *directeur bedrijfsvoering*

Het Concertgebouworkest en het Monteverdi Choir onder leiding van Sir John Eliot Gardiner.

SCHENKERS, CORPORATE PARTNERS EN FONDSSEN

Wij danken onze particuliere schenkers, corporate partners en fondsen voor hun genereuze steun. Met hun bijdragen komen projecten tot stand die een noodzakelijke basis vormen voor een gezonde toekomst van het Concertgebouworkest.

Global Partners

Booking.com / ING / Unilever

Corporate Partners

Accenture / Arcadis / CBRE / De Brauw Blackstone Westbroek / FrieslandCampina / KLM / Loyens & Loeff / PwC / Stibbe / TBI Holdings

Samenwerkingspartners

ATPI / Egon Zehnder / Privium

Business club De Salon

AKD / AM / Atlas Fiscalisten / Bain & Company / Boontje Advocaten / Capital A / Cornerstone Real Estate Group / CrystalConnect / Damsté Advocaten & Notarissen / EQT Life Sciences / Eversheds Sutherland / EY Nederland / Gryphon / HC Partners / Hete Peper / IK Investment Partners / Koninklijke De Gruijter & Co / Lumen Lawyers / Polestar Netherlands / Providence Capital / Rabobank / Rollz International / Stanton Chase / Stek Advocaten

Vermogensfondsen

Ammodo / Art Mentor Foundation Lucerne / Don Quixote Foundation / Porticus / Schweizer Willem Mengelberg-Stiftung

Trustees

Mevrouw drs. A.M. Plate

Masters

Pauline Beelaerts en Coen Teulings / Mevrouw C.I.Th. Bierlaagh-Lucas / Dick en Thelma de Bruin / Paul van Ditzhuyzen / Jan Docter / Rick en Marga Donehoo / De heer A.Ph.J. de Haseth Möller / De heer mr. R.R. Hazewinkel / Mevrouw A. Ide-Rempt / Jan Kalff / De heer J.R.V. Lindeman / De heer en mevrouw Van Marle-Crommelin / Louise M. Nanning / Marjon Oosterhout / Floor en Arnoud-Jan Pennink-de Blocq van Kuffeler / Truus und Gerrit van Riemsdijk Stiftung / De heer H.A. van Rijbroek en mevrouw V.E. Fedoseeva-van Rijbroek / De heer drs. H.M.C.M. Schölvinc / Mozes A. Staszewski / De heer A.J. aan de Stegge / Stichting Tabernaleporis / Stichting Thurkowsfonds / De heer ir. M.C. van Veen en mevrouw dr. A.G. Leemhuis / Bernard Wolters en Beate Matznetter / Anneke en Charles Zijdeveldt / en anonieme schenkers

Fellows

De heer D. van den Broek / Mr. P. Buchner / Annemarie en Frederik Buijn-Buissink / Oswald en Annemie Coene-Mersmann / Adam en Titia Cohen-Overbeek / Arthur Fischer / Marguerite Goldschmeding / E.A. de Graaff-van Meeteren / De heer drs. P.J.H.M. Luijten / Rob en Marijke van Oordt-Jones / De heer ir. M. van Pesch† en mevrouw Y. van Pesch-Kaptijn / De heer en mevrouw Rogaar-Burlage / De heer en mevrouw Tuzgöl-Willigers / Herma en Quinten de Wijn / Cees en Simone Zeevenhooven / en anonieme schenkers

Patrons

De heer en mevrouw Ankersmit-Taminiau / De heer mr. F.A.W. Bannier / Mevrouw H.F.C. van Beek / Mevrouw C. Beelaerts van Blokland / De heer en mevrouw Bekouw-Ellis / Mevrouw drs. N. Berghuis-Bos / De heer dr. Gert Bindels / Dhr. J. Th. Blok / De heer J.H. Blom / Mevrouw P.W. Boll-Kruseman / Rob van den Boogaard / De heer drs. F. Bos / Marianne Bouwman-Nissen / De heren H.J. Braaksma en R. Steigleder / Robert Broekema en Frank Rövekamp / De heer en mevrouw Bunjes-Belinfante / Ad Carlée en John van Gemert / Hinderrustfonds / De heer en mevrouw J.H. Coops / De heer J.K. van Andel en de heer P.G.B. van Delden / Louise van Deth en Sander Stuijt / De heer en mevrouw Wijnand-de Jong / De heer M. Dijkstra / Donald Dinkelaar / De heer ir. J.D. Doets / Siebe van Elsloo en Mirjam van Elsloo-Dizij / De heer en mevrouw Erb-Hudig / De heer en mevrouw De Meulemeester-van Erp / De heer en mevrouw Eskes-Nijhuis / De heer A.J. Fogteloo / De heer J.H.R. van Ginkel / Mevrouw M. van Gorp / Stichting Beau Lieu et Beaux Arts / De heer en mevrouw Grimm-van der Veen / Mevrouw G.J. de Haan-Bosch / De heer en mevrouw van Haarlem-Heinz / De heer en mevrouw Haars / De heer J.F. Hamming / Familie Han-Crebolder / Saskia en Jorrit Hartmans / Mevrouw K. Hazewinkel / Mevrouw ir. H.C.M. Heyning / De heer G.E.W. van Hille / De heer J.P.H. van Hilten / De heer T. Hirasawa / De heer J.B.P. Hoogeboom / Mevrouw B.C. Houben / Johan Huisman / De heer P.D. Huizer / De heer en mevrouw Hustinx-van Acker / Ruth en Reinoud van Ieperen / Trienke A. de Jong / Gerard Jongerius / De heer en mevrouw De Jongh-De Bois / Mevrouw mr. E.H. de Jong-van Dooijeweert / Kay en Michiel Josephus Jitta / Jaap en Mies Kamp / De heer en mevrouw Kat-Goudsmit / Anton van Kempen en Klaartje Staghouter / De heer M. Kessler / Corrie Hindaal / De heer Koenders en mevrouw Genovese / Mevrouw E. Kostense / De heer M.P.A. Koster / Ron van Kralingen / De heer en mevrouw Kuiper-van Hall / De heer en mevrouw de Leeuw-Krekels / Mevrouw mr. E.J. Louwe Kooijmans-van der Sluijs en mevrouw mr. A.M.E. van der Sluijs-Louwe Kooijmans / Familie Lukowski / Johan Maij / De heer en mevrouw Mak-van der Vossen / Rien H. Meppelink / De heer A.A. Meurer / Karin Meurs / De heer en mevrouw Mispelblom Beijer-Graafland / Joke Moëd-Reiss / De heer en mevrouw Munnig Schmidt / Ton en Anne-Miek Nelissen-Hanssen / De heer P. Oldenhove en mevrouw W.R. Stocks / De heer en mevrouw W.L. Peeters / De heer R. Le Poole / Mevrouw mr. A.M. Prins-Jansen† / De heer dr. P. Provò Kluit / De heer en mevrouw Reesink-de Vries / L.M. Remarque-van Toorn

/ De heer A.N. Rietveld / De heer Rijkema en mevrouw Smits / Alexander Rinnooy Kan / De heer en mevrouw Roorda-Avis / De heer en mevrouw Roos / Sebald en Annet van Royen / De heer Ph. Scheltens en mw. M. Scheltens-de Boer / Dorette Schilte-Ouwehand / Mevrouw G.M.T. Harink en de heer M.F. Scholten / Dr. Fred Schonewille / De heer ir. H. Schoone / De heer en mevrouw Van der Schoot-van Voorst / De heer en mevrouw Schreve-Brinkman / De heer H. Sellmeijer en mevrouw V. Sellmeijer-van der Laarse / Feike en Inge Sijbesma / De heer J.C. Somer / John en Annelies van der Steen / De heer en mevrouw Stols-Gonçalves / Julienne Straatman / Martin Taphoorn en Hans Cats / Ferry en Hanneke Theunisse / Ivonne Tilman / M. van Tongeren / De heer Pitt Treumann en mevrouw Esther Heckman-Treumann / Mevrouw D.J. Vermeulen en de heer M.H. Steltenpool / Mevrouw A.E. Veth / David W. Voetelink / De heer J.C.M. Vogten / Cees en Dini de Voogd-de Looff / P.C. Voûte en M.A.C. Raaijmakers / De heer R.M.F. van der Weiden / Paul en Tineke Wentholt / Cora en Dolpff Wigbers / De heer en mevrouw Van Wijk-Koehoorn / Jaap en Yolande Willeumier - Alberdingk Thijm / De heer en mevrouw Zuidam-van Middelkoop / en anonieme schenkers

Companions

Arthur Augustijn / Paul Bouckaert / Coen en Sally van Beuningen-Hartevelt / Tessa Daling / Wybe van Dijk en Sofía van de Ven / Rommy Marjolein Don / Pieter en Heleen van Doorn / Marco Eliens en Celine van Kleef / Guyon Essed / Michiel Boere en Coraline Haitjema / Remy François en Marguerite Hanley / Sam Hendrix / Wouter en Henriëtte de Koning-Henny / Sandra Hoeboer / Hiske Hoekstra / Ralph Jansen / Maaike Janssen / Femke de Jong / Isabelle Kettner / Caro Kramer en Joel Wessels / Daniëlle Lambinon / Jurriën Leemhuis / Susanna Leemhuis / Johanna en Maximilian Lehmann / Sjoerd Lopik / Maarten en Gerdine Nelissen-Niemans / Fleur Osté en Jochem Berk / Wietske Hoekstra en Marcel Otten / Olivier en Saskia Oudegeest-Schaper / Reza Pamudji / Laura Rachman / Jan Rinia / Wilmer Smeenk / Dimple Sokartara / Dieuwer van Staveren / Joris Steenkamp / Maurits Swagemakers / SuMee Tan-Jongejan / Victoria van Tets / Riemke en IJsbrand thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg / Sebastiaan van Triest en Wite de Savornin Lohman / Bart Veldman en Laura Engels / Fleur van der Ven / Pauline Vereijken / Léonie en Izaäk Vervliet-Achammer / Nadia Visee / Steven Vlek en Jessica Schouten / Lútsen de Vries en Florentine Berkelbach van der Sprenkel / Björn Waltmans / Frank Weijnen / Robert de Wijn / Anne Jan de Witte - Coaching, Training & Consultancy / Cathérine Zijlstra / en anonieme schenkers

Fondsen op Naam

Annemarijn Fonds / Sjoerd van den Berg Fonds voor jong en nieuw publiek / Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds / Burgerhout Fonds / Van Ees Havenstein Fonds / Für Elise Fonds / Frances Fonds / Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent / Jacobson Fonds / Pieter Houbolt Fonds / Huib Kersten Fonds / Kirill Kondrashin Fonds / in memoriam Hester van Kralingen Fonds / Van Lith-Dumont Fonds / Fonds Pieter van der Meij / Willem Mengelberg Fonds / Els Mosler Fonds / Reni en Egon Mosler Fonds / Het Mozartgenootschap / Agnes Nijboer Fonds / Alfred Nijkerk Fonds / Pan Fonds / Ben Pauw Fonds / Eduard Planting en Marque Joosten Compositiefonds / Irwan Rachman Fonds / Fonds Jan Raes / Richter Fonds / Stichting Mr. Cornelis Roozen Fonds / Christine Schunck Fonds / Sonnevaert Fonds / Greta Steneker-van der Drift Fonds / Fréan Visscher Fonds / Christiaan Vlek Fonds / Wealtheon Fonds / Helen Wieringa Fonds / De Witt Wijnen Fonds / en anonieme schenkers van een Fonds op Naam

74 Leden van het Gouden Gilde

Mevrouw dr. M.W.M. Akkerman-Zaalberg van Zelst / Mevrouw H.A.J.M. van Alphen-Slooff / Ted Baijings / Loes en Evert van den Bergh / De heer en mevrouw Beyer-Lazonder / Mevrouw M.A.M. Boer-ten Hagen / De heer drs. J.B.L.M. Bouwman† / Barones Collot d'Escury-Ledeboer / Mevrouw I. van Deth-Ruys / De heer dr. H.P. Deys / Jan Dijker en Marijke Veldhuis / Loes en Egbert Dommering-van Rongen / De heer en mevrouw Groenteman-Biederman / De heer en mevrouw Piek-den Hartog / Jelleke en Rolf Hof / De heer dr. S. van Houten / Mevrouw H.M. Jensema-de Jongh / Jonkheer mr. J.D. en mevrouw D.A. van Karnebeek-van Roijen / Dr. G.A. (Bert) Kool / De heer dr. P.J.M van Laarhoven / De heer en mevrouw J.S. van der Linden - de Jong / De heer en mevrouw Lindenbergh-Sluis / De heer dr. H.R.E. van Maanen / Mevrouw J.W. van Maanen-Stassen / Leen en Wendy Menken-Verburg / M.J.E. Overberg / De heer en mevrouw Overberg-Geesink / Jochem en Saskia Overbosch / Jan en Cissy Raaijmakers / L.M. Remarque-van Toorn / De heer mr. J.W.M Russell / Mevrouw A. van der Ven / Mevrouw A.M. Scholten van Aschat-Sillem / De heer en mevrouw Snoeck-Duymaer van Twist / De heer R. Starreveld / Hans Vroom / en anonieme schenkers

Leden van het Kroongilde

Concertgebouworkest Young

Schenkingen vanaf € 1.500,-

Fondsen Art Mentor Foundation Lucerne / Brook Foundation / Dutch Masters Foundation / Porticus / Stichting Tabernaleporis / Stichting Tull Universal / Vogelgezag Foundation

Fondsen op naam Frances Fonds / Fréan Visscher Fonds / Pieter Houbolt Fonds / Het Mozartgenootschap / Ben Pauw Fonds / Irwan Rachman Fonds / Richter Fonds / Christine Schunck Fonds / Christiaan Vlek Fonds / Wealtheon Fonds / De Witt Wijnen Fonds

Particulieren Ursula en Henk Fiolet (legaat) / Menno Maas / Mevrouw J. Meester / Dick en Monique Nieuwenhuis-François / Mevrouw C.J.C. Scheffer (erfstelling) / Cora en Dolpff Wigbers / en anonieme fondsen en schenkers

Dutch Masters Foundation

Swiss Friends of the Concertgebouworkest

Global Friends

Trustees Wim Kooyker† en Judith-Ann Corrente **Masters** Karel Bagijn en Ruulke Bagijn-van Overbeeke / Paul en Rosemary Heule / Yuki en Tomoyuki Izumi / Eijk en Rose-Marie de Mol van Otterloo / Richard en Lauren Nijkerk / Duco Sickinghe / Victor en Kathelijn Zwart **Fellows** Saul en Linda Van Beurden / Robbert Dijkgraaf en Pia de Jong / Eelco de Jong / Michael en Ekaterina Ksoll / Johan A. de Meij / Dick en Monique Nieuwenhuis-François / Howard en Jacqui Santangelo Schwartz / de heer A.P. Tegelaers **Patrons** Page Ashley / François-Carlos en Laura Bovagnet / Pauline Breitbarth / Peter en Brigitte Callens / Etienne en Mia Carbonez-Wijnen / Christophe en Anne Convent / Damien en Michèle Coppieters 't Wallant / Margreet van Dijk / Marco en Linda Eijsackers / Irina Fisher / Eric en Marie-Christine ter Hark-d'Ursel / Leonardus Hendrixx / Bart en Annet Henny-van Oosten Slingeland / Roel en Floortje Huinink / Gerlach en Anita Jacobs-Balazs / Valérie Judels / René en Betty Kahn / Imme en Marilyn Kam-Maas / Richard Kavesh / Nigol Koulajian / Rob Kuijpers / Anton en Marianne van der Lande / Jan Willem en Valérie van Lotringen-de Liniers / Ishtar Méjanès / Aernout en Marianne van der Mersch-Doyer / Christèle Mosca / Frans en Annette de Nerée tot Babberich / Walter Van Pottelberge / Max en Melanie Rijkenberg / Jean-Marc en Constance de Royère / Marinka Schillings / Sascha H. Schmidt en Meta van der Zanden / Martin Smit / Christophe en Valerie Tadie / Ferdinand en Margriet Verdonck-Van Houtte / Nanno en Véronique Wams / Bruce Weiss en Isa Freeling-Weiss / Dr. Axel and Sonja Wieandt / Harmen Zeven en Wies Verstraaten / en anonieme schenkers

Een Eigen Huis

Musici en stafleden van het Concertgebouworkest maken alweer vier jaar dankbaar gebruik van het mooie onderkomen met fantastische muzikale faciliteiten op Gabriël Metstustraat 16. Wij danken alle particuliere schenkers, fondsen en bedrijven voor hun steun aan de realisatie. De aankoop, de verbouwing, de nieuwbouw, de restauratie (van de entreehal, het trappenhuis, de voorgevel en het hek), de Amsterdamzaal, de Huiskamer, de Foyer, de kantoren de kamer van de chef-dirigent, de tien repetitiestudio's; de fysiotherapieruimte, de concertvleugel, de vier piano's, en last but not least: de 120 stoelen en de 96 tegels.

Schenkingen vanaf € 5.000,-

♠ Ammodo / Anker StuyVerven / Art Mentor Foundation Lucerne ♠ Walter en Hanneke Baars-Goetsch / Stichting Beau Lieu et Beaux Arts / Vriendenvereniging van het Koninklijk Concertgebouworkest in België / Bommel van der Bend en Rian Kalden / Stichting Benevolentia / Hugo van Berckel † en Annemie van Berckel-Boehmer / Nollie van Berge / Bas van Berkum en Louise Kenter / Jan de Bie Leuveling Tjeenk en Barbara van Hussen / Louis D. de Bièvre / Jeroen en Micheline van den Biggelaar-Brenninkmeijer / Mevrouw E. Blokker-Verwer / Onno en Angela den Boer / De heer N. de Boer en mevrouw M.L. de Boer / Brook Foundation / Dick en Thelma de Bruin ♠ Jan Willem Cramer en Ellen Cramer-de Jong / Dierik Cras en Vera Arnoldus / Paul en Anet Cronheim ♠ Annie Doeksen Stichting / Rick en Marga Donehoo / Benno van Dongen en Pauline van der Meer ♠ Stichting Elise Mathilde Fonds / De heer en mevrouw Ackermans-Erbe / De heer en mevrouw Eskes-Nijhuis ♠ Sam van der Feltz en Pamela Rigter / Fonds 1999 / Louise O. Fresco ♠ Mevrouw M.M.A. van de Geijn-Verhoeven / Gerard de Graaff en Dorothee van Vredenburg ♠ Ralph en Patricia Hamers-van Nimwegen / Jan Willem en Ria Hanrath-Pastoors / Hartwig Foundation / Heineken / Karin Obbink en Herman van Hemsbergen / De heer en mevrouw Hendrikse-Groeneveld / Paul en Rosemary Heule / Lodewijk en Diana Hijmans van den Bergh-Loudon / De heer G.E.W. van Hille / Corrie H. Hindaal / Hinderrustfonds / Jan Willem Hoevers en Klaartje Hissink / Jan Hoogeboom en Ria Hoogeboom-van den Hoff / Dennis en Jacomijne Horeman-Kooloos / Roderick en Clara Houben-van Karnebeek / De heer en mevrouw Van 't Hullenaar-van den Wijngaart ♠ Janssen de Jong Groep / P.W. Janssen's Friesche Stichting / De heer en mevrouw De Jongh-de Bois ♠ De heer en mevrouw Van Karnebeek-Thijssen / Hanny Kemna en Peter Meijerink / De heer J.H. Klees / Ellen Bouwen en Berry Kock / Roelof en Geertje Konterman / JK Stichting / René Kuijten en Cornélie ter Linden / Bas Kuiper ♠ Laaken Asset Management N.V. / Dries en Barbara van der Laan-Ruding / Joost en Machteld van Lanschot-van Vloten / De heer Van Lede † en mevrouw Van Lede-Quarles van Ufford / Lei Import / Jenny en Emile Lens-de Vries / Mevrouw I.E.E. van Lippe-Biesterfeld / De heer en mevrouw Van Lith-Dumont / Karin en Jan-Willem Lubbers-Nieuwenhuijs / De heer drs. Paul J.H.M. Luijten ♠ De heer R.J. van der Maal / Maarten en Anne-Marie Majoie / De heer en mevrouw Van Marle-Crommelin / De heer en mevrouw G.A. May / Mevrouw J. Meester / Ton en Maya Meijer-Bergmans / Meijers, makelaars in assurantiën / Schweizer Willem Mengelberg-Stiftung / Merifin Foundation / De heer mr. A.A. Meurer en mevrouw J.B.L. Bannier / Rose-Marie en Eijk de Mol van Otterloo / Taco Morelisse en Louise Verheij van Wijk / De heer en mevrouw Mosler-Reiss ♠ Anita Nijboer / Alfred Nijkerk Fonds / Eelco en Marre Nikkels-Evelein / Eveline Nikkels ♠ Tatiana Chopova en Hans Oerlemans / Rob en Marijke van Oordt-Jones / Marc van Opijnen ♠ Saskia Pahud de Mortanges / Frans en Lideke Peese Binkhorst-Hoffscholte / Marieke de Peijper-Pieksma / Kees en June Peijster-de Groot van Embden / Anne Marie Plate / Geert Potjewijd en Anneke Jansen ♠ Irwan Rachman Fonds / Lara, Jana, Masha en Jan Raes / Robert en Marlies Reibestein / Van Reisen Bouwmanagement & Advies / Alexander Ribbink en Nienke van den Hoek / Alexander Rinnooy Kan en Eva van der Dussen / Roelf en Machteld Rogaar-Burlage / Herman en Sophie van Roijen-van der Kuip / Yvonne van Rooy / Mr. Cornelis Roozen Fonds / Jaap Rosen Jacobson en Joanne Kellermann / Onno en Renée Ruding-Hekking / Willem en Beate Russell-Sass ♠ René Schelvis / Paul Schnabel / Mevrouw G.M.T. Harink en de heer M.F. Scholten / Familie Schölvinck / Mevrouw C.A. Schreuders-Bais / Hans en Swie Mei Schröder / Lisette Schuitemaker / Christine Schunck Fonds / Swiss Friends of the Concertgebouworkest / J.B. Sellmeijer † en J.M. Sellmeijer-van Piggelen / De heer en mevrouw Sibinga Mulder-Gevaerts / Paul en Jetty Sleurink-Algra / Martijn en Agniet Snoep / Bernard en Liesbeth Spoor-Vermeijlen / Marijke van Sprang-Kamstra / Boele en Ingrid Staal / Thérèse van Schie en Marc Staal / Paul en Nicole Staartjes-Mosler / Salomon Foundation - Mozes A. Staszewski / John en Annelies van der Steen / Partners van Stibbe / Philip en Marijke Stibbe / Wilma van Straalen-Sanderse / Julienne Straatman en Robert Bausch / Swaenenborgh Stichting ♠ Stichting Tabernaleporis / Team V Architectuur / Technische Unie / Geert Terwindt / M. Th. A. Terwindt / Elsbeth en Rijnhard van Tets / Geir Thompson / Stichting Tull Universal / Miriam Twaalfhoven ♠ Maarten van Veen en Aleid Leemhuis / Gerard en Marlies Vehmeijer-Verloop / Vereniging 'Het Concertgebouworchest' / Jan Willemen CaroleVerloop-Gülcher / Kees Vermeeren Ineke Vermeer-van Wijngaarden / Chrisen Marlien Vlek-Peek / Vogelgezag Foundation / Karel en Juliette Vuursteen ♠ De heer mr. R.L. van de Water / Maarten en Marijke van der Weijden-Overmars / De heer dr. D.M.N. van Wensveen / Fons en Henny van Westerloo / August en Tamara Wienen / Otto en Tineke De Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven / Hans Witteveen / Jan Bernard Wolters en Beate Matznetter ♠ Zadelhoff Fonds / Anneke en Charles Zijdeveldt / Lily en Hans Zwarts / en anonieme schenkers

75

CONCERTGEBOUWORKEST

Het Koninklijk Concertgebouworkest en Foundation Concertgebouworkest danken alle begunstigers voor hun loyale steun

GLOBAL PARTNERS

PARTNERS

BUSINESS CLUB

PARTICULIERE SCHENKERS

Trustees, Masters, Fellows, Patrons, Companions, Fondsen op Naam, Gouden Gilde, Kroongilde, alle schenkers aan RCO House en Concertgebouworkest Young, Global Friends, Dutch Masters Foundation en Swiss Friends of the Concertgebouworkest

FONDSEN

ART MENTOR FOUNDATION LUCERNE SCHWEIZER WILLEM MENGELBERG-STIFTUNG

SUBSIDIËNTEN

Colofon

Koninklijk Concertgebouworkest / Stichting Foundation Concertgebouworkest / Gabriël Metsustraat 16 / 1071 EB Amsterdam / Postbus 78098 / 1070 LP Amsterdam
telefoon 020 305 10 10 / bankrekening NL 10 ABNA 0446758906 / foundation@concertgebouworkest.nl / www.concertgebouworkest.nl

eindredactie en tekst Marije Bosnak / *redactie en tekst* Anne Christin Erbe / Robbert Jan van der Maal / team Development *grafisch ontwerp* Atelier René Knip en Rens Martens

druk Mazeline *Beeld* Marleen de Bakker pag. 46 / Marco Borggreve pag. 2 / Martin Cepek pag. 28 (boven) / Janiek Dam pag. 52 / Charles Dherouville pag. 31

Milagro Elstak cover, pag. 7, 11 (onder), 20, 24, 25, 32 (onder), 38, 42, 45, 49, 58 / Floris Heuer pag. 36 en 37 / Eduardus Lee pag. 4, 11 (boven), 27, 72 / Marcel Molle pag. 6

Nathan Reinds pag. 32 (boven), 69 / Fokke van SaaneFotografie pag. 8, 15, 63 / Pétrie de Vries pag. 28 (onder) / Renske Vrolijk pag. 16, 18, 19, 26, 35, 41

FOUNDATION CONCERTGEBOUWORKEST

Foundation Concertgebouworkest biedt
noodzakelijke financiële steun aan het Koninklijk Concertgebouworkest
en zijn individuele musici. Hiermee helpt de Foundation
het orkest in zijn streven om, als Nederlands ambassadeur
voor internationale excellentie wereldwijd, op het allerhoogste
niveau uitvoeringen van orkestmuziek te geven op
de belangrijkste podia en onder leiding van de beste dirigenten.

www.concertgebouworkest.nl